

Na osnovu člana 6. stav 1. tačka c) Zakona o javnim preduzećima („Sl.novine FBiH“ broj 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) i člana 62. tačka 16. Statuta JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, broj: SD-5211/16-38/2. od 29.03.2016. godine i broj SD-18295/18 -51/5. od 19.07.2018. godine, Šezdeset i druga (redovna) Skupština Društva, održana dana 28.05.2020. godine, donosi:

ODLUKU
o donošenju Plana poslovanja
Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo
za period 2020. - 2022. godina

Član 1.

Donosi se Plan poslovanja Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za period 2020. - 2022. godina, koji čini sastavni dio ove Odluke.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 01.01.2020. godine.

Broj: SD - 11832/20-62./4.
Sarajevo, 28.05.2020. godine

Predsjednik
Skupštine Društva
Jasmina Pašić

Javno preduzeće
ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE
d.d. - Sarajevo

Plan poslovanja JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je donesen na Šezdeset i drugoj (redovnoj) Skupštini Društva, održanoj 28.05.2020. godine

PLAN POSLOVANJA

za period

2020. - 2022. godina

Sarajevo, maj 2020. godine

SADRŽAJ

1	SAŽETAK.....	2
	Ključni pokazatelji o Društvu	5
2	UVOD	6
	Misija, Vizija, Ciljevi.....	6
3	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	9
	Organizacija Društva.....	10
4	ANALIZA OKRUŽENJA.....	12
4.1	Rizici	18
4.2	Prednosti i šanse (novo).....	20
5	STRATEŠKI PLANNOVI I CILJEVI DRUŠTVA	21
5.1	Poslovna politika i ciljevi Društva.....	21
6	ELEKTROENERGETSKI BILANS.....	26
7	FINANSIJSKI PLAN.....	31
8	PLAN LJUDSKIH RESURSA.....	49
9	PLAN ULAGANJA	53
9.1	Politika ulaganja	53
9.2	Prioriteti ulaganja	53
9.3	Ulaganja u djelatnosti proizvodnje	57
9.4	Ulaganja u djelatnosti distribucije	58
9.5	Ulaganja u djelatnosti snabdijevanja i trgovine	61
9.6	Kapitalna ulaganja sa nivoa Društva	61
9.7	Ulaganja u zajedničke projekte.....	65
9.8	Ulaganja u dokapitalizaciju zavisnih društava.....	67
10	NABAVKE	68
11	PROVOĐENJE PLANA.....	70
	PRILOZI	71

1 SAŽETAK

Trogodišnji Plan poslovanja JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo ili EP BiH) za period 2020.-2022. godina urađen je u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Statutom Društva, te Pravilnikom o planiranju JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo. Ovaj Plan poslovanja sačinjen je u skladu sa *Smjernicama za izradu trogodišnjeg plana poslovanja JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo za period 2020.-2022. godina*, a zasnovan je na organizacionoj strukturi EP BiH i njenih djelatnosti kao cjeline koja je bila važeća u periodu izrade Plana. Za nove proizvodne objekte (koji bi trebali biti pušteni u pogon tokom planskog perioda) ostalo je nedefinisano u kojem će organizacionom obliku funkcionisati, ali su u ovom planu za period funkcionisanja svrstani u djelatnost Proizvodnje.

Izvjesno je da bi u planskom periodu moglo doći do značajnih organizacionih i statutarnih promjena u EPBiH. Naime, u skladu sa:

- Zakonom o električnoj energiji,
- Privremenim smjernicama elektroenergetske politike FBiH i
- Programom o prestrukturiranju EE sektora u FBiH,

potrebno je izvršiti uspostavu Operatora distributivnog sistema (ODS) kao posebnog pravnog lica koje bi nastalo izdvajanjem distributivne djelatnosti iz EP BiH. ODS bi kao nova kompanija postao jedno od zavisnih društava u 100%-tnom vlasništvu EP BiH. Navedenim aktima definiran je značajan stepen neovisnosti ODS-a odnosno djelatnosti distribucije te se, osim putem pravnog razdvajanja, zahtjeva i omogućavanje neovisnosti u upravljanju, tekućem poslovanju i odlučivanju o sredstvima potrebnim za pogon, održavanje i razvoj distributivnog sistema. Suština je da svi akteri na tržištu električne energije imaju pristup distributivnoj mreži pod istim uslovima. Po potrebi, ovisno od dinamike formiranja ODS-a i implementacije nove organizacije EP BiH (bez distributivne djelatnosti) i budućeg ODS-a, pristupit će se revidovanju ovog Plana, te će se izraditi posebni planski dokumenti za EP BiH i ODS koji će uvažiti organizacione promjene odnosno postojanje ODS-a kao zasebnog pravnog lica. U okviru Plana ulaganja, kao segmenta ovog Plana, planirana su sredstva koja bi bila inicijalni novčani ulog EPBiH kod osnivanja ODS-a.

Planom poslovanja se teži:

- obezbjediti stabilnost u snabdijevanju krajnjih kupaca električnom energijom po konkurentnim i pristupačnim cijenama,
- obezbjediti stabilnost u radu proizvodnih i distributivnih objekata, uzimajući u obzir redovno održavanje i potrebne rekonstrukcije i modernizacije postojećih energetske objekata, kao i stabilno snabdijevanje ugljem,
- predvidjeti obezbjeđenje investicionih sredstava za izgradnju novih i zamjenskih proizvodnih i rudarskih kapaciteta, a uz planirano poboljšanje okolinskih performansi i standarda zaposlenika.

Planom je predviđeno ostvarenje dobiti u planskim godinama, a na bazi planskih projekcija i pretpostavki. Pored toga, planirano je i značajno zaduživanje kod međunarodnih i domaćih finansijskih institucija kako bi se zatvorila finansijska konstrukcija za ulaganja u planskom periodu koja dosežu iznos od blizu 1,86 milijardi KM s tim da se pojedini projekti protežu i na godine nakon isteka planskog perioda. Izvjesno da će većina potrebnih finansijskih sredstava morati biti obezbjeđena iz eksternih izvora što će dovesti da znatno većeg nivoa zaduženosti Društva u odnosu na trenutni nivo.

Planom je predviđen početak izgradnje novih energetskih objekata gdje se posebno ističe blok 7 u TE Tuzla. Pored ovog ključnog projekta predviđeno je da u toku planskog perioda počne proizvodnja u Vjetroparku Podveležje i malim HE na rijeci Neretvici, a da će se nastaviti sa izgradnjom HE Vranduk te započeti izgradnja i nekih drugih novih proizvodnih objekata. U skladu sa raspoloživim mogućnostima i planovima prestrukturiranja rudnika nastavit će se i sa investiranjem u rudnike u sastavu Koncerna EPBiH kako bi se na duži rok obezbjedila stabilna i održiva proizvodnja uglja u obimu potrebnom za planirani rad termoelektrana.

Ovaj Plan uvažava važeće i prognozirane odluke FERK-a i DERK-a, a koje se odnose na tarife za usluge prijenosa električne energije, tarifu za rad NOS-a BiH, tarifu za sistemsku uslugu, tarife za distributivnu mrežarinu, Tržišna pravila kao i akte koji regulišu otkup električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora i od strane drugih nezavisnih proizvođača. Prihodi od prodaje električne energije krajnjim kupcima (univerzalna usluga i ostale vrste snabdjevanja) planirane su na osnovu EEB-a te očekivane primjene akata kojima se definišu prodajne cijene za krajnje kupce. Aktima o prodajnim cijenama za krajnje kupce koji bi se trebali primjenjivati u narednom periodu nastoji se očuvati pozicija dominantnog snabdjevača uz nuđenje i ugovaranje pristupačnih cijena za krajnje kupce pri čemu fokus nije na maksimizaciji profita i striktnom praćenju tržišnih principa već na pružanju povoljnih uslova za život građana i funkcionisanje privrednih subjekata. Kada je u pitanju prihod od prodaje kategorijama *Domaćinstva* i *Ostala potrošnja na 0,4 kV naponu* u okviru javnog snabdjevanja, planirani prihod je računat na bazi bilansnih količina i tarifnih stavova sa blagim porastom u odnosu na nivo cijena za 2019.godinu. Očekuje se da će prihod i prodajne cijene za pojedine kategorije i grupe kupaca na tržišnom snabdjevanju biti nešto viši (obzirom na rast cijena energije na regionalnom tržištu, ali i očekivani rast proizvodne cijene EP BiH te veće količine i cijenu nabavke energije iz obnovljivih izvora) u odnosu na ostvarene i ugovorene za 2018. i 2019. godinu, a što će imati odraza na prosječnu prodajnu cijenu i prihod od prodaje krajnjim kupcima. Ipak, uvažavajući socijalno-ekonomsko okruženje, planirani rast cijena je manji u odnosu na rast tržišnih cijena koji se desio u zadnje 3 godine otkada je prisutno povećanje cijena energije (kako sadašnjih tako za i buduće isporuke) na domaćem, regionalnom i evropskom tržištu električne energije. Rast tržišnih cijena je dobar predznak za buduće poslovanje EPBiH i zahvaljući tom rastu planirano je održavanje umjerenog iznosa dobiti što stvara povoljne pretpostavke za buduće investicije. Kroz ovaj Plan se daje zadatak Upravi i Nadzornom odboru EP BiH da kroz politiku određivanja prodajnih cijena i drugih uslova prodaje za krajnje kupce u okviru aktivnosti ugovaranja prodaje nađu prihvatljivi balans između:

- potrebe za stabilnost i dugoročnu održivost poslovanja EP BiH i Koncerna EP BiH uvažavajući globalnu energetska tranziciju ka dekarboniziranoj ekonomiji i
- potrebe da se građanima i privrednim subjektima obezbjedi stabilno snabdjevanje električnom energijom po konkurentnim cijenama.

Pri tome se ne zahtjeva maksimizacija dobiti, ali se traži i planira racionalno i efikasno poslovanje uz ostvarenje dobiti koja treba biti osnov za finansiranje ulaganja koja stoje pred Društvom u narednom periodu. Pored solidne profitabilnosti, Društvu će biti nužno i poboljšanje gotovinskih tokova iz poslovnih aktivnosti kako bi se mogle realizovati ulaganja iz vlastitih izvora kao i obezbjediti povrat kredita koji su već povučeni ili će biti povučeni u svrhu realizacije kapitalnih i drugih investicija. Vezano za to, planirano je da se najveći dio planirane dobiti (kao i ostvarene za 2019. godinu) zadrži u Društvu te iskoristi kao izvor finansiranja za buduće investicije. Također, bitno je kupce i javnost uvjeriti da je postepeno povećanje prodajnih cijena energije (približavanje trenutnom tržišnom nivou), naročito za domaćinstva, nužno ako želimo na duži rok računati na domaće izvore električne energije koji će biti okolinski i klimatski prihvatljiviji od postojećih.

Zakonom o električnoj energiji definiše se da će prestrukturiranje postojećih elektroprivrednih preduzeća biti izvršeno u skladu sa *Programom o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u FBiH*, na osnovu važećih propisa i uz saglasnost Parlamenta Federacije BiH. Riječ je o značajnim promjenama u elektroenergetskom sektoru koje su već u toku, a vremenom će biti intenzivirane. Te promjene odnose se na promjenu legislativnog i regulatornog okvira u cilju liberalizacije tržišta, zaštite okoliša i ublažavanja klimatskih promjena. Ovaj Plan predviđa primjenu i provedbu *Programa o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u Federaciji BiH* iz jula 2019. godine (usvojen Odlukom Vlade FBiH od 22.08. 2019. godine) obzirom da se očekuje da će na isti saglasnost dati i Parlament Federacije BiH.

Podlogu za planska predviđanja za naredni trogodišnji period čine:

- Zakon o električnoj energiji u FBiH (Sl. novine FBiH br. 66/13);
- Privremene smjernice elektroenergetske politike FBiH;
- Program o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u FBiH;
- Elektroenergetski bilans EPBiH za planske godine uz određene korekcije;
- ugovori o vođenju poslova (sa pripadajućim aneksima) između Vladajućeg i zavisnih društava;
- tarifni stavovi za snabdijevanje kategorija kupaca koje imaju pravo na univerzalnu uslugu (*Domaćinstva i Ostali kupci na 0,4 kV*) i EP BiH im je javni snabdjevač;
- akti koji regulišu tarifne stavove i druge uslove prodaje za tržišno snabdijevanje krajnjih kupaca (kupci na 110 kV, 35 kV i 10 kV naponu, te *Javna rasvjeta i 0,4 kV*);
- tarifni stavovi za korisnike distributivnog sistema JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo; kao i za vlastitu potrošnju u okviru EP BiH;
- prognozirane cijene električne energije na veleprodajnom tržištu električne energije;
- Pravilnik o internim cijenama za električnu energiju EPBiH i interne cijene EPBiH koje se utvrđuju Cjenovnikom za interni obračun;
- rješenja i odluke regulatornih komisija (uključujući i Regulatorni kontni plan);
- uslovi i obaveze iz licenci za obavljanje regulisanih elektroprivrednih djelatnosti, *Opšti uslovi za isporuku električne energije*, kao i odgovarajuće politike djelatnosti i druge politike donesene na nivou EPBiH;
- finansijski izvještaji o poslovanju i izvještaji nezavisnih revizora o reviziji finansijskih izvještaja EP BiH, zavisnih društava - rudnika uglja i ostalih zavisnih društava u vlasništvu EP BiH u ranijem periodu;
- studije, elaborati i investiciono-tehnička dokumentacija o izgradnji, rekonstrukciji i revitalizaciji elektroenergetskih i rudarskih kapaciteta;
- odluke i zaključci Vlade FBiH vezani za organizaciju i poslovanje EES-a;
- Zakon o korištenju OIEiK i podzakonski akti;
- Zakon o energetskej efikasnosti;
- odluka FERK-a o utvrđivanju referentne cijene električne energije (za postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju);
- odluka o davanju saglasnosti na cijene uglja za termoelektreane;
- interni akti zavisnih društava-rudnika uglja i zavisnih društava u vlasništvu EP BiH;
- dugoročni planovi razvoja prenosne mreže (Elektroprijenos BiH);
- zakoni i podzakonski akti relevantni za poslovanje EPBiH i zavisnih društava;
- akti koji regulišu način i uslove prodaje u djelatnostima snabdijevanja i trgovine.
- potpisani Granski kolektivni ugovor za područje djelatnosti elektroprivrede iz aprila 2018. godine, koji je u primjeni od 01.07.2018. godine kao i važeći Pravilnik o radu Društva

- već donesene investicione odluke kao i odluke Skupštine Društva (od 18.09. 2018. godine) vezano za izgradnju i finansiranje bloka 7 u TE Tuzla;
- Okvirna energetska strategija BiH do 2035.godine (usvojena na Vijeću ministara BiH krajem augusta 2018. godine);
- Okvirne dugoročne projekcije Elektroprivrede BiH do 2035. godine (juli 2019. godine).
- Smjernice ekonomske i fiskalne politike FBiH za period 2020-2022.godina od 31.05.2019. godine;
- ugovori zaključeni od marta 2019. godine sa Operaterom za OIEiEK o preuzimanju električne energije iz obnovljivih izvora iz malih hidroelektrana EP BiH;
- akti i ugovori vezano za postepeno prebacivanje gotovinske naplate u poslovnice pošte
- ugovori sa kreditorima kojima su definisana određena ograničenja vezano za obim ulaganja i nivo zaduženosti Društva tokom otplate kredita.

Ključni pokazatelji o Društvu

O P I S	2017	2018	2019	2020 plan	2021 plan	2022 plan
Registr. dionički kapital na dan 31.12. (mil .KM)	2.237	2.237	2.237	2.237	2.237	2.237
Operativni prihod (mil.KM)	1.107,9	1.039,1	1.036,3	1.143,8	1.106,9	1.159,3
Operativni rashodi (mil.KM)	988,7	824,8	836,5	898,6	862,0	880,8
EBITDA (mil.KM)	119,2	214,3	199,8	245,2	244,9	278,5
Dobit prije poreza (mil.KM)	0,6	61,4	24,3	55,3	46,8	74,3
Proizvodnja (GWh)	7.009	7.245	6.034	6.845	6.446	6.812
Prodaja (GWh)	9.317	7.802	7.240	7.870	7.445	7.808
Broj kupaca (kraj godine)	756.594	764.742	771.677	780.000	788.000	795.000
Broj zaposlenih (kraj godine)*	4.437	4.350	4.325	4.312	4.290	4.265

* zaposleni na neodređeno vrijeme

2 UVOD

Misija, Vizija, Ciljevi

Poslovna politika, strateška opredjeljenja i poslovni ciljevi Društva u trogodišnjem periodu 2020.-2022. utvrđuju se i provode u skladu sa misijom, vizijom i politikama Društva (Politika kvaliteta, Politika zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, Okolinska politika, Politika energetske efikasnosti, Politika informacione sigurnosti, Politika snabdijevanja električnom energijom, Politika trgovine, Politika upravljanja zalihama, Politika upravljanja ljudskim resursima).

Misija

Misija Društva je proizvoditi i distribuirati električnu energiju, pouzdano snabdijevati kupce električnom energijom i trgovati u konkurentnom okruženju uz korištenje domaćih resursa i zadovoljenje okolinskih zahtjeva, doprinoseći održivom razvoju i kvalitetnom životu društva.

EP BiH će:

- Proizvoditi električnu i toplinsku energiju iz domaćih obnovljivih i neobnovljivih resursa u skladu sa okolinskim zahtjevima, važećom zakonskom regulativom i evropskim standardima;
- Obezbjediti efikasan distributivni sistem za isporuku električne energije krajnjim kupcima, i omogućiti svim korisnicima pristup mreži i napajanje električnom energijom po propisanim normama kvaliteta i pružanje informacija;
- Sigurno i pouzdano snabdijevati i trgovati električnom energijom proizvedenom iz domaćih resursa po konkurentnim cijenama;
- Osigurati ekonomski održivu proizvodnju uglja za potrebe termoelektrana, industrije i široke potrošnje po konkurentnoj cijeni;
- Ulagati u razvoj i realizaciju novih kapitalnih investicija, pri čemu će posebnu pažnju posvetiti investiranju u proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, povećanju fleksibilnosti energetskeg portfolija i energetske efikasnosti;
- Vršiti restrukturiranje svih djelatnosti s ciljem povećanja efikasnosti poslovanja i ispunjavanja zahtjeva u okviru Energetske zajednice i evropskih standarda.

Efikasno poslovanje EP BiH bazira na dosljednoj primjeni propisa i standarda i na principima:

- osiguranja kvaliteta proizvoda i usluga,
- povećanja zadovoljstva, sigurnosti i povjerenja kupaca,
- očuvanja životne sredine,
- strateškog planiranja i razvoja zaposlenika,
- obezbjeđenja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu;
- obezbjeđenja sigurnosti informacija;
- upravljanja rizicima;
- povećanja energetske efikasnosti;
- društveno odgovornog poslovanja.

Vizija

EP BiH svojim društveno odgovornim poslovanjem i profesionalnim integritetom u proizvodnji, distribuciji, pouzdanom snabdijevanju električnom energijom i razvojem tržišta električne energije bit će nosilac i pouzdan partner ostalim privrednim subjektima u ekonomskom razvoju Bosne i Hercegovine.

Vizija i misija – Collins & Porras-ov okvir:

Ključne vrijednosti			
<ul style="list-style-type: none"> Društveno odgovorno poslovanje Promoviranje domaćih resursa Profesionalni integritet 		<ul style="list-style-type: none"> Visok nivo usluge za kupce Težnja ka izvrsnosti Timski rad 	
Svrha bizisa			
<ul style="list-style-type: none"> Proizvodnja, distribucija i snabdijevanje električnom energijom – resursom bez kojeg nije moguć kvalitetan život i razvoj bh društva 			
 <p>Obezbjedenje dovoljne količine uglja za proizvodnju električne energije po konkurentnoj cijeni</p>	 <p>Proizvodnja električne i toplinske energije iz domaćih resursa uz stvaranje pretpostavke za energetska nezavisnost BiH</p>	 <p>Obezbjedenje efikasnog distributivnog sistema za isporuku električne energije krajnjim kupcima</p>	 <p>Snabdijevanje i trgovanje električnom energijom proizvedenom iz domaćih resursa po konkurentnim cijenama</p>
Strategijski izazovi			
<ul style="list-style-type: none"> Restrukturiranje svih djelatnosti (s ciljem povećanja efikasnosti poslovanja) Zadržavanje liderske pozicije na domaćem tržištu, te ostvariti rast udjela na regionalnom i evropskom tržištu električne energije Ispunjavanje okolinskih zahtjeva (emisije, energetska efikasnost, obnovljivi izvori) Nove investicije (u cilju ispunjavanja okolinskih zahtjeva i rasta proizvodnje, izmjena proizvodnog portfolia, dostizanje standarda kvalitete električne energije...) Kontinuirano optimiziranje poslovnih procesa 			
Misija kao interna transformacija			
<p>Proizvodnja, distribucija i snabdijevanje kupaca električnom energijom u konkurentskom okruženju uz korištenje domaćih resursa i zadovoljavanje okolinskih zahtjeva, doprinoseći održivom razvoju i kvalitetnom životu bh društva</p>			

Ciljevi

Opšti – Generalni ciljevi

- Sigurna i pouzdana proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom;
- Kvalitet isporuke električne energije u skladu sa standardima kvaliteta;
- Povećanje poslovne efikasnosti;
- Postizanje konkurentne cijene električne energije koja odražava ekonomske i finansijske troškove;
- Povećanje energetske efikasnosti u svim segmentima sistema proizvodnje, distribucije; snabdijevanja i korištenja energije;
- Optimalno korištenje lokalnih izvora energije s ciljem dostizanja ekonomskog rasta i socijalne stabilnosti;
- Korištenje mogućnosti na regionalnom tržištu s ciljem iskorištenja izvoznih šansi;
- Energetski menadžment na okolinski prihvatljiv način;
- Uspostava i stalno poboljšanje sistema upravljanja prema međunarodnim normama na svim organizacionim nivoima i u svim poslovnim procesima;
- Sigurno i zdravo radno okruženje;
- Zadovoljavanje interesa i potreba kupaca električne energije u liberalizovanom okruženju;
- Prestrukturiranje s ciljem poboljšanja poslovanja i ispunjavanja zahtjeva u okviru energetske zajednice i standarda EU;
- Osiguranje stabilne proizvodnje uvažavajući NERP uz rast udjela OI u proizvodnom portfolio;
- Zadovoljenje buduće potražnje krajnjih kupaca (sigurnost snabdijevanja i nezavisnost);
- Osiguranje bilansnog viška/rezerve (učešće na tržištu/sigurnost);
- Osiguranje kontinuiteta proizvodnje uglja uvažavajući smanjenje potreba za TE;
- Zadovoljenje EU standarda u pogledu graničnih vrijednosti emisija iz termoelektrana;
- Poboljšanje efikasnosti (prevažodno u proizvodnji termoelektrana – snižavanje potrošnje uglja i emisije CO₂);
- Povećanje kapaciteta i udjela proizvodnje na bazi obnovljivih izvora;
- Kontinuirano pozitivno poslovanje uz postepeni rast povrata na kapital;
- Zadovoljenje indikatora likvidnosti i zaduženosti;
- Povećanje investicione sposobnosti;
- Osiguranje dovoljnih finansijskih rezervi za:
 - novi investicioni ciklus
 - strožije okolinske i klimatske zahtjeve
 - rizike u vezi poslovanja rudnika
 - programe prestrukturiranja i tranzicije EP BiH i rudnika

Prema opštim – generalnim ciljevima na svim organizacionim nivoima i poslovnim procesima prema uspostavljenim sistemom upravljanja definisati će se specifični ciljevi - mjerljive karakteristike na godišnjem/trogodišnjem periodu i pratiti njihovo ostvarenje.

3 OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Javno preduzeće Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je javno preduzeće za proizvodnju i distribuciju električne energije, snabdijevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu, uvoz i izvoz električne energije, uključujući i upravljanje elektroenergetskim sistemom.

EPBiH je najveća elektroprivredna kompanija u Bosni i Hercegovini

- po vrijednosti kapitala,
- po instaliranim proizvodnim kapacitetima,
- po ukupnoj proizvodnji i prodaji električne energije,
- po broju kupaca.

Po vlasničkoj strukturi EPBiH je dioničko društvo, u kojem je 90,37% kapitala u vlasništvu Federacije BiH, a 9,63% kapitala je u vlasništvu PIF-ova i individualnih dioničara.

Društvo posluje u kontinuitetu od 1977. godine, kada je, u skladu sa važećim propisima i upisano u sudski registar pod brojem: U/I 278/77 i 1-2758. Od 1990. godine, u skladu sa izmjenama Zakona o elektroprivredi, Društvo mijenja oblik i posluje pod imenom Javno preduzeće za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije Elektroprivreda BiH.

Društvo je na dan 21.07.1993. godine uskladilo svoje poslovanje sa Zakonom o javnim preduzećima („Službeni list R BiH“ broj: 4/92; 21/92) i Zakonom o elektroprivredi („Službeni list R BiH“ broj: 1/93) i od tada posluje pod imenom *Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine sa p.o., Sarajevo*, kao pravni sljednik bivšeg Javnog preduzeća za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije Elektroprivreda BiH i elektroprivrednih preduzeća koje je ono osnovalo.

U skladu sa Rješenjem Federalne agencije za privatizaciju broj: UO-41-2520-22/04 od 19.02.2004. godine, Upravni odbor Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine donio je Odluku o promjeni oblika Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine u dioničko društvo, na koju je aktom broj:11-02-472/04 od 18.02.2004. godine saglasnost dalo Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije.

Prva Skupština Društva je na sjednici od 25.03.2004. godine donijela Odluku o usklađivanju oblika Društva sa Zakonom o privrednim društvima i Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu na osnovu čega je izvršena preregistracija JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine u dioničko društvo, od kada posluje pod imenom Javno preduzeće Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je Uredbom o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije BiH („Službene novine FBiH, broj: 44/15), propisala da Vlada FBiH neposredno ili putem Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije u Društvu vrši ovlaštenja po osnovu učešća državnog kapitala u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Organi Društva su:

- Skupština;
- Nadzorni odbor (imenovan od strane Skupštine);
- Uprava (menadžment), (imenovana od strane Nadzornog odbora), kao organ upravljanja;
- Odbor za reviziju (imenovan od strane Skupštine).

Upravljanje Društvom, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima i Statutom, vrši Uprava Društva koju čine:

1. Generalni direktor
2. Izvršni direktor za proizvodnju
3. Izvršni direktor za distribuciju
4. Izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu
5. Izvršni direktor za ekonomske poslove
6. Izvršni direktor za pravne poslove i ljudske resurse
7. Izvršni direktor za kapitalne investicije

Društvo ima Sekretara Društva čije su nadležnosti utvrđene zakonom i Statutom. Pored Uprave, Društvo ima i Pomoćnika generalnog direktora za razvoj te Pomoćnika generalnog direktora za opće poslove. Podružnicama Društva rukovode direktori podružnica.

Nadležnosti organa upravljanja Društva utvrđene su Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima, a Statutom Društva su detaljnije razrađene nadležnosti navedenih organa.

Skupština, kao najviši organ Društva koji čine dioničari (ili opunomoćenici dioničara), se saziva kada je to određeno zakonom, drugim propisima i Statutom i kada se ocijeni da je to u najboljem interesu Društva i dioničara, a najmanje jednom godišnje.

Nadzorni odbor čini sedam članova, koje imenuje i razrješava Skupština Društva. Nadzorni odbor nadzire poslovanje Društva, nadzire rad Uprave Društva i ima druge nadležnosti propisane zakonom i Statutom Društva. Sjednice Nadzornog odbora se u pravilu održavaju jednom mjesečno.

Uprava organizuje rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja Društvo i odgovara za zakonitost poslovanja. Radom Uprave rukovodi generalni direktor.

Odbor za reviziju ima tri člana koje bira Skupština Društva u skladu sa zakonom i Statutom.

Organizacija Društva

Unutrašnja organizacija Društva utvđena je Pravilnikom o organizaciji Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo. Društvo je jedinstveni pravni subjekt, a po organizaciono-tehnološkoj strukturi složen sistem, organizovan na funkcionalnom, procesno radnom i teritorijalnom principu. Radi obavljanja registrovane djelatnosti i ostvarivanja poslovnih funkcija, organizovane su sljedeće organizacione cjeline:

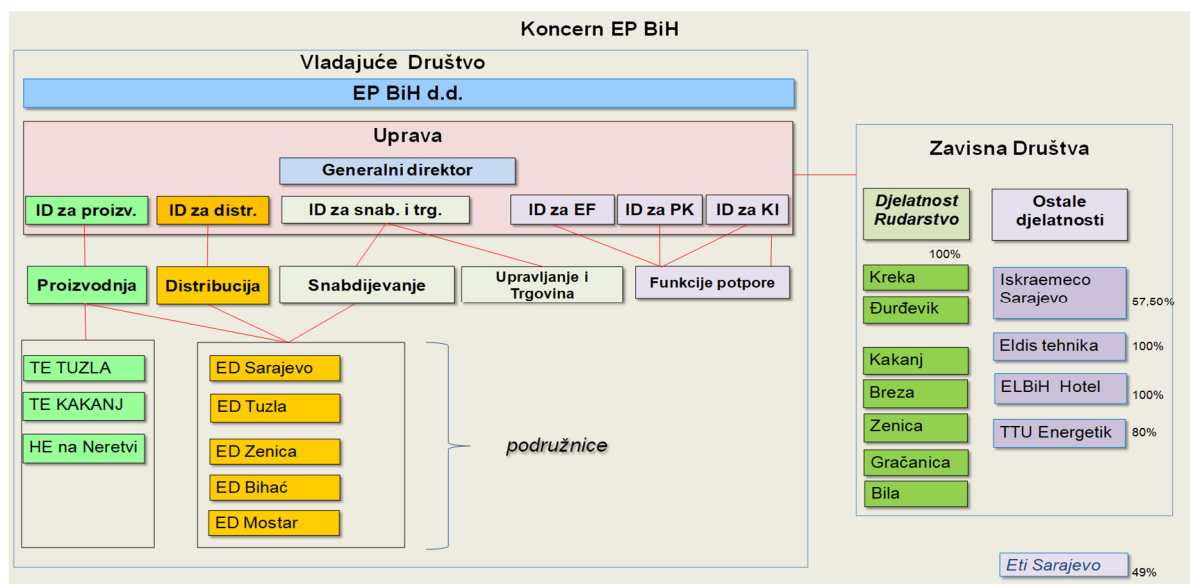
- **Direkcija**, koja je organizovana u sjedištu Društva radi obavljanja zajedničkih funkcija na nivou Društva, a čine je sektori i samostalne službe i
- **Elektroprivredne djelatnosti**: proizvodnja električne energije, distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom i trgovina električnom energijom;
- **U okviru elektroprivrednih djelatnosti** organizovane su podružnice Društva i to:
 - Termoelektrana „Kakanj“, Kakanj,
 - Termoelektrana „Tuzla“, Tuzla,
 - Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica,
 - „Elektrodistribucija“, Bihać,

- „Elektrodistribucija“, Mostar,
- „Elektrodistribucija“, Sarajevo,
- „Elektrodistribucija“, Tuzla i
- „Elektrodistribucija“, Zenica.

Kroz važeći Statut Društva iz marta 2016. godine predviđeno je uspostavljanje još 2 podružnice djelatnosti distribucije i 7 podružnica djelatnosti snabdjevanja, ali u momentu izrade ovog Plana nije uspostavljeno funkcionisanje ove organizacije te je Plan zasnovana na postojećoj. Izvjesno je da bi u planskom periodu moglo doći do značajnih organizacionih i statutarnih promjena u EP BiH te da bi mogao biti uspostavljen Operator distributivnog sistema (ODS) kao posebno pravno lica koje bi nastalo izdvajanjem distributivne djelatnosti iz EP BiH. ODS bi kao nova kompanija postao jedno od zavisnih društava u 100% -tnom vlasništvu EP BiH.

Društvo je 100%-tni vlasnik kapitala 9 zavisnih društava (od čega 7 rudnika uglja u FBiH):

- Rudnik mrkog uglja „Kakanj“ d.o.o. Kakanj;
- Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza;
- Rudnik uglja „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje;
- Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila;
- Rudnici uglja „Kreka“ u Tuzli, d.o.o.;
- Rudnik mrkog uglja „Đurdevik“ u Đurdeviku, d.o.o.;
- Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica;
- „Eldis Tehnika“ d.o.o. Sarajevo - Društvo za proizvodnju opreme za distribuciju energije, promet proizvodima i uslugama;
- Hotel „ELBIH“ d.d. Makarska, R Hrvatska.

Društvo ima većinski udio u sljedećim pravnim licima:

- „TTU energetik d.o.o.“, Tuzla, u kojem je vlasnik 80% udjela;
- „Iskraemeco“ d.o.o.“, Sarajevo – Društvo za proizvodnju i održavanje mjernih uređaja, u kojem je vlasnik 57,5% udjela.

Osim navedenog, Društvo ima i manjinski udio u pravnom licu „ETI“ d.o.o. Sarajevo - Društvo za proizvodnju elektroosigurača, u kojem ima 49% vlasništva u udjelima.

4 ANALIZA OKRUŽENJA

Analizirajući otvaranje tržišta u BiH može se reći da je, u odnosu na ostale zemlje u okruženju, BiH specifična po tome što odmah na početku otvaranja tržišta ima tri postojeće elektroprivredne kompanije, za razliku od ostalih zemalja u okruženju koje su imale samo po jednu vertikalno integrisanu elektroprivrednu kompaniju.

Od 2015. godine svi krajnji (pa tako i kupci iz kategorija *Domaćinstva* i *Ostala potrošnja na 0,4 kV naponu*) su stekli pravo na slobodan izbor snabdjevača, što znači da sve kategorije krajnjih kupaca električne energije u BiH imaju mogućnost slobodnog izbora snabdjevača. Pored tri elektroprivrede u BiH registrovano je još preko 20 kompanija koje imaju licencu snabdijevanja II reda/unutrašnje trgovine i/ili licencu sa međunarodnu trgovinu koje im omogućavaju da obavljaju djelatnost trgovine u BiH i snabdijevanja kvalifikovanih kupaca. Neke od njih su se počele baviti i snabdijevanjem krajnjih kupaca obzirom da su stvorene ključne tehničke i regulatorne pretpostavke za promjene snabdjevača, posebno kroz primjenu novih Tržišnih pravila i koncepta pomoćnih usluga. Navedeno je dovelo EP BiH, ali i ostale „državne“ elektroprivredne kompanije u jednu sasvim novu poziciju. Od momenta otvaranja tržišta ovom aspektu je posvećena ozbiljna pažnja te se pristupilo pojedinačnoj i grupnoj analizi krajnjih kupaca, te analizi postojeće i moguće konkurencije. Tokom perioda 2015.-2019. godina, EP BiH je poduzimala konkretne korake za konkurentan nastup na tržištu pa su, između ostalog, za pojedine grupe kupaca na tržišnom snabdjevanju bile smanjene prodajne cijene u periodu kada je bio prisutan i pad cijena na regionalnom tržištu. To se odrazilo na prihode i rezultat poslovanja, ali je zadržano oko 99% krajnjih kupaca, ako gledamo obim krajnje potrošnje. Pojedini krajnji kupci su bili prešli kod drugih snabdjevača, ali se počevši od II polugodišta 2017. godine većina njih vratila na snabdijevanje kod EP BiH pa se bilježi porast tržišnog učešća u odnosu na 2017. godinu. Za kategoriju *Domaćinstva* regulirane tarife (univerzalna usluga) su i dalje neekonomske i nedovoljne da pokriju troškove za EP BiH, a i za tržišne snabdjevače ne ostavljaju prostor za formiranje nižih tarifa koje bi omogućile profit. Također, može se reći i da se EP BiH dobro prilagodila promjeni koncepta pomoćnih usluga te je kao pružalac usluga ostvarila značajno učešće kao i finansijske efekte na tržištu pomoćnih usluga. Tokom 2017. godine došlo je do obrata u trendu kretanja cijena električne energije na regionalnom veleprodajnom tržištu, što se odnosi i na tekuće cijene, ali i cijene za buduće isporuke, pa se konkurentna pozicija EP BiH značajno promijenila tj. otvorila se mogućnost za ostvarenje znatno većih pozitivnih efekata od trgovine i tržišnog snabdjevanja. Kod tržišnog snabdjevanja planiran je blagi rast prodajnih cijena u odnosu na 2019. godinu. Cilj EP BiH je da cijena električne energije ne bude prepreka za razvoj privrednih aktivnosti na području BiH već da i dalje ostane konkurentna prednost za značajan broj kompanija. Cijene električne energije za buduće isporuke (2020. godina i kasnije) na tržištu (referentna mađarska berza) su prilično varirale tokom 2019.godine gdje se u I kvartalu desio pad u odnosu na zadnji kvartal 2018.godine. Zatim je tokom II i III kvartala 2019. godine došlo do novog porasta gdje su cijene vrh dosegle u drugoj polovini jula. U odnosu na taj nivo došlo je do smanjenja pa se cijena za isporuke za period 2020. – 2022. godina u *band*-u trenutno (početak marta 2020. godine) kreće oko 53 Eur/MWh.

Iako Elektroprivreda BiH u segmentu tržišnog snabdijevanja funkcioniše po tržišnim principima, upravo zbog društvene odgovornosti prema BH privredi i društvu, planira se primijeniti tržišni pristup koji bi obezbijedio finansijski prihvatljive cijene za EP BiH, a imao bi dimenziju zaštite tržišnih kupaca od velikog povećanja cijena električne energije u odnosu na primjenjene u 2019. godini. Nakon sagledavanja aktuelnih cijena na tržištu električne

energije, nastojeći zaštititi BH privredu od negativnih uticaja koje bi uzrokovalo daljnje povećanje cijena električne energije, Uprava Društva je u novembru 2019. usvojila dodatnu korekciju ulaznog parametra (koji se u skladu sa metodologijom kreiranja cijena za tržišno snabdijevanje primjenjuje prilikom formiranja cijena) na način da se za -1 €/MWh provede korekcija cijena za tržišno snabdijevanje. Takođe, u cilju nediskriminacijskog pristupa prema kupcima, Uprava Društva je usvojila zaključak da se onim kupcima koji su prethodno zaključili ugovore o snabdijevanju za period 01.01.-31.12. 2020. godine, izvrši aneksiranje zaključenih ugovora u svrhu primjene korekcije ulaznog parametra za -1 €/MWh, a poštujući trenutak zaključivanja ugovora za vrijednosti ostalih parametara. Opis planiranog pristupa se daje u narednom paragrafu, a primjena istog je uzeta u obzir u finansijskom dijelu Plana gdje su razrađeni prihodi kompanije.

EP BiH je aktivni učesnik na otvorenom tržištu električne energije u BiH i kompanija koja kontinuirano prilagođava svoje poslovanje tržišnim principima. U periodu izrade Plana poslovanja za 2020. godinu, očekivana proizvodna cijena EP BiH je konkurentna u odnosu na moguće cijene koje bi nudili drugi tržišni snabdijevači čije se ponude dominantno zasnivaju na berzanskim cijenama. Uvažavajući praksu iz prethodnog perioda, uz opredjeljenje Društva ka društvenoj odgovornosti i zaštiti BH privrede od naglog povećanja cijena za električnu energiju, u ovom Planu poslovanja je za 2020. godinu predviđen je nastavak implementacija modela ublažavanja naglog povećanja cijena električne energije za krajnje kupce na tržišnom snabdijevanju (primjenjen i u kampanji ugovaranja za 2019. godinu). Model podrazumijeva formiranje cijena za tržišne kupce EP BiH na način da budu ispod tržišnih cijena, a neznatno više u odnosu na cijene koje su bile ugovorene u 2019. godini. Model se provodi kroz korekciju inicijalnih tržišnih cijena koja se primjenjuje ravnomjerno na sve tržišne kupce prema unaprijed definiranim pravilima.

Korekcija cijene koja se implementira kroz procentualni popust na osnovne tarifne stavove primjenjuje se aplikativno po utvrđenoj formuli koja uzima u obzir:

- dijagram opterećenja kupca,
- udio potrošnje električne energije u periodu važenja viših dnevnih tarifnih stavova
- ukupnu godišnju količinu potrošnje električne energije

čime se u potpunosti eliminira subjektivizam.

Za kupce iz kategorije *Ostala potrošnja na 0,4 kV I, II i V t.g.* radi se analiza ponuda za tržišno snabdijevanje i univerzalnu uslugu te se kroz savjetovanje kupaca ukazuje na povoljniju opciju za kupca. Iako se na prvi pogled može učiniti da, analizirajući cijene na tržištu električne energije, navedeni model vodi ka smanjenju moguće dobiti za Društvo, dugoročno se model ocjenjuje isplativim obzirom da se implementacijom istog povećava tržišni udio Društva na području BiH. Istovremeno se sprječava potencijalno smanjenje plasmana električne energije krajnjim kupcima obzirom da bi značajno povećanje cijena električne energije moglo doprinijeti gašenju dijela BH privrede što bi se u konačnici negativno odrazilo na privredni razvoj i nova investiranja u BiH, a time i na EP BiH. Ovdje se posebno ističe negativan uticaj visokih cijena energije na poslovanje većih kompanija obzirom da bi se značajno smanjenje potrošnje ovakvih kupaca dugoročno negativno odrazilo i na poslovanje EP BiH. Ovakvi kupci uglavnom ostvaruju poslovnu saradnju sa velikim brojem drugih bh kompanija te u velikoj mjeri utiču na poslovanje istih kao i na cjelokupnu zaposlenost u BiH.

Dakle, uz navedene mjere društvene odgovornosti EP BiH planira ostvariti profitabilno poslovanje u 2020. godini i kasnije, a što uključuje i maksimiziranje profita od prodaje bilansnih viškova na veleprodajnom tržištu, koristeći povoljne tržišne okolnosti sa aspekta

aktuelnih tržišnih cijena te povoljnog vlastitog proizvodnog portfolija (odnos proizvodnje iz termoelektrana i hidroelektrana), kontinuirano optimiziranje poslovnih procesa i troškova poslovanja. Treba napomenuti da su trenutne tržišne cijene za 2020. godinu u trenutku izrade ovog Plana veće od prosječne proizvodne cijene EP BiH koja se očekuje u 2019. godini odnosno one koja se planira za planski period, mada postoji rizik rasta troškova zbog novih naknada ili povećanja postojećih, dok bi i jedinični troškovi bili povećani u slučaju smanjenja obima proizvodnje.

U budućem periodu će biti ključno i dalje držati proizvodnu cijenu što bliže trenutnom nivou mada je izvjesno da će zbog ograničenja broja radnih sati starijih blokova, te implementacije projekata odsumporavanja ona biti uvećana. To se uz racionalno tekuće i investiciono poslovanje može postići u normalnim hidrološkim prilikama, a što bi u suštini predstavljalo osnovni preduslov za ostvarenje dobiti u narednim godinama. Planirana dobit u planskim godinama je i dalje u okviru do 3,3% u odnosu na osnovni kapital Društva. Ostvarenje ovog nivoa dobiti kao i značajnog suficita gotovine iz poslovnih aktivnosti je izuzetno bitno sa aspekta mogućnosti finansiranja budućih investicija kako iz vlastitih tako i kreditnih izvora, obzirom da je taj aspekt veoma bitan za potencijalne kreditore kao i za one već postojeće sa kojima su ugovoreni limiti zaduženja. Jasno je da kreditori prate pokazatelje profitabilnosti i zaduženosti EP BIH te je jasno da i budući novčani tokovi moraju biti takvi da ne ugrožavaju likvidnost Društva niti servisiranje postojećih i budućih obaveza za povrat kredita.

Analiza okruženja podrazumjeva istraživanje svih važnijih karakteristika šireg i užeg okruženja sa svrhom identifikacije strateških parametara koji mogu odrediti budućnost Društva i istom se identifikuju ključni parametri iz vanjskog okruženja koji se prepoznaju kao prilike i prijetnje, a iz unutrašnjeg okruženja kao snage i slabosti. Položaj Društva u odnosu na okruženje predstavlja istovremeno i prednost i veliku slabost ukoliko se Društvo ograniči samo na postojeće stanje te ne prepozna izazove i ne iskoristi mogućnosti i prilike.

U ovom planskom periodu Društvo treba da usmjeri aktivnosti na izgradnju i razvoj novih elektrana, rast udjela obnovljivih izvora, energetske efikasnost, smanjenje emisija i prestrukturiranje rudnika, što će omogućiti da se lakše nosi sa konkurencijom koja se pojavljuje na regionalnom tržištu električne energije koja ima provjerene strategije djelovanja i definisane strateške pozicije.

Evropa i regija

Globalna važnost energije, a posebno električne energije, te strukturalne i institucionalne promjene na energetske i tržištima električne energije na području regiona Jugoistočne Evrope i Evropske Unije, stvaraju novi konkurentski okvir koji prevazilazi granice nacionalnih tržišta i ekonomija. Konkurentnost pojedinih kompanija teško je, u takvim uslovima razvijati, ako one zadržavaju lokalni fokus i ne tragaju za izvorima konkurentskih prednosti u regionalnim, odnosno globalnim razmjerama. Liberalizacija tržišta električne energije će privući i već privlači na prostor Jugoistočne Evrope nove konkurente koji ugrožavaju i sve više će ugrožavati položaj javnih kompanija.

Bosna i Hercegovina

Funkciju koordinacije entiteta u ispunjavanju međunarodnih obaveza BiH, kad je energetske sektor u pitanju, vrši Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u Vijeću ministara, dok su za energetske sektor na entitetskom novu nadležna ministarstva energije. Ovakav ustroj i organizacija energetske sektora, između ostalog, uzrokuje kašnjenja u realizaciji preuzetih obaveza, usporenog procesa reformi, usporenog razvoja i neadekvatnog korištenja međunarodnih finansijskih izvora. Susjedne, a i ostale zemlje regije postižu brži napredak u

reformama energetskog sektora, jer nisu opterećene unutrašnjim strukturnim i drugim problemima kao BiH.

S obzirom da je Bosna i Hercegovina potpisnik *Ugovora o osnivanju energetske zajednice jugoistočne Evrope* tržište električne energije u BiH je formalno otvoreno za sve kupce, uključivo domaćinstva i komercijalne kupce na 0,4 kV od 1. januara 2015. godine. Sa aspekta BiH, to znači da će EPBiH biti tržišni snabdjevač, ali će istovremeno i dalje snabdijevati domaćinstva i ostale kupce na 0,4 kV koji ne odaberu tržišnog snabdjevača po osnovu obaveze pružanja univerzalne usluge i po tarifama koje odobrava FERK.

Pravni okvir

JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je elektroprivredno društvo koje obavlja djelatnosti *proizvodnje električne energije, distribucije električne energije, snabdijevanja električnom energijom*, trgovanje, *zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije* kao i druge djelatnosti utvrđene Statutom, radi sticanja dobiti.

Društvo je jedinstven pravni subjekt, a po organizaciono tehnološkoj strukturi složen sistem i u skladu sa odredbama *Zakona o privrednim društvima* JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je dioničko društvo, a prema odredbama *Zakona o javnim preduzećima* posluje i kao javno preduzeće, tj. obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa. JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo je obveznik *Zakona o javnim nabavkama*.

Zakonom o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine uređena je finansijska konsolidacija rudnika uglja u FBiH, a sve radi pripreme realizacije prestrukturiranja elektroenergetskog sektora. Vlada Federacije BiH je na sjednici, održanoj 14.01.2009. godine, donijela Odluku o prenosu udjela Federacije BiH u rudnicima uglja u Federaciji BiH na JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo.

Na osnovu člana 246. *Zakona o privrednim društvima* i člana 54. Statuta Društva, Skupština EPBiH je 12.05.2009. godine, donijela Odluku o preuzimanju udjela FBiH u privrednim društvima - rudnicima uglja u FBiH. Na osnovu navedenih akata, dana 24.07.2009. godine, zaključeni su ugovori u svrhu regulisanja prava i obaveza Vlade FBiH i JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo. Potpisivanjem ugovora o prenosu udjela, Društvo je postalo vlasnik sedam rudnika uglja, čime je postalo Vladajuće društvo Koncerna EPBiH a rudnici kao zavisna društva ušli u sastav Koncerna EPBiH. Društvo je na četrnaestoj skupštini Društva, održanoj 22.10. 2009. godine, donijelo Odluku o odobravanju statuta zavisnih društva, koja se odnosi na slijedeća zavisna društva: RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj, RMU „Breza“ d.o.o. Breza, Rudnik „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf - Uskoplje, RMU „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik - Bila, Rudnici „Kreka“ u Tuzli, d.o.o., RMU „Đurdevik“ u Đurdeviku, d.o.o., RMU „Zenica“ d.o.o. Zenica i „Eldis Tehnika d.o.o.“, Sarajevo.

Ugovori o vođenju poslova između Društva i rudnika kao zavisnih društava potpisani su 16.11.2009. godine. Potpisivanjem ugovora o vođenju poslova stvoreni su uslovi za rješavanje pravnih, finansijskih, organizacionih, planskih i drugih neriješenih pitanja neophodnih za funkcionisanje Koncerna EPBiH. Po osnovu preuzimanja udjela u rudnicima osnovni kapital EPBiH uvećan je za 81.804,2 hilj. KM.

Pored navedenih, postoje i društva sa kojima je Društvo od ranije u odnosu povezanih društava a to su: „Eldis Tehnika d.o.o.“ (100%) sa kojom Društvo ima zaključen Ugovor o

vođenju poslova, te „Hotel ELBIH d.d.“ (100%), „TTU Energetik“, Tuzla, (80%), „Iskraemeco Sarajevo d.o.o.“ (57,5%) i „ETI Sarajevo d.o.o.“ (49%) bez ugovora o vođenju poslova, s obzirom na Statutarnu odredbu zaključivanja ugovora o vođenju poslova sa društvima u 100% vlasništvu Društva, kao Vladajućeg društva.

Zakon o električnoj energiji u FBiH koji je stupio na snagu 05.09.2013. godine i Zakon o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije predstavljaju novi okvir, koji zajedno sa Privremenim smjernicama EE politike FBiH usmjerava politiku i aktivnosti EPBiH u narednom periodu.

Tržište električne energije u BiH je otvoreno od 01.01.2015. za sve kategorije kupaca, što opredjeljuje EPBiH da se u narednom periodu strateški pozicionira u BiH kao vodeći snabdjevač kvalifikovanih kupaca. Izuzev kategorija kupaca koje se snabdjevaju putem javnog snabdjevača, za sve ostale kategorije ne postoje regulirane tarife već se cijene električne energije (kao i drugi uslovi ponude) formiraju samostalno od strane snabdjevača. Mrežarine (prenosna i distributivna) su i dalje regulisane od strane nadležnih regulatornih komisija i to

- DERK-a za prenosnu mrežarinu, tarifu za rad NOS-a i tarifu za sistemsku uslugu,
- FERK-a za distributivnu mrežarinu.

Što se tiče veleprodajnog tržišta električne energije u narednom periodu su najznačajnije aktivnosti na daljoj evoluciji nacionalnih tržišta u regionu ka regionalnom tržištu električne energije. U BiH je uspostavljeno balansno tržište električne energije i tržište pomoćnih usluga na kojem EPBiH već ima značajnu ulogu i učešće kao balansno odgovorna strana, pružalac i korisnik pomoćnih usluga. Na veleprodajnom tržištu nastaviti će sa aktivnostima plasmana električne energije na regionalno tržište u količinama i obimu koji su tehno-ekonomski optimalni za proizvodni portfolio EPBiH. S obzirom na turbulentnost dešavanja na tržištu električne energije i dalje je potrebno zadržati 100% stepen naplate u djelatnosti trgovine električnom energijom i kontinuirano pratiti i optimizirati sve tehno-ekonomske rizike.

U prethodnom periodu desile su se značajne izmjene pravnog okvira u BiH, a što se prvenstveno odnosi na nove ili izmjenjene

- Zakon o radu FBiH,
- Zakon o porezu na dobit,
- Zakon o finansijskom poslovanju,
- način oporezivanja pojedinih naknada zaposlenicima;

što je imalo odraza na poslovanje EPBiH i zavisnih društava u proteklom periodu. Najavljene su i nove promjene kada je u pitanju opterećenje primanja fizičkih lica kroz poreze i doprinose što također može uticati na troškove u vezi rada te nivo primanja zaposlenika.

Prestrukturiranje

Zakonom o električnoj energiji utvrđeno je da će prestrukturiranje postojećih elektroprivrednih preduzeća biti izvršeno u skladu sa Programom o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u FBiH, na osnovu važećih propisa i uz saglasnost Parlamenta.

Prestrukturiranje EP BiH potrebno je radi:

- ispunjavanja zahtjeva utvrđenih u Zakonu o električnoj energiji,
- realizacije obaveza utvrđenih u licencama za pojedine djelatnosti,
- usklađivanja organizacije sa relevantnim direktivama EU,

- stvaranja pretpostavki za dugoročno održivo poslovanje i primjenu najboljih praksi u organizaciji i upravljanju elektroprivrednih kompanija u Europi.

Kompleksnost i osjetljivost procesa, sa velikim brojem zainteresiranih strana, kao i okolnost da je EPBiH i vladajuće društvo Koncerna EPBiH sa više povezanih zavisnih društava, utiče na potrebu da se ovoj aktivnosti pristupi sistematski, metodološki, utemeljeno i fazno.

Prestrukturiranjem sedam ZD rudnika uglja Koncerna EPBiH treba postići organizacione promjene, promjene sistema upravljanja i računovodstvene promjene sa krajnjim ciljem likvidno poslovanje uz pozitivan rezultat u okolnostima dugoročnog smanjenja potrošnje uglja u termoelektranama. S ciljem ispunjenja okolinskih standarda u djelatnosti proizvodnje će doći do tehničko-tehnološke modernizacije postojećih i izgradnje novih proizvodnih elektroenergetskih objekata.

Za prestrukturiranje elektroenergetskog sektora u BiH posebno su bitne direktive koje se odnose na tržište električne energije. U 2011. godini pravna stečevina EU koja se preuzima od strane članica energetske zajednice proširena je na tzv. „Treći energetska paket“ uz rok za transpoziciju u domaća zakonodavstva i implementaciju do 01.01.2015. godine.

Sa aspekta obaveza elektroprivrednih preduzeća u BiH i uspostave tržišta električne energije, najvažnija je Direktiva 2009/72/EC o zajedničkim pravilima unutrašnjeg tržišta električne energije od 13. jula 2009. godine.

Ova Direktiva utvrđuje zajednička pravila za proizvodnju, prenos, distribuciju i snabdijevanje električnom energijom, koja uključuju odredbe za zaštitu potrošača, sa ciljem da se poboljšaju i integrišu konkurentna tržišta za električnu energiju. Ona utvrđuje pravila koja se, između ostalog, odnose na organizaciju i funkcionisanje elektroenergetskog sektora, na rad prenosnog i distributivnog sistema, otvoren pristup tržištu, te razdvajanja mrežnih djelatnosti, uključivo djelatnost distribucije električne energije.

Sa aspekta implementacije procesa prestrukturiranja mogu se rezimirati sljedeće odrednice:

- Zakon je definirao potrebe različitih vrsta razdvajanja djelatnosti uzimajući u obzir zahtjeve Direktive 2009/72 o unutrašnjem tržištu električne energije,
- Zakon je utvrdio obavezu donošenja Programa prestrukturiranja EE sektora od strane Vlade FBiH i uz saglasnost Parlamenta, te rokove za donošenje potrebnih podzakonskih akata od strane FMERI i FERK-a,
- Vlada Federacije BiH je u augustu 2019. godine donijela Program prestrukturiranja elektroenergetskog sektora u FBiH (Sl. novine FBiH broj 62/19) te se očekuje i saglasnost Parlamenta FBiH na isti;
- Ugovorom o Energetskoj zajednici, BiH je preuzela obavezu implementacije Direktive 2009/72 o unutrašnjem tržištu električne energije do 1.1.2015.godine;
- Otvaranje tržišta i ulazak konkurencije, uključivo privatnog sektora i stranih investitora, utiču na potrebu za suštinskim promjenama u organizaciji i upravljanju u EPBiH i Koncernu u cjelini, a koje će dovesti do rasta efikasnosti i produktivnosti, odnosno konkurentnosti u svim djelatnostima.

S obzirom na navedeno, pravci prestrukturiranja EP BiH su prilično jasno određeni Zakonom i Direktivom, ali uzimajući u obzir određene nepoznanice u pravnom i regulatornom okviru (usklađivanje zakona, podzakonski akti), kao adekvatno rješenje se nameće fazni pristup pri planiranju i realizaciji prestrukturiranja EP BiH.

Zakonom o električnoj energiji utvrđeno je da će prestrukturiranje postojećih elektroprivrednih preduzeća biti izvršeno u skladu s Programom o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u Federaciji BiH, na osnovu važećih propisa i uz saglasnost Parlamenta Federacije BiH.

4.1 Rizici

U trogodišnjem periodu 2020.-2022. godine EPBiH će u svom poslovanju biti suočena sa određenim rizicima kao i sa uspostavom instrumenata za upravljanje rizicima.

Najvažniji uticajni faktori na buduće poslovanje su tržišne cijene električne energije i cijene za domaćinstva, kao i loše tehnološko i finansijsko stanje rudnika. Tržišne cijene električne energije su trenutno na nivou iznad onog iz prethodnih nekoliko godina. S druge strane postoji rizik i rasta naknada posebno uvođenja taksi za emitovanje CO₂

Procjenjuje se da će EPBiH u narednom trogodišnjem periodu biti suočena sa sljedećim potencijalnim rizicima:

- tržišne cijene električne energije (fluktuacija cijena),
- fluktuacija prihoda zbog prilagođavanja prodajnih cijena u cilju postizanja konkurentnosti na tržištu za pojedine kategorije i grupe krajnjih kupaca te izbjegavanja naglih povećanja koja bi ugrozila privredne aktivnosti,
- nedostatak programa za subvencioniranje socijalno ugroženih kupaca iz kategorije *Domaćinstva* zbog čega je cijena energije za ovu kategoriju značajno niža od proizvodne i tržišne,
- cijene električne energije u okviru javne usluge koje za pojedine kategorije ne odgovaraju stvarnim troškovima i tržišnim cijenama, uključivo i strukturu tarifnih stavova,
- prestrukturiranje i reorganizacija u skladu sa zahtjevima Zakona o električnoj energiji,
- nedovoljna pogonska spremnost proizvodnih postrojenja koji su na kraju životnog vijeka,
- rizik neizgradnje zamjenskih i novih proizvodnih objekata ili kašnjenje u njihovoj izgradnji
- neispunjenje rokova završetka remontnih radova, neplanski ispadi blokova/agregata,
- rizik nabavke uglja,
- likvidnost i solventnost većine ZD – rudnika- neodrživost poslovanja,
- rizik obezbjeđenja povoljnih kreditnih sredstava za kapitalna ulaganja i projekte odsumporavanja, odnosno revitalizacije i rekonstrukcije termoblokova,
- rizici u vezi implementacije novih proizvodnih tehnologija, uključujući i projekte odsumporavanja,
- uticaj lokalnih zajednica i komplikovane procedure na izgradnju novih objekata,
- pravni okvir u kojem posluje EPBiH u oblasti dodjele koncesija i izdvajanja za lokalnu zajednicu i sl.,
- naplata potraživanja od kupaca,
- rizik obezbjeđenja potrebnih površina za odlaganje nus produkata iz rada TE (deponije šljake i pepela), a vodeći računa i o budućim nus produktima koji će nastajati radom postrojenja za odsumporavanje te o odnosu sa lokalnom zajednicom vezano za izgradnju dodatnih deponija za odlaganja nus proizvoda (šljake, pepela i gipsa);
- rizik povećanja izdvajanja za plate i druge naknade radnicima obzirom na istek važećeg KGU tokom 2020. godine,
- rizik isplate dividende vlasnicima kapitala.
- nepredviđeni događaji tj. viša sila (loša hidrologija, uticaj Covid-19 virusa i sl.).

Nerealiziranje zacrtanih ciljeva u pogledu izgradnje novih elektroenergetskih objekata, te zaostajanje u implementaciji novih tehnologija dovest će do smanjenja instaliranih kapaciteta (posebno proizvodnih) u bliskoj budućnosti.

Punom implementacijom Ugovora o osnivanju energetske zajednice u jugoistočnoj Evropi, EPBiH će biti izložena izazovima da se zadovolje okolinski zahtjevi EU direktive (emisije, efikasnost, obnovljivi izvori), da se ispune zahtjevi u pogledu parametara kvaliteta električne energije propisanih normom EN 50160, koji će opredjeliti da EPBiH postane dio internog tržišta električne energije jugoistočne Evrope (regije) i Evrope.

Dodatno klimatski zahtjevi traže smanjenje korištenja uglja i smanjenje emisije CO₂, uz rizik nametanja obaveze plaćanja naknade za CO₂.

Finansijske projekcije pokazuju razvojni potencijal EPBiH i mogućnost za intenziviranje kapitalnih investicija, ali isto tako i značajne rizike i visoku osjetljivost na promjene cijena uglja i električne energije. Veliki je broj nepoznanica i uticajnih faktora koji će uticati na broj projekata, vremenski raspored i modele realizacije.

Kroz upravljanje rizicima potrebno je eliminisati ili minimizirati negativne posljedice navedenih rizika kroz sljedeći set mjera i aktivnosti:

- pravovremeno prepoznavanje rizika i značajnosti istih;
- pravilna identifikacija uzroka-faktora koji doprinose rizicima i preventivno djelovanje uz poduzimanje konkretnih aktivnosti i poteza kojima se umanjuju eventualne negativne posljedice ostvarenih rizika;
- disperzija rizika kroz upravljanje proizvodnjom i trgovinom električne energije, te novčanim tokovima;
- kontinuirano sagledavanje EE prilika;
- unapređenje upravljanja ljudskim resursima uz kontinuiranu edukaciju;
- provođenje adekvatnog održavanja elektroenergetskih objekata;
- kontinuiran monitoring zavisnih društava, posebno rudnika;
- intenzivnije prestrukturiranje rudnika;
- poboljšanje sistema i načina upravljanja investicijskim projektima;
- praćenje dešavanja u relevantnom okruženju;
- aktivniji nastup kod postupaka donošenja zakonskih i podzakonskih propisa od strane nadležnih tijela BiH, FBiH, kantona i općina uz više vlastitih inicijativa;
- multidisciplinarni pristup u rješavanju problema i kriznih situacija.

U toku pripreme ovog Plana prepoznat je kao izvjestan rizik nelikvidnosti koja može nastupiti u ovom trogodišnjem periodu ako se ne poduzmu određeni konkretni koraci vezano za

- troškovnu efikasnost u poslovanju Društva
- poboljšanje upravljanja, tehničke i finansijske discipline u ZD rudnicima,
- cjenovnu politiku (u domenu prodaje krajnjim kupcima)
- politiku investiranja u Društvu i ZD rudnicima

Nelikvidnost je veoma izvjesna (i to u toku planskog perioda) u slučaju da

- se nivo prodajnih cijena (u dijelu energije) u javnom snabdjevanju ne približi proizvodnim troškovima
- se nivo prodajnih cijena (u dijelu energije) u tržišnom snabdjevanju ne približi nivou cijena energije na regionalnom tržištu
- se nastavi povećanje odobrenih avansa u korist ZD rudnika kako bi se sačuvala njihova likvidnost

- se ne uspiju iznaći potrebna kreditna sredstva za finansiranje odsumporavanja, revitalizacije i rekonstrukcije termoblokova
- se ne budu u kontinuitetu pratili i realno projicirali novčani tokovi te se obim i dinamika investiranje ne prilagode stvarnim mogućnostima

Implementacija navedenog je predviđena ovim Planom, ali je veoma bitna podrška i razumjevanje većinskog vlasnika, posebno u domenu prestrukturiranja ZD rudnika i EP BIH. Od izuzetnog je značaja za likvidnost Društva i Koncerna EP BIH da se ostvarena dobit u planskim godinama zadrži u Društvu za potrebe finansiranja investicija predviđenih ovom Planom, a bilo bi poželjno kroz izmjene propisa u vezi subvencioniranja omogućiti Društvu da koristi pravo na djelimično oslobađanje kod poreza na dobit.

4.2 Prednosti i šanse

Kao prednost i pogodnost EP BIH na domaćem i regionalnom tržištu električne energije može se prvenstveno izdvojiti posjedovanje vlastitog prilično devirzificiranog proizvodnog portfolia sa većim brojem proizvodnih jedinica kojim se centralizovano upravlja. Ovo omogućuje prilagođavanja energetske, vremenske (klimatske) i tržišnoj situaciji te daje šansu da se postignu visoki efekti po osnovu kupoprodaje el energije na dnevnoj, sedmičnoj, mjesečnoj, kvartalnoj i godišnjoj bazi. Pored, toga EP BiH posjeduje tehničke i ljudske resurse sa kojim može biti ozbiljan i pouzdan akter na domaćem i regionalnom tržištu pomoćnih usluga (kapaciteti za regulaciju, korigovanje debalansa, pokriće gubitaka prenosa i distribucije i sl.) što su usluge koje će se sve više tražiti obzirom na povećan obim proizvodnje iz obnovljivih resursa gdje dobar dio ovih proizvođača na posjeduje resurse za regulaciju u vlastitoj režiji.

EP BIH ima reputaciju pouzdanog partnera koji uredno izmiruje obaveze prema drugim subjektima, kao i imidž dobrog poslodavca. U slučaju potrebe (gdje se mora uobziriti i specifičnost vlasništva) EP BIH ima prostora da kroz povećanje cijena svojih proizvoda i usluga, a koje bi bilo prihvaćeno od strane nadležnog regulatora i ne bi ugrozilo tržišnu poziciju, ostvari veću dobit i gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti. Ipak, povećanje dobiti se mora bazirati prvenstveno na troškovnoj efikasnosti, kvalitetnom investiranju i upravljanju proizvodnim portfolijem te korištenju šansi koje se ukažu u djelatnosti Trgovine, posebno kroz adekvatan tajming za ugovaranje budućih prodaja i eventualnih nabavki energije.

5 STRATEŠKI PLANOVI I CILJEVI DRUŠTVA

5.1 Poslovna politika i ciljevi Društva

Planiranjem poslovnih aktivnosti u Društvu utvrđuju se aktivnosti kojim se obezbjeđuje skladan rad, održivi razvoj i uspješno poslovanje Društva kao cjeline, elektroprivrednih djelatnosti i podružnica Društva, a sve u cilju:

- sigurnosti u proizvodnji električne energije,
- sigurnosti u snabdijevanju kupaca električnom energijom po pristupačnim cijenama ,
- stvaranja uslova za optimalno korištenje proizvodnih i distributivnih kapaciteta i postizanja povoljnih ekonomskih efekata,
- poboljšanja poslovnih procesa uz povećanje produktivnosti i racionalizaciju troškova poslovanja,
- vođenja jedinstvene poslovne i razvojne politike radi kontinuranog rasta vrijednosti Društva,
- racionalnog ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju elektroenergetskih kapaciteta i razvoj poslovnih aktivnosti i
- poduzimanja mjera zaštite okoline i unapređenja sistema upravljanja okolinskim aspektima, te osiguranja implementacije načela održivog razvoja.

Poslovna politika EPBiH podrazumjeva opredjeljenost i odgovornost za razvoj i odgovorno ulaganje s ciljem da se postigne:

- sigurnost snabdijevanja,
- održivost i
- konkurentnost.

Realizacija ovih ciljeva omogućava:

- energetska nezavisnost, rast vlastite proizvodnje i korištenje domaćih resursa,
- održiv i okolinski prihvatljiv razvoj uz rast energetske efikasnosti i racionalno korištenje resursa i
- ekonomski razvoj i intenziviranje privrednih aktivnosti na prostoru BiH.

Kao osnovni cilj Društva može se definirati dugoročno održivi razvoj kako u elektroprivrednim djelatnostima, tako i razvoj i održivo poslovanje rudnika u sastavu EPBiH Grupe.

U tom smislu Društvo mora imati jasno definiranu poziciju u elektroenergetskom i rudarskom sektoru, te utvrđene politike, poslovne strategije i strateške projekte, što je neophodno za održivi rast kompanije na ekonomski najefikasniji i okolinski prihvatljiv način.

Jedan od općih ciljeva Društva je kreirati osnove za uspostavu standarda u elektroenergetici i upravljanju kompanijom koji se primjenjuju u EU, odnosno ispuniti obaveze BiH unutar Energetske zajednice jugoistočne Europe, a s krajnjim ciljem efektivne integracije u EU.

Ključni faktori koji utiču na razvojna opredjeljenja i strukturu investicionog portfolia su:

- Stanje postojećih proizvodnih kapaciteta (stari termo blokovi na kraju životnog vijeka sa niskom efikasnošću koji ne zadovoljavaju okolinske standarde),
- Ograničeni plasman uglja iz vlastitih rudnika,
- EU regulativa,
 - Liberalizacija tržišta i konkurencija,
 - Ograničavanje emisija zagađujućih materija i stakleničkih plinova,

- Rast udjela obnovljivih izvora,
- Poboljšanje energetske efikasnosti.

Planovi ulaganja EPBiH odražavaju navedenu politiku i kroz trogodišnji plan poslovanja predviđeno je pokretanje većeg broja kapitalnih projekata kao i izgradnja Bloka 7 u TE Tuzla i HE Vranduk. Usmjeravanjem ulaganja sa rekonstrukcije i revitalizacije postojećih proizvodnih objekata na nove proizvodne objekte želi se postići pravovremeno uključivanje novih proizvodnih objekata u proizvodni portfolio EPBiH.

Na kvalitet isporuke utiče i stanje distributivne mreže te su predviđena dalja ulaganja u cilju poboljšanja i razvoja distributive mreže sa fokusom na reduciranja NN mreže, unificiranje naponskih nivoa, ugradnju naprednih mjerila i korištenje sistema pametne mreže. Sve to treba rezultirati daljem smanjenju gubitaka u mreži i poboljšati efikasnost u korištenju i distribuciji električne energije, te ispuniti zahtjeve koji se traže od operatora distribucije u pogledu pružanja usluga svim korisnicima mreže.

Osnov za ovakva opredjeljenja je starost i niska efikasnost postojećih blokova u termoelektranama, kao i strateško opredjeljenje da se grade elektrane na bazi obnovljivih resursa. Osim toga, ovim ulaganjima se, pored izgradnje zamjenskih objekata, teži povećanju instalisanih kapaciteta, dostizanju standarda kvaliteta isporuke u skladu sa Općim uslovima, sigurnom i stabilnom snabdijevanju kupaca električnom energijom, podizanju stepena iskorištenja raspoloživih resursa i energetske efikasnosti i zadovoljavanju okolinskih zahtjeva.

U tekućem trogodišnjem planskom periodu očekuje se početak gradnje većeg broja novih i zamjenskih elektrana. Riječ je o elektranama zasnovanim na obnovljivim izvorima (hidroelektrane, vjetroelektrane, fotonaponske), te zamjenskim blokovima u postojećim termoelektranama koje bi koristile domaći ugalj.

Sa ekonomskog aspekta, uvažavajući potrebe rudarskog sektora, najvažniji i prioritetni cilj je realizacija izgradnje Bloka 7 u TE Tuzla kao i projekti odsumporavanja dva termobloka. Riječ je o zamjenskim odnosno ekološkim projektima u situaciji kada postojeći blokovi izvjesno moraju biti zaustavljeni zbog isteka životnog vijeka i ograničenja u pogledu okolinskih standarda u skladu sa EU regulativom za rad termoelektrana. Osim toga, bez ovih kapaciteta rudnici bi ostali bez plasmana uglja potrebnog za termoelektrane, čime bi proizvodnja uglja bila reducirana na nivo koji bi onemogućio opstanak većeg broja rudnika i gubitak značajnog broja radnih mjesta, mada treba istaći da izgradnja zamjenskih kapaciteta zbog visokog stepena efikasnosti ne znači rast potreba za ugljem.

Realizacijom ovih ulaganja biće ostvareni opšti ciljevi Društva, odnosno:

- stabilnost proizvodnje električne energije radi kontinuiteta u snabdijevanju krajnjih kupaca,
- osiguranje kontinuiteta u isporuci toplotne energije,
- povećanje kapaciteta i obima proizvodnje na bazi obnovljivih resursa,
- postizanje veće efikasnosti i udjela kombinovane proizvodnje toplotne i električne energije
- poboljšanje kvaliteta isporuke električne energije i efikasnosti distribucije,
- obezbjeđenje plasmana za ugalj iz vlastitih rudnika,
- zadovoljavanje obaveza na osnovu Ugovora o energetske zajednici, odnosno direktiva EU koje se odnose na energetske sektor.

Najvažniji i prioritetni ciljevi za trogodišnji period:

- Završetak izgradnje VP Podveležje,
- Početak izgradnje nekoliko kapitalnih projekata (TE Tuzla blok 7, mHE Neretvica) i stvaranje pretpostavki za nastavak realizacije narednih projekata izgradnje novih proizvodnih objekata (VE Vlašić, HE Janjići i dr.), te realizacija projekata kogeneracije - toplifikacije,
- nastavak izgradnje HE Vranduk,
- usklađivanje rada termoblokova sa nacionalnim planom redukcije emisija (NERP),
- utvrđivanje dugoročnih planova rudnika na osnovu plana EPBiH, odnosno donošenje odluka vezanih za razvoj, kapitalna ulaganja i prestrukturiranje rudnika na osnovu projiciranih potreba termoelektrana i komercijalnog tržišta i rangiranja po osnovu konkurentnosti proizvodnje uglja i električne energije,
- prestrukturiranje EPBiH u funkciji izdvajanja djelatnosti distribucije i ispunjavanja novih uloga na liberaliziranom maloprodajnom tržištu u djelatnosti distribucije i snabdjevanja,
- utvrđivanje tarifnih modela i nivoa maloprodajnih cijena koji će omogućiti s jedne strane konkurentnost na otvorenom tržištu, a s druge strane i omogućiti dovoljno prihoda za pozitivno poslovanje u svim djelatnostima i jačanje investicione sposobnosti,
- osposobiti EPBiH kao tržišnog snabdjevača da bude lider u snabdjevanju krajnjih kupaca u BiH, a djelatnost trgovine da bude ravnopravan učesnik na domaćem i regionalnom tržištu električne energije.

Okvirna energetska strategija BiH do 2035.godina

Krajem augusta 2018. godine Vijeće Ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je Okvirnu energetska strategiju Bosne i Hercegovine do 2035. godine (u daljem tekstu: Strategija). Osim elektroenergetskog sektora, Strategija je obuhvatila i sektor uglja, obnovljive izvore energije, gasni sektor, sektor nafte i naftnih derivata, toplinarstvo kao i energetska efikasnost.

Ulazne Smjernice za izradu Okvirne energetske strategije BiH bazirane su na postulatima:

- a) identifikacija izvora i omogućavanju održivog rasta gdje energetska sistem ima ulogu u unapređenju ukupne ekonomije;
- b) postizanje konkurentne energetike kojom su čuva standard građana i pozitivno utiče na konkurentnost drugih privrednih grana;
- c) sigurnost snabdjevanja domaće potražnje
- d) usklađenost sa agendom održivog razvoja odnosno smanjenje negativnih uticaja na okoliš

Definisano je 5 ključnih prioriteta te povezanih fokusnih područja:

1. efikasno korištenje resursa
2. sigurna i pristupačna energija
3. efikasno korištenje energije
4. energetska tranzicija i odgovornost prema okolišu
5. razvoj i usklađenje regulatorno-institucionalnog okvira

U narednom periodu potrebno je raditi na kontinuiranom unapređenju efikasnosti proizvodnih objekata i konkurentnosti cijena proizvodnog miksa na liberaliziranom tržištu 2035. godine.

U skladu sa Direktivom 2009/72/EC vršit će se usklađenje tržišta električne energije sa Zakonom o električnoj energiji u Federaciji BiH koji zahtjeva pravno, funkcijsko i

računovodstveno izdvajanje djelatnosti iz vertikalno integriranih elektroprivreda (formiranje Operatora distributivnog sistema). Za postizanje dugoročne održivosti elektroprivrednih kompanija, potrebno je staviti veliki fokus na restrukturiranje sektora rudnika, čiju je dinamiku i smjer potrebno uskladiti s odabranom strategijom razvoja termosektora.

EU je utvrdila nove ciljeve za 2030. koji su još ambiciozniji u odnosu na ciljeve za 2020.:

- Smanjenje stakleničkih plinova za 40% u odnosu na 1990.
- Povećanje udjela OI u finalnoj potrošnji na 32%
- Poboljšanje energetske efikasnosti za 32,5%

Za elektroenergetski sektor smanjenje emisije CO₂ iznosi 43% u odnosu na 2005, a dugoročno opredjeljenje je dostizanje nulte emisije do 2050. To znači dugoročno prestanak korištenja uglja u proizvodnji električne energije.

Ovo znači i da države koje žele postati članice EU kao što je Bosna i Hercegovina, očekuje smanjenje emisije stakleničkih gasova povećanje udjela OIE i postizanje ušteda energije.

Zaštita okoline/okoliša

Zaštita okoline/okoliša je komponenta poslovne politike EPBiH i njenih zavisnih društava. Razvojni planovi i programske aktivnosti bit će utemeljeni na načelima održivog razvoja i standardima zaštite okoline/okoliša.

U okviru upravljanja aktivnostima kontinuirano će se poduzimati organizacione i tehničke mjere u skladu sa državnim, federalnim i međunarodnim propisima te zahtjevima iz domena zaštite okoline i prirodnih resursa, te tehnno-ekonomskim mogućnostima.

U kontekstu ostvarivanja okolinske politike i poslovnih rezultata, prioritetni zadaci razvojnih projekata biće:

- u okviru istraživanja, projektovanja i inženjeringa implementacija zakonskih normi i zahtjeva zaštite okoline i redukcije pritiska na klimatske promjene iz energetskog sektora (UNFCCC, Kyoto protokol),
- korištenje najboljih raspoloživih tehnika (BAT) i tehnologija, te okolinski podobnih materijala,
- optimiziranje proizvodnje električne i toplotne energije, usmjeravanje na kogeneraciju i kosagorjevanje,
- povećanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih energetskih resursa,
- modernizacija rudnika, sigurna i održiva eksploatacija kvalitetnog uglja,
- izgradnja distributivnih sistema bez štetnih uticaja na okolinu.

Kontinuirano će se pratiti uticaji i učinci postojećih energetskih objekata na okolinu, a preventivnim i korektivnim mjerama će se smanjivati negativni uticaji do konačnog cilja - okolinske prihvatljivosti.

U tom kontekstu permanentno će se planirati i realizirati investiciona ulaganja u:

- modernizaciju tehničkih i tehnoloških pogonskih rješenja, koja će biti usaglašena sa normama i objedinjenim uvjetima zaštite okoline koji su utvrđeni okolinskim dozvolama;
- pripreme aktivnosti u vezi projekata odsumporavanja i denitrifikacije za više postojećih termo blokova;

- rekultivaciju deponija produkata sagorjevanja iz termoelektrana, te napuštenih površinskih i jamskih kopova;
- povećanje energetske efikasnosti, smanjenje energetskih gubitaka u proizvodnji, distributivnoj mreži i rudnicima;
- monitoring i smanjivanje zagađujućih materija u zrak, vodu i zemljište;
- praćenje i izvještavanje o stakleničkim gasovima;
- procjenu rizika i mogućih incidentnih uticaja na okolinu;
- planiranje i poduzimanje preventivnih, eventualno sanacionih mjera u cilju sigurnosti stanovništva i kvaliteta okoline;
- adekvatno upravljanje otpadom kao i njihovoj ponovnoj upotrebi, reciklaži i konačnom zbrinjavanju na okolinski prihvatljiv način.

Tokom proteklih godina EPBiH je napravila prve korake u razvoju elektromobilnosti i ove aktivnosti se namjeravaju nastaviti i u planskom periodu.

Menadžment i stručni kadrovi će se aktivno uključivati u procese transponiranja i implementacije legislative EU, utvrđenih međunarodnih obaveza, te u investicijske programe i finansijske potpore za održivi razvoj BiH u okviru evropskih integracija. Takođe, značajno je uključivanje u izradu strateških i planskih dokumenata iz domena energetskog sektora, zaštite i unapređenja okoline, korištenja prostora i prirodnih dobara FBiH, odnosno cijele BiH.

Negativne stavove i nepovjerenje stanovništva po pitanju tehno-ekonomske i okolinske prihvatljivosti programa energetskog razvoja FBiH, odnosno EPBiH treba eliminirati transparentnim radom i kontinuiranom komunikacijom sa lokalnim stanovništvom, izvršnim vlastima, međunarodnim i nevladinim organizacijama, medijima, te širom javnošću.

Imajući u vidu uslove privređivanja u okruženju, te kretanja na tržištu, planove proizvodnje i prodaje, planiranu realizaciju obaveza po licencama i Opštim uslovima za isporuku električne energije, za naredne tri godine se očekuje relativno mali porast obima prodaje električne energije krajnjim kupcima djelatnosti snabdijevanja te solidan porast prodajnih cijena kao posljedica rasta cijena na tržištu. Tržišna kretanja pokazuju da će i veleprodajna cijena električne energije u djelatnosti trgovine biti na nivou onih ostvarenih tokom zadnje 2 godine. I pored toga potrebno je usmjeriti pažnju na kontinuiranu realizaciju mjera štednje i racionalizacije poslovanja u svim oblastima i djelatnostima.

6 ELEKTROENERGETSKI BILANS

Elektroenergetski bilans EPBiH za period 2020.–2022. godine (EEB) predstavlja okvirni energetska plan EPBiH u naredne tri godine, a usvojen je u julu 2019. godine od strane Nadzornog odbora Društva. Isti je potreban u cilju sagledavanja potreba postojećih kupaca električne energije koji imaju ugovor za snabdijevanje sa EPBiH, realizacije planiranih remonata i rekonstrukcija proizvodnih kapaciteta, te iskazivanja mogućeg bilansnog viška električne energije do onog nivoa koji obezbjeđuje optimalno iskorištenje proizvodnih kapaciteta i postizanje maksimalnih energetska-ekonomskih efekata za EPBiH. Ovaj bilans je zasnovan prevashodno na EEB za 2020. godinu, a za naredne dvije godine date su samo okvirne projekcije pri čemu je naročito važno sagledavanje remontnih zastoja radi pravovremene pripreme. Ujedno, ovaj Bilans je predstavljao podlogu za izradu Plana poslovanja Društva za period 2020.–2022. godina uz određene izmjene kroz promjenjene pretpostavke što je pojašnjeno u nastavku.

Osnovna polazišta za izradu EEB za period 2020.–2022. godine bila su:

- zadovoljavanje očekivanih potreba kupaca EPBiH na distributivnoj i prenosnoj mreži, te pokrivanje gubitaka na distributivnoj mreži EPBiH,
- omogućavanje planiranih radova na redovnom godišnjem održavanju proizvodnih kapaciteta,
- obezbjeđenje sigurnosti u planiranoj proizvodnji električne energije putem hladne rezerve kod termoelektrana,
- optimalna eksploatacija termo kapaciteta u skladu sa raspoloživim količinama uglja,
- optimalno iskorištenje prirodnih dotoka vode u akumulacije hidroelektrana.
- Ograničenja broja sati rada termo blokova vezano za Odluku Ministarskog vijeća 2016/19/MC-ENC

Podloge za izradu EEB za period 2020.-2022. godina bile su slijedeće:

- prognoza neto potrošnje kupaca EPBiH priključenih na mreži distribucije sa godišnjim porastom od 0,5 % u 2020. godini u odnosu na procjenu za 2019. godinu, te približno istog nivoa u 2021. godini kao i u 2022. godini;
- plan potrošnje direktnih potrošača na bazi dostavljenih podataka sa uvećanjem njihove potrošnje za 8,1% u odnosu na procjenjenu potrošnju za 2019. godinu;
- gubici na distributivnoj mreži od 8,2 % u sve tri godine, u odnosu na bruto distributivnu potrošnju;
- proizvodnju mHE koje su u vlasništvu EPBiH karakteriše postepeni ulazak u pogon novih malih hidroelektrana na rijeci Neretvici, počevši od 2021.godine; proizvodnja postojećih mHE u sastavu EP BiH isporučuje se Operatoru za obnovljive izvore i efikasnu kogeneraciju počevši od 01.03.2019. godine
- početak proizvodnje vjetroparka Podveležje od 01.03.2021. godine sa godišnjom proizvodnjom u količini od 100 GWh u 2021. godini i 120 GWh u 2022.godini;
- prema podlozi dostavljenoj od strane OIEiEK FBiH predviđen je značajno/višestruko veći prijem električne energije iz obnovljivih izvora (414,3 GWh plan za 2020.godinu naspram ostvarenja iz 2019. godine od 219,2 GWh); navedeno povećanje posljedica je ulaska u pogon novih postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, dodjele statusa kvalifikovanog proizvođača postojećim mHE u EP BIH, te ulaska u pogon VE Jelovača i VE Mesihovina; OIEiEK FBiH nije dostavio plan prijema električne energije iz obnovljivih izvora za EP BiH, pa su količine za 2021. i 2022. godinu pretpostavljene na nivou količina iz 2020. godine (414,3 GWh);

- u 2021. i 2022. godini za plan proizvodnje HE Rama i mHE Bogatići ponovljen je plan njihove proizvodnje iz 2020. godine;
- zastoji proizvodnih objekata radi obavljanja rekonstrukcija i remonata;
- plan isporuke tehnološke pare i energije za grijanje iz termoelektrana urađen je na bazi procijenjenih potreba za zadovoljenje toplotnog konzuma;
- podaci o mogućnostima rudnika za isporuku uglja termoelektranama i toplotne vrijednosti pojedinih vrsta uglja;
- tehničko-energetske karakteristike blokova u TE Tuzla i TE Kakanj.

Kod izrade EEB za period 2020.-2022. godina korišteni su:

- kriteriji iz *Pravilnika o pripremi i realizaciji elektroenergetskog bilansa* i ostalih relevantnih dokumenata;
- ključni faktor koji određuje plan pogona termoelektrana u periodu 2020-2022. godina vezan je za Odluku Ministarskog vijeća 2016/19/MC-ENC u kojoj je utvrđena lista postrojenja koja imaju mogućnost korištenja izuzeća zbog ograničenog vijeka trajanja (opt-out), odnosno koja mogu ostati u pogonu do 20.000 sati rada, a da budu izuzeta od obaveza poštivanja graničnih vrijednosti emisija iz Direktive 2001/80/EC
- kriteriji za plansku raspoloživost termo blokova i plan proizvodnje blokova u hladnoj rezervi saglasno *Pravilniku o pripremi i realizaciji elektroenergetskog bilansa*;

Planirana proizvodnja i prodaja električne energije u ovom Planu odstupaju u jednoj mjeri od usvojenog EE bilansa što se pojašnjava u nastavku s tim da su po tom osnovu kalkulirani i u Plan uvršteni povezani dodatni prihodi od prodaje i troškovi proizvodnje.

Kao planska pretpostavka uzeta je proizvodnja u HE na Neretvi za 5% veća u odnosu na planiranu po EEB-u (što je i bila mogućnost po Smjernicama za izradu ovog Plana) tako da su količine iz EEB-a uvećane za oko 65 GWh godišnje. Uvažavajući to, planirana proizvodnja HEN iznosi 1352,3 GWh u 2020. godini te po 1.377,8 GWh u 2021. i 2022. godini. Na ovaj način nije zadovoljen kriterij 70% vjerovatnoće dotoka, ali je ova proizvodnja u HEN realno ostvariva ako imamo u vidu da prosjek godišnje proizvodnje u HEN za period 2007. – 2019. godina iznosi 1.444 GWh te je i za 2019. godinu ostvarena proizvodnja iznad 1.400 GWh. Dodatne količine proizvodnje u HEN planirane su za plasman krajnjim kupcima na tržišnom snabdjevanju gdje je evidentno da će se tržišni udio EP BIH povećati u odnosu na udio predviđen po usvojenom EEB-u.

Usvojenim EEB-om bila je predviđena rekonstrukcija bloka G7 u TE Kakanj tokom 7 mjeseci 2022. godine. Kada su se napravile prve planske projekcije bilo je jasno da Društvo ne bi moglo isfinansirati ovu rekonstrukciju u 2022. godini zbog više faktora:

- značajni odlivi vlastitih sredstva po osnovu ulaganja u blok 7 TE Tuzla u periodu 2020-2022
- značajni odlivi uz izostanak proizvodnje i priliva u 2021. godini zbog revitalizacije bloka 6 u TE Tuzla
- izostanak proizvodnje i priliva zbog eventualne rekonstrukcije bloka 7 u TE Kakanj tokom 2022. godine,

Stoga je u konsultaciji sa nadležnim izvršnim direktorima zaključeno da se kao planska pretpostavka uzme pomjeranje rekonstrukcije bloka 7 TE Kakanj u 2023. godinu s tim da su već za 2022. godinu planirani određeni odlivi za ulaganja po tom osnovu. Procjenjuje se da bi zbog pomjeranja rekonstrukcije bloka 7 dodatna proizvodnja ovog bloka u 2022. godini iznosila oko 750 GWh te je ista planirana da bude plasirana (kao dodatni bilansni višak) kroz djelatnost trgovine što je onda uobzireno kroz plan prihoda za 2022. godinu. Naravno, u planu

troškova za 2022. godinu su uobzireni i dodatni varijabilni troškovi (ugalj, dažbine i ostalo) po osnovu ove količine proizvodnje. Ovom izmjenom pretpostavki se mijenja i plan potreba i nabavki uglja za TE Kakanj i to za količinu od oko 700 hiljada tona koju je potrebno dodatno nabaviti u 2022. godini u odnosu na usvojeni EE Bilans.

Ukupna proizvodnja u periodu 2020.-2022. godina bi iznosila 20.102,5 GWh. Proizvodnja iz hidroelektrana u ukupnoj proizvodnji električne energije učestvuje u prosjeku sa 21,8%. Ostatak se odnosi na termoelektrane i vjetroelektrane gdje se od 2021. godine planira proizvodnja električne energije iz vjetroparka Podveležje. Kod podružnice HE na Neretvi u sve 3 planske godine godini planirana je približno ista proizvodnja. Kod TE planirani obim proizvodnje je u korelaciji sa obimom i trajanjem remonata, te raspoloživom količinom uglja i radnih sati. Kod TE Tuzla u 2020 godini planirana je veća proizvodnja u odnosu na procjenjenu u 2019. godini dok je za period 2021. godina planirano smanjenje proizvodnje zbog revitalizacije koja je predvišena u toj godini. Za TE Kakanj je u sve godine planirana približno podjednaka proizvodnja.

Obzirom da se u planskom periodu planiraju izgraditi i pustiti u pogon novi objekti za proizvodnju iz obnovljivih izvora, tako obim i učešće proizvodnje iz ovih izvora rastu u odnosu na dosadašnji nivo. Upravo bi proizvodnja iz VP Podveležje i mHE na Neretvici (uz povećanje na mHE Bogatići) trebala nadoknaditi dobar dio proizvodnje TE koja bi trebala izostati remonata/revitalizacije blokova i ograničenog broja sati rada za neke blokove.

Kada su u pitanju nabavke uglja za sve tri planske godine, po usvojenom EEB-u je planirana nabavka od 15,5 miliona tona za trogodišnji period čemu treba dodati 0,7 mil tona za TE Kakanj u 2022. godini. Planiranje nabavki uglja za potrebe termoelektrana je uobzirilo s jedne strane mogućnosti rudnika za isporuku uglja (kako po pitanju količine tako i po pitanju kvalitete), a sa druge strane je u skladu sa potrebama termoelektrana s obzirom na ograničenja u broju sati rada pojedinih termoblokova, te planirane remonte i revitalizaciju. Za 2020. godinu je planirana nabavka od 5,7 mil. tona, dok je za 2021. i 2022. godinu planirano tona 5,2-5,3 mil. tona.

Pregled planskih nabavki uglja za potrebe termoelektrana po usvojenom EEB-u dat je u slijedećoj tabeli:

Nabavke uglja (000 t)	Plan		
	2020	2021	2022
Lignit	2.060	1.980	1.776
Mrki 1	687	660	592
Mrki 2	900	600	924
TE TUZLA	3.647	3.240	3.292
TE KAKANJ	2.040	1.956	1.356
UKUPNO	5.687	5.196	4.648

Ipak, obzirom na veći obim proizvodnje bloka 7 u TE Kakanj za 2022. godinu, zapravo se planira dodatnih cca 700 hiljada tona uglja za potrebe ove TE u toj godini.

U narednim tabelama dat je sažetak EEB za period 2020.-2022. godina kao i planskog EEB-a (uz izmjenu pretpostavki) za isti planski period gdje su izmjene u odnosu na zvanično usvojeni EEB označene **plavom** bojom te je uneseno ostvarenje za 2019. godinu.. Iz toga proizilazi da je ovim Planom predviđeno povećanje obima proizvodnje u odnosu na 2019. godinu i to kroz rast termoproizvodnje te proizvodnju iz novih kapaciteta (VP Podveležja i mHE Neretvica)

Elektroenergetski bilans	Ostvareno	Plan		
	2019	2020	2021	2022
	GWh	GWh	GWh	GWh
HIDROELEKTRANE	1.506,5	1.357,4	1.410,5	1.421,9
Hidroelektrane na Neretvi	1.444,0	1.287,9	1.312,2	1.312,2
male hidroelektrane	62,5	69,5	98,3	109,7
VJETROELEKTRANE			100,0	120,0
VP Podveležje			100,0	120,0
TERMOELEKTRANE	4.527,3	5.423,3	4.869,7	4.454,1
TE Tuzla	2.758,9	3.217,0	2.732,7	2.994,4
TE Kakanj	1.768,4	2.206,3	2.137,0	1.459,7
PROIZVODNJA NA PRAGU	6.033,8	6.780,7	6.380,2	5.996,0
<i>Promjena u % (u odnosu na godinu prije)</i>		12,4%	-5,9%	-6,0%
PRIJEM ENERGIJE	1.556,0	728,3	728,7	728,5
RASPOLOŽIVO	7.589,8	7.509,1	7.108,8	6.724,4
Neto distribucija	4.314,3	4.314,5	4.317,1	4.325,8
Distributivni gubici	374,0	401,8	404,2	406,8
<i>Distributivni gubici u %</i>	7,9	8,2	8,2	8,2
DISTRIBUCIJA bruto *	4.739,1	4.901,3	4.938,4	4.975,8
<i>Promjena u % (u odnosu na godinu prije)</i>		3,4%	0,8%	0,8%
Direktni potrošači (110 kV)	493,3	512,9	512,9	512,9
UKUPNA POTROŠNJA	5.181,6	5.229,2	5.234,2	5.245,5
<i>Promjena u % (u odnosu na godinu prije)</i>		0,9%	0,1%	0,2%
Tržišna prodaja uklj. bil. višak 70%	2.172,5	2.042,6	1.608,4	1.201,4
isporuka OIEiEK male	18,5	69,5	98,3	109,7
Prodaja po osnovu UPTS	163,7	167,8	167,7	167,8
Ostale isporuke i pomoćne usluge	53,5			
ISPORUKA SA BIL. VIŠ. 70%	2.408,2	2.279,9	1.874,4	1.478,9
<i>Promjena u % (u odnosu na godinu prije)</i>		-5%	-18%	-21%
UKUPNE POTREBE	7.589,8	7.509,1	7.108,8	6.724,4
Bilansni višak za 70% dotok vode u HE		2.042,6	1.608,4	1.201,4
Bilansni višak za 90% dotok vode u HE		1.793,8	1.359,6	952,6

Elektroenergetski bilans uz izmjene pretpostavki	Ostvareno	Plan		
	2019	2020	2021	2022
	GWh	GWh	GWh	GWh
HIDROELEKTRANE	1.506,5	1.421,8	1.476,1	1.487,5
Hidroelektrane na Neretvi	1.444,0	1.352,3	1.377,8	1.377,8
male hidroelektrane	62,5	69,5	98,3	109,7
VJETROELEKTRANE			100,0	120,0
VP Podveležje			100,0	120,0
TERMOELEKTRANE	4.527,3	5.423,3	4.869,7	5.204,1
TE Tuzla	2.758,9	3.217,0	2.732,7	2.994,4
TE Kakanj	1.768,4	2.206,3	2.137,0	2.209,7
PROIZVODNJA NA PRAGU	6.033,8	6.845,1	6.445,8	6.811,6
<i>Promjena u % (u odnosu na godinu prije)</i>		13,4%	-5,8%	5,7%
PRIJEM ENERGIJE	1.556,0	728,3	728,7	728,5
RASPOLOŽIVO	7.589,8	7.573,5	7.174,4	7.540,0
Neto distribucija	4.314,3	4.378,9	4.382,7	4.391,4
Distributivni gubici	374,0	401,8	404,2	406,8
Distributivni gubici u %	7,9	8,2	8,2	8,2
DISTRIBUCIJA bruto *	4.739,1	4.901,3	4.938,4	4.975,8
<i>Promjena u % (u odnosu na godinu prije)</i>		3,4%	0,8%	0,8%
Direktni potrošači (110 kV)	493,3	512,9	512,9	512,9
UKUPNA POTROŠNJA	5.181,6	5.293,6	5.299,8	5.311,1
<i>Promjena u % (u odnosu na godinu prije)</i>		2,2%	0,1%	0,2%
Tržišna prodaja uklj. bil. višak 70%	2.172,5	2.042,6	1.608,4	1.951,4
isporuka OIEiEK male	18,5	69,5	98,3	109,7
Prodaja po osnovu UPTS	163,7	167,8	167,7	167,8
Ostale isporuke i pomoćne usluge	53,5			
ISPORUKA SA BIL.VIŠ.70%	2.408,2	2.279,9	1.874,4	2.228,9
<i>Promjena u % (u odnosu na godinu prije)</i>		-5%	-18%	19%
UKUPNE POTREBE	7.589,8	7.573,5	7.174,4	7.540,0
Bilansni višak za 70% dotok vode u HE		2.042,6	1.608,4	1.951,4
Bilansni višak za 90% dotok vode u HE		1.793,8	1.359,6	1.702,6

7 FINANSIJSKI PLAN

PLANIRANI FINANSIJSKI REZULTAT EPBIH ZA PERIOD 2020. – 2022. GODINA,

000 KM

PS	PREDRAČUN BILANSA USPJEHA	Ostvareno	Plan	Ostvareno	Plan	Plan	Plan
6.1.	po planskim stavkama	2018.	2019.	2019.	2020.	2021.	2022.
I	PRIHODI						
1	Prihodi od prodaje el. energije i pom. usluga	997.217	990.593	995.058	1.101.455	1.064.015	1.115.105
	- prihod od prodaje krajnjim kupcima EP BiH	695.243	710.430	719.697	746.441	772.873	788.975
	-prihod od UPTS-a (energ + mrež)	17.552	17.597	17.736	17.862	17.863	17.863
	- prihod od prodaje energije iz obnovljivih izvora		0	5.865	8.035	11.166	12.403
	-prihod od prodaje drugim kupcima u BiH	219.765	228.968	217.431	281.571	222.746	247.400
	-prihod od izvoza el. energije	27.431	18.134	21.151	34.602	26.424	35.521
	-prihod od prodaje pom. usluga kapaciteti i energija	37.226	15.464	13.178	12.943	12.943	12.943
2	Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda	14.670	16.107	14.243	15.702	15.903	17.010
	-prihod od tehnološke pare	3.141	3.094	3.248	3.094	3.094	3.094
	-prihod od toplote energije	9.945	11.509	9.514	10.988	11.185	12.286
	-prihod od prodaje nus proizvoda	1.585	1.504	1.480	1.620	1.624	1.630
3	Prihodi od prodaje materijala i usluga	27.052	26.908	26.910	26.535	26.865	27.058
	- prihod od naknada priključenja	17.033	17.466	17.860	17.850	18.133	18.317
	- ostali prihod od prodaje mater. i usluga	10.019	9.442	9.050	8.685	8.732	8.742
4	Prihod od finansiranja	6.498	3.512	6.136	3.683	3.038	2.684
5	Ostali prihodi	15.239	11.607	20.042	11.772	12.072	11.229
	UKUPNO PRIHODI (1 do 5)	1.060.676	1.048.726	1.062.389	1.159.147	1.121.893	1.173.085
II	TROŠKOVI I RASHODI						
8	Materijal za proizvodnju električne energije	348.046	343.322	296.237	341.798	308.553	324.484
9	Materijal za održavanje	10.584	12.784	10.666	12.797	12.885	12.663
10	Ostali troškovi materijala	5.301	6.483	5.574	6.431	6.593	6.540
11	Troškovi prevoza uglja	27.144	27.304	22.687	27.223	24.678	24.894
12	Usluge održavanja	14.795	18.034	16.448	18.417	18.790	19.788
13	Troškovi nabavke el. energije i pomoćnih usluga	107.253	97.165	176.372	179.497	177.889	178.088
14	Premije osiguranja	2.171	2.405	2.120	2.386	2.442	2.454
15	Drugi troškovi usluga	9.691	12.306	10.414	15.216	15.823	16.626
16	Troškovi amortizacije	150.258	157.998	148.030	148.342	157.642	162.145
17	Troškovi mrežarina i naknade za NOS	49.812	50.347	50.858	52.331	51.649	52.045
18	Plate i naknade plata	151.717	154.910	154.577	158.275	157.886	157.487
19	Drugi troškovi rada	21.156	22.519	23.969	23.517	23.594	23.514
20	Vodoprivredne naknade	28.055	26.427	26.393	24.597	25.053	25.237
21	Razne dažbine, naknade i članarine	22.438	22.134	18.170	20.126	19.850	20.809
22	Drugi troškovi poslovanja	7.154	9.171	7.140	8.522	8.797	8.621
23	Finansijski troškovi i rashodi	5.644	5.977	4.880	4.399	7.710	8.205
24	Drugi rashodi	18.885	7.747	48.705	53.276	48.632	48.533
25	Troškovi rezervisanja	19.150	5.761	14.810	6.660	6.647	6.664
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI (8 do 25)	999.253	982.794	1.038.050	1.103.811	1.075.112	1.098.799
	Dobit prije poreza	61.423	65.932	24.339	55.335	46.780	74.286

Predračun finansijskog rezultata poslovanja Društva za period 2020.-2022. urađen je na bazi:

- Elektroenergetskog bilansa za period 2020.-2022. godina uz opisane korekcije,
- Smjernica za izradu trogodišnjeg plana EPBiH za period 2020.-2022.godina,
- ostvarenja finansijskog rezultata za 2019. godinu ,
- važećih zakonskih propisa u momentu izrade Plana,
- ostalih podloga i saznanja koje su bili na raspolaganju u periodu izrade Plana.

Ključne pretpostavke kojima smo se vodili kod izrade finansijskog plana kao i predračuna gotovinskih tokova i raspoloživih vlastitih sredstava za ulaganja bile su:

- a) Realizacija EEB-a u planiranom obimu proizvodnje u HE na Neretvi i malim HE, ispunjene plana proizvodnje TE što podrazumjeva i isporuke uglja u planiranoj količini i kvalitetu te planski specifični utrošak;
- b) Bilansne količine prodaje krajnjim kupcima (uvećano za 64,4 GWh dodatne proizvodnje HEN) uz blagi porast (u odnosu na 2019.godinu) prodajnih cijena kod tržišnog snabdjevanja i to sa početkom 2020. godine, za javno snabdjevanje u 2020. godini je planiran prihod uz porast cijena u odnosu na 2019. godinu;
- c) Pretpostavke o cijenama plasmana kroz djelatnost *Trgovine* gdje su za 2020. godinu uzete cijene iz već zaključenih ugovora za 2020. godinu dok su za ostatak energije (preostale bilansne viškove) primjenjene cijene koju su u nivou berzovnih cijena na regionalnom tržištu za buduće isporuke;
- d) Pretpostavljeno je da neće doći do promjene nabavne cijene topline uglja i da sa ostvarenjem isporuka shodno EEB-u neće biti povećanja stanja potraživanja za date avanse rudnicima u sastavu Koncerna EP BiH; ipak mala je vjerovatnoća da će biti u stanju vraćati/pravdati do sada odobrene avanse u većem obimu;
- e) Pretpostavljeno je da će se zadržati dostignuti nivo zaliha (posebno u distributivnoj djelatnosti) sa krajem 2019. godine;
- f) Pretpostavka da će tokom II kvartala 2020. godine biti uplaćen avans po EPC ugovoru, vezano za izgradnju bloka 7 u TE Tuzli te su uobzirene već izvršene uplate premije i provizije za garanciju FBIH te uplata avansa za pripremne radove i izmještanje dalekovoda;
- g) Pretpostavka da će u toku planskom periodu doći da puštanja u pogon novih proizvodnih objekata (gdje najveći značaj ima VP Podveležje);
- h) Očekivanje da će tokom planskom perioda teći implementacija projekta *Izgradnje sistema pametnih brojila* (dijelom iz kredita EIB-a) te da će u 2021. i 2022. godini biti aktuelni projekti odsumporavanja po jednog termobloka u obje TE;
- i) Broj zaposlenih će se nastaviti smanjivati, ali u manjem intenzitetu nego u zadnjih 4-5 godina; prijem novih radnika na poslovima proizvodnje i održavanja u djelatnosti proizvodnje, te operativnog stručnog tehničkog osoblja za rad na terenu u djelatnosti distribucije planiran je u 100% obimu, dok je u ostalim djelatnostima, poslovima i procesima planiran do najviše 75% od broja prestanaka ugovora o radu po sili zakona;
- j) Predviđeno je poštivanje važećeg Granskog kolektivnog ugovora do njegovog isteka (juni 2020. godine) te da naredni neće donijeti veće promjene prava i obaveza u finansijskom smislu u odnosu na ono što je sadržano u važećem;
- k) Pretpostavljeno je da se dioničarima neće isplaćivati dividenda po osnovu dobiti za 2018., 2019. i 2020. godinu, osim u manjem dijelu neophodno za pokriće subvencija za socijalno ugrožene kategorije (model koji se primjenjuje od 2011. godine);
- l) Pretpostavljeno je neće biti povećanja cijena prenosne mrežarine i naknade za rad NOS-a BiH; ako bi se isto desilo to bi se odrazilo na veće troškove, ali bi se moglo nadoknaditi kroz prihod od mrežarine u istom periodu;

- m) Pretpostavljeni su značajni rashodi po osnovu umanjenja vrijednosti potraživanja za date avanse ZD rudnicima obzirom na starosnu strukturu i malu izvjesnost da će rudnici, uz prisutnu problematiku, biti u stanju da pravdaju do sada odobrene avanse u većoj mjeri.

Novi proizvodni objekti koji će se graditi i pustiti u pogon tokom planskog perioda neće imati preveliki uticaj na bilans uspjeha obzirom da se radi o relativno malim količinama električne energije (u odnosu na ukupne bilansne količine) i obzirom da se kod njih očekuju proizvodne cijene blizu prodajnih. Međutim, ulaganja u nove objekte (posebno blok 7 u TE Tuzla) će znatno uticati na gotovinske tokove kao i zaduženost Društva koja bi krajem perioda trebala biti višestruko povećana u odnosu na trenutnu. Istovremeno ovo znači da će u godinama planskog perioda (a i nakon isteka istog) obaveze za vraćanje kredita biti višestruko veće nego su trenutno. Također, planirano je da se u toku planskog perioda kroz investicione aktivnosti utroše sredstva koja trenutno imamo plasirana kod poslovnih banaka u vidu oročenja. Zbog svega toga je bitno da se u planskom periodu ostvari planirani EBITDA odnosno poboljša (u odnosu na ranije godine) neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti kako bi se mogle finansirati buduća ulaganja i servisirati kreditne obaveze.

Predračun bilansa uspjeha Društva predstavlja strukturiran prikaz finansijske uspješnosti poslovanja. Iskazani planirani finansijski rezultat JP EP BiH po godinama trogodišnjeg perioda predstavlja konsolidaciju planiranih prihoda, troškova i rashoda djelatnosti (*Proizvodnja, Distribucija, Snabdijevanje i Trgovina, Funkcije potpore*) na nivou Društva. Prihodi, troškovi i rashodi su grupisani u planske stavke, dok su glavne stavke prihoda dodatno raščlanjene po podgrupama shodno karakteru i materijalu/usluzi koja se prodaje.

Planovi za sve tri godine su horizontalno razrađeni po djelatnostima (kao funkcionalni budžet), po organizacionim cjelinama unutar djelatnosti (po pripadnosti podružnicama), zatim po podružnicama kao i po organizacionim cjelinama u Direkciji. Također, pored planskih stavki, planovi djelatnosti i podružnica za 2020. godinu će biti vertikalno razrađeni i po vrstama i strukturi prihoda, troškova i rashoda do nivoa osmocifrenih konta u skladu sa važećim kontnim planom koji se primjenjuje u Društvu.

Na narednim stranicama su detaljnije pojašnjeni prihodi, troškovi i rashodi planirani za 2020. godinu kao prvu godinu planskog perioda, dok su nakon toga data osnovna obilježja planiranih prihoda, troškova i rashoda za preostale dvije godine planskog perioda.

PLANIRANI FINANSIJSKI REZULTAT EPBIH ZA 2020. GODINU PO DJELATNOSTIMA

hilj. KM

PREDRAČUN BILANSA USPJEHA		Djelatnost	Djelatnost	Djelatnost	Djelatnost	Direkcija	Plan
		Proizvodnje	Distribucije	Snabdijevanja	Trgovine	Funkcije potpore	2020
6.1.							
I	PRIHODI						
1	Prihodi od prod. el. energije i pom. usluga*	8.035	7.101	741.815	344.503	0	1.101.455
	-prihod od prodaje krajnjim kupcima EP BiH		4.626	741.815			746.441
	-prihod od UPTS-a (energ + mrež)		2.476		15.387		17.862
	-prihod od prodaje energije iz obnovljivih izvora	8.035					8.035
	-prihod od prodaje drugim kupcima u BiH				281.571		281.571
	-prihod od izvoza el. energije				34.602		34.602
	-prihod od prodaje pomoćnih usluga kapaciteti i energija				12.943		12.943
2	Prihod od prodaje spored. i nus proizvoda	15.702	0	0	0	0	15.702
	-prihod od tehnološke pare	3.094	0	0	0	0	3.094
	-prihod od toplote energije	10.988	0	0	0	0	10.988
	-prihod od prodaje nus proizvoda	1.620	0	0	0	0	1.620
3	Prihodi od prodaje materijala i usluga	2.330	22.394	1.591	0	220	26.535
	-prihod od naknada priključenja		17.850				17.850
	-ostali prihod od prodaje mater. i usluga	2.330	4.544	1.591	0	220	8.685
4	Prihod od finansiranja	95	154	1.918	0	1.515	3.683
5	Ostali prihodi	994	8.005	1.423	0	1.350	11.772
UKUPNO PRIHODI (1 - 5)		27.156	37.654	746.748	344.503	3.085	1.159.147
II	TROŠKOVI I RASHODI						
8	Materijal za proizvodnju el. energije	341.798	0	0	0	0	341.798
9	Materijal za održavanje	6.472	6.235	61	0	29	12.797
10	Ostali troškovi materijala	1.603	3.533	780	38	476	6.431
11	Troškovi prevoza uglja	27.223	0	0	0	0	27.223
12	Usluge održavanja	9.609	6.658	746	125	1.279	18.417
13	Troškovi nabavke el. energije i pomoćnih usluga	464	23.226	48.518	107.289	0	179.497
14	Premije osiguranja	1.617	702	39	2	26	2.386
15	Drugi troškovi usluga	2.126	1.512	9.396	61	2.120	15.216
16	Troškovi amortizacije	83.599	61.295	468	46	2.934	148.342
17	Troškovi mrežarina i naknade za NOS	281	47.193	4.857	0	0	52.331
18	Plate i naknade plata	62.919	67.636	13.794	1.343	12.583	158.275
19	Drugi troškovi rada	8.807	10.657	2.134	135	1.784	23.517
20	Vodoprivredne naknade	24.290	222	42	4	39	24.597
21	Razne dažbine, naknade i članarine	15.601	2.684	320	172	1.349	20.126
22	Drugi troškovi poslovanja	3.417	3.183	880	48	995	8.522
23	Finansijski troškovi i rashodi	1.287	2.807	149	13	142	4.399
24	Drugi rashodi	46.770	4.210	946	3	1.349	53.276
25	Troškovi rezervisanja	1.970	2.981	349	15	1.346	6.660
UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI (8-25)		639.852	244.734	83.478	109.295	26.452	1.103.811
Dobit prije poreza							55.335

* Plan prihoda od el. energije i pomoćnih usluga dat je po planiranom fakturisanju djelatnosti, a planska raspodjela ovih prihoda na djelatnosti izvršit će se naknadno po usvajanju plana od strane nadležnih organa u skladu sa aktima koji regulišu raspodjelu prihoda te će biti uvrštena u planove djelatnosti

Bilješka I - Ukupan prihod

Planirani ukupan prihod Društva za 2020. godinu iznosi 1.159.147 hilj.KM i čine ga:

- *Prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga* u iznosu od 1.101.455 hilj. KM,
- *Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda* u iznosu od 15.702 hilj. KM,
- *Prihod od prodaje materijala i usluga* u iznosu od 26.535 hilj. KM,
- *Prihodi od finansiranja* u iznosu od 3.683 hilj. KM,
- *Ostali prihodi* u iznosu od 11.772 hilj. KM.

Najveći dio planiranog prihoda čini prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga na koji se odnosi preko 95% planiranih prihoda za 2020. godinu.

1. Prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga planiran je u ukupnom iznosu od 1.101.455 hilj. KM i čine ga:

- prihod od prodaje električne energije krajnjim kupcima (krajnji kupci na 110 kV i distributivnoj mreži) EPBiH u iznosu od 746.441 hilj. KM,
- prihod od UPTS-a (uključujući energiju i mrežarinu) u iznosu 17.862 hilj. KM;
- prihod od prodaje energije iz obnovljivih izvora u iznosu 8.035 hilj. KM;
- prihod od prodaje vlastito proizvedene el. energije drugim kupcima u BiH u iznosu 205.004 hilj. KM;
- prihod od izvoza električne energije u inostranstvo u iznosu od 34.602 hilj. KM;
- prihod od kupoprodaje (vezane trgovine) u iznosu 76.568 hilj. KM (planirano je od kupaca u BiH, mada se može očekivati da se dio ostvari i od izvoza)
- prihod od prodaje pomoćnih usluga (kapacitet i energija) u iznosu od 12.943 hilj. KM.

Prihod od prodaje električne energije krajnjim kupcima planiran je na osnovu neto potrošnje od 4.891,7 GWh gdje se 4.378,8 GWh odnosi na krajnje kupce na distributivnoj mreži dok se preostalih 512,9 GWh odnosi na krajnje kupce na 110 kV mreži (tzv. direktni kupci).

Planirani prihod od prodaje krajnjim kupcima ima sljedeću strukturu:

- krajnji kupci na 110 kV: 61.692 hilj. KM,
- distributivni kupci (krajnji kupci EP BiH na distributivnoj mreži): 680.124 hilj. KM (uključujući kupce na mreži drugih ODS-ova.);
- prihod od neovlaštene potrošnje: 428 hilj. KM (planirano kod djelatnosti *Distribucije*)
- prihod od distributivne mrežarine za kupce drugih snabdjevača 4.198 hilj. KM (planirano kod djelatnosti *Distribucije*)

Najveći dio planirane prodaje električne energije krajnjim kupcima odnosi se na kategoriju *Domaćinstva* kod koje je planirano povećanje tarifnih stavova za energiju u 2020. godini.

U odnosu na ostvareno za 2019. godinu, planirano je povećanje ukupne neto potrošnje krajnjih kupaca EP BiH i povećanje prihoda uz manje povećanje cijena za pojedine kategorije kupaca. Planiran je porast broja krajnjih kupaca za oko 1% u odnosu na 2019. godinu, ali i veća (u odnosu na 2019. godinu) količina energije koju će dio krajnjih kupaca nabaviti od drugih snabdjevača u BiH pri čemu EP BiH (odnosno distributivna djelatnost) ostvaruje samo prihod od mrežarine. Planom je predviđeno da EP BiH zadrži oko 99% učešća (gledano po obimu prodane energije) u snabdjevanju krajnjih kupaca.

Prihod od prodaje na tržištu kroz djelatnost *Trgovine* planiran je u iznosu od 331.560 hilj. KM (bez dijela po osnovu pomoćnih usluga) što se odnosi na:

- prodaju po osnovu tržišne prodaje gdje prihod iznosi 239.605 hilj. KM

- prihod od isporuka energije po osnovu zaključenih ugovora o poslovno-tehničkoj suradnji (UPTS) sa drugim elektroprivredama u BiH (EP HZHB i ERS) u iznosu 15.387 hilj. KM
- prihod od kupoprodaje („vezana“ trgovina“) u iznosu 76.568 hilj. KM.

Od iznosa prihoda po osnovu tržišne prodaje i kupoprodaje očekuje se da oko 10-15% bude ostvareno po osnovu izvoza električne energije tj. prodaje kupcima izvan BiH. Prihod po osnovu tržišne prodaje električne energije planiran je na osnovu već zaključenih (u momentu izrade Plana) aranžmana za dugoročnu prodaju, te prognozirane cijene za ostale vidove prodaje, a shodno raspoloživim količinama za prodaju iz EEB-a što uključuje i bilansne viškove.

Planirani prihod i trošak za kupoprodaju električne energije ne predstavlja ograničenje-limit do kojeg se treba realizirati kupoprodaja električne energije u toku 2020. godine. U okviru raspoloživih mogućnosti (u smislu energetske i finansijske situacije) treba težiti maksimizaciji pozitivnih energetskih i finansijskih efekata kupoprodaje uz uslov da se ne ugrozi realizacija ugovorenih obaveza za isporuke električne energije kao i likvidnost Društva.

Prihod od električne energije iz obnovljivih izvora obuhvaća prihod po osnovu ugovora sa Operaterom za OIEiEK (važe od marta 2019. godine) o preuzimanju električne energije iz obnovljivih izvora proizvedene u malim hidroelektranama EP BiH. Planiran je u iznosu od 8.035 hilj. KM što se odnosi na proizvodnju mHE kojim upravlja EP BIH (uključena cijela proizvodnja mHE Modrac) primjenjeno na važeću referentnu cijenu FERK-a iz decembra 2018. godine. Ovaj prihod je planiran na djelatnosti *Proizvodnje* s tim da je kod ove djelatnosti (u ED Tuzla) planiran i trošak nabavke el. energije za dio (51%) proizvodnje mHE Modrac koji pripada JKP Spreča po važećem ugovora sa ovim preduzećem. Ovaj prihod je svrstan u tržišnu prodaju obzirom da Operater za OIEiK nije krajnji kupac (potrošač) preuzete energije.

U okviru djelatnosti *Distribucije* planiran je prihod od mrežarine po osnovu zaključenih ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji (UPTS) sa drugim elektroprivredama u BiH (EP HZ HB i ERS) u iznosu 2.476 hilj. KM

Planirana prodaja električne energije za 2020.godinu iznosi 7.870,4 GWh što prihodovno iznosi 1.085,4 mil. KM, a ukupna prosječna prodajna cijena (sa mrežarinom) iznosi 13,79 F/kWh, a bez mrežarine i mjernog mjesta iznosi oko 10 F/kWh. U planiranu količinu prodaje nisu uvršteni planirani prihodi po osnovu neovlaštene potrošnje, prihod od pomoćnih usluga u dijelu kapaciteta kao ni prihod od distributivne mrežarine za kupce drugih snabdjevača.

Struktura prodaje je sljedeća:

- krajnji kupci EPBiH (djelatnost snabdjevanja) čine 62,2% količine i 68,3% prihoda
- tržišni kupci (trgovina, UPTS i obnovljivi izvori) čine 37,8 % količine i 31,7% prihoda

U slučaju da se kroz djelatnost *Snabdjevanja* ne proda/ugovori dio planirane količine energije za krajnje kupce, ova energija bi se plasirala kroz djelatnost *Trgovine*.

U nastavku je dat tabelarni pregled *Strukture planirane prodaje električne energije* u 2020. godini sa uključenom mrežarinom kod krajnjih kupaca.

STRUKTURA PRODAJE ELEKTRIČNE ENERGIJE vrsta prodaje	2020. godina Plan			
	Energija GWh	Cijena F/kWh	Prihod mil.KM	udio Prih %
Krajnji kupci- snabdijevanje				
- kupci na 110 kV	512,9	12,03	61,692	5,7%
- kupci na 35 kV	317,8	12,27	38,987	3,6%
- kupci na 10 kV	943,8	14,20	134,039	12,3%
- domaćinstva	2.127,5	15,04	319,959	29,5%
- ostali 0,4 kV	907,7	18,97	172,210	15,9%
- javna rasvjeta	82,0	18,21	14,928	1,4%
Ukupno krajnji kupci (SNB)	4.891,7	15,16	741,815	68,3%
Prodaja -trgovina				
Ukupna prodaja u /izvan BiH	2.042,8	11,73	239,605	22,1%
Prodaja po osnovu UPTS (sa mrežarinom)	167,8	9,17	15,387	1,4%
Kupoprodaja u /izvan BiH vezana trgovina	648,0	11,82	76,568	7,1%
Prodaja u vezi pomoćnih usluga	46,3	8,55	3,960	0,4%
Prodaja Operateru za OIEiK	73,8	10,88	8,035	0,7%
Ukupno prodaja (TRG)	2.978,8	11,53	343,555	31,7%
Ukupno prodaja električne energije*	7.870,4	13,79	1.085,370	100%

*nisu obuhvaćeni prihodi po osnovu neovlaštene i neregistrovane potrošnje (428 hilj. KM), prihod od distributivne mrežarine za kupce drugih snabdjevača (4.198 hilj. KM) i prihod od mrežarine po osnovu UPTS-a (2.476 hilj. KM)

Prihod od pomoćnih usluga (kapacitet i energija) planiran je u iznosu 12.943 hilj. KM i sastoji se od sljedećih komponenti:

1. prihod od kapaciteta za pomoćne usluge:
 - usluga kapaciteta za sekundarnu regulaciju 6.238 hilj. KM
 - usluga kapaciteta za tercijarnu regulaciju hilj. 2.745 KM
2. prihod od energije u vezi pomoćnih usluga (isporuka GWh) od 3.960 hilj. KM i to:
 - prihod od energije u režimu rada sekundarne regulacije 2.400 hilj. KM
 - prihod od energije u režimu rada tercijarne regulacije 720 hilj. KM
 - prihod od energije za pokrivanje debalansa 840 hilj. KM

2. Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda je planiran (i to u termoelektranama) u iznosu od 15.702 hilj. KM i to po sljedećim osnovama:

- prihod od prodaje tehnološke pare u iznosu 3.094 hilj. KM
- prihod od isporuke toplotne energije (grijanje Tuzle, Lukavca i Kaknja) 10.988 hilj. KM
- prihod od prodaje nus proizvoda (pretežno šljaka i pepeo) 1.620 hilj. KM.

3. Prihod od prodaje materijala i usluga je planiran za 2020. godinu u iznosu 26.535 hilj. KM, a obuhvata sljedeće elemente:

- prihode od naknade priključenja na distributivnu mrežu u iznosu 17.850 hilj. KM (planirano kod djelatnosti distribucije)
- razne druge prihode od prodaje usluga (pretežno u djelatnosti distribucije), te prihode po osnovu izdavanja elektroenergetskih saglasnosti, zakupnine, naknada za korištenje infrastrukture od strane kablovskih operatera, isporuka vode sa brane Snježnica za RiTE Ugljevik i drugo u sumarnom iznosu od 8.685 hilj. KM

Na ovoj stavci planiran je (kod djelatnosti snabdijevanja) i prihod po osnovu provizije od naplate RTV takse što je usluga koju je EPBiH ugovorila sa BHRT i RTV FBiH tokom 2017. godine. Na ovoj planskoj stavci je i planirani prihod od naknada koje kablovski operateri plaćaju po osnovu korištenja infrastrukture EPBiH (distributivna mreža) za svoje potrebe.

4. Prihodi od finansiranja planirani su u iznosu 3.683 hilj. KM i najvećim dijelom (preko polovine) se odnose na prihode po osnovu zateznih kamata zbog neblagovremenog plaćanja računa za isporučenu električnu energiju (planirano kod djelatnosti *Snabdijevanja*). Planiran je kamatni prihod po osnovu oročenja i deponovanja novčanih sredstava Društva u poslovnim bankama, ali u znatno manjem iznosu nego je ostvarenje u proteklim godinama. Isti će uveliko zavisiti od utroška i dinamike plaćanja po investicionim aktivnostima u toku 2020. godine, jer će ovo uticati na mogućnost oročavanja i stanje novčanih sredstava na računima EPBiH. Također, na ovoj stavci planirani su i prihodi od kamata po osnovu reprograma potraživanja, kamate po osnovu pozajmica rudnicima, te drugi finansijski prihodi. Nisu planirani prihodi (kao ni rashodi) po osnovu kursnih razlika, obzirom na nepredvidivost kretanje valutnih kurseva.

5. Ostali prihodi planirani su u iznosu od 11.772 hilj. KM. Na ovoj planskoj stavci planiran je prihod po osnovu isplate dobiti ostalih zavisnih društava (izuzimajući rudnike) u iznosu od 800 hilj. KM koja se namjerava iskoristiti za dokapitalizaciju ovih zavisnih društava. Pored navedenog, na ovoj planskoj stavci značajni su i odgođeni prihod po osnovu amortizacije doniranih stalnih sredstava (ukupno 6.982 hilj. KM, skoro sve u djelatnosti Distribucije) te prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (pretežno u djelatnosti Snabdijevanja). Također, u ovu plansku stavku svrstani su i prihodi od kazni i penala, prihodi od osiguravajućih društava po osnovu naplaćenih šteta, prihodi od prodatog otpadnog materijala, prihodi od prodatih stalnih sredstava i materijala sa demontiranih stalnih sredstava, prihodi iz ranijih godina i slično.

Bilješka II- Ukupni troškovi i rashodi

Ukupni troškovi i rashodi planirani su u iznosu od 1.103.811 hilj. KM, od čega se 58,0% odnosi na djelatnost proizvodnje.

8. Materijal za proizvodnju električne energije planiran je u iznosu od 341.798 hilj. KM (u TE Kakanj planirani troškovi 133.502 hilj. KM, u TE Tuzla planirano 208.296 hilj. KM) i čine ga troškovi uglja za proizvodnju električne energije, tehnološke pare i toplotne energije, kalo i rastur uglja, troškovi hemikalija, industrijske vode, analize uglja, troškovi tečnih goriva za potpalu i podršku vatri i slično. Troškovi uglja za proizvodnju električne energije su najznačajniji trošak unutar ove stavke, a planirani su na osnovu planirane proizvodnje električne energije u termoelektranama, specifičnog utroška topline uglja uz primjenu planske cijene topline uglja koja je približna prosjeku ostvarenja za prvih 9 mjeseci 2019. godine, a uz uvažavanje cijena utvrđenih odlukom Vlade FBiH te očekivanih ugovornih odredbi o premiranju i penaliziranju kvaliteta uglja.

9. Materijal za održavanje obuhvata troškove planirane u iznosu 12.797 hilj. KM, a istim su obuhvaćeni troškovi materijala i rezervnih dijelova za održavanje (redovno i investiciono) sredstava u tehnički ispravnom stanju kako bi ova sredstva mogla obavljati svoju funkciju u okviru predviđenog vijeka trajanja čime se postiže pogonska spremnost proizvodnih postrojenja i distributivne mreže kao i funkcionalnost IKT infrastrukture. Kroz neophodna poboljšanja u upravljanju zalihama i procesu nabavki planira se dalje smanjenje nivoa zaliha materijala i rezervnih dijelova što bi dovelo do boljih finansijskih rezultata i pozitivnog odraza na gotovinski tok preduzeća.

10. Ostali troškovi materijala planirani su u iznosu 6.431 hilj. KM, a obuhvataju utrošenu električnu energiju, kancelarijski materijal, utrošeno gorivo i mazivo za vozila, otpis HTZ opreme (kod stavljanja u upotrebu) itd. Očekuje se dodatno smanjenje troškova

kancelarijskog materijala u djelatnosti *Snabdijevanja* zbog promjene u procesu štampanja računa za električnu energiju tj. prelaska na štampanje, kovertiranje i dostavu putem usluge pošte. Kod troškova goriva je uobziren aktuelni nivo cijena goriva za vozila u periodu izrade Plana, a potrebno je posvetiti pažnju smanjenju troškova električne energije u poslovnim objektima Društva u skladu sa *Politikom energetske efikasnosti*. Na djelatnosti *Snabdijevanja* je u okviru ove stavke planiran i trošak opreme-uređaja za ugradnju kod dijela krajnjih kupaca u cilju dostizanja postavljenih ciljeva energetske efikasnosti, u skladu sa zakonskim obavezama i potrebom adekvatnog tržišnog pozicioniranja.

11. Troškovi prevoza uglja planirani u 2020. godini iznose 27.223 hilj. KM. Predračun ovih troškova izvršen je na osnovu potrebnih količina uglja u tonama (po EEB-u za 2020. godinu potrebe iznose 5.668 hilj. tona) i procjenjenih cijena prevoza uglja, uvažavajući strukturu nabavke po rudnicima/kopovima te po vrsti prevoza (željeznički, drumski) koji će se koristiti kod isporuka uglja termoelektranama. Ovdje treba naglasiti da se cijena prevoza po toni znatno razlikuje po termoelektranama i niža je za TE Kakanj obzirom na geografski položaj i učešće u nabavci rudnika od kojih se ugalj nabavlja kao i na vidove transporta.

12. Usluge održavanja planirane su u iznosu od 18.417 hilj. KM od čega se 52,2% odnosi na djelatnost proizvodnje, a 36,1% na djelatnost distribucije. Ove usluge obuhvataju održavanje (redovno i investiciono) opreme i građevina, sječu šume, iskop i zatrpavanje kanala kod polaganja kablova za električnu mrežu, održavanje vozila, usluge održavanja hardvera i softvera te TK opreme. Ovi troškovi planirani su uz povećanje u odnosu na procjenjenu realizaciju za 2019. godinu. Očekuje se veći obim troškova usluga na održavanju u proizvodnim podružnicama gdje je planiran veći broj remonata u odnosu na 2019. godinu. Shodno EEB-u, planirani su remont na svim agregatima u HE Grabovica i HE Salakovac kao i remont na agregatima A4, A5 i A6 u HE Jablanica. Također, remont su planirani na svim termoblokovima s tim da je za blok 5 u TE Tuzla i blok 6 u TE Kakanj planiran kapitalni remont. U djelatnosti distribucije planiraju se dosta intenzivne aktivnosti na održavanju distributivne mreže. Planirano je i povećanje troškova na ime održavanja hardvera i softvera gdje je uključen i trošak održavanja licenci koji je bio smanjen ranijih godina. Ovi troškovi rastu i obzirom na proces informatizacije (uvođenje novih softvera u poslovanju) i nastavak postepenog prelaska na daljinsko očitavanje brojila što povlači za sobom dodatne troškove u vezi hardvera, softvera i TK infrastrukture. Najveći dio troškova održavanja softvera se odnosi na održavanje SAP, Microsoft i Oracle licenci, a predviđeni su i značajni troškovi održavanja TK opreme.

13. Troškovi nabavke električne energije i pomoćnih usluga planirani su u iznosu od 179.497 hilj. KM.

Od planskog iznosa se na nabavku električne energije (uključujući energiju iz obnovljivih izvora) odnosi 153.638 hilj. KM, a planirani troškovi nabavke električne energije u 2020. godini imaju sljedeću strukturu:

- 17.128 hilj. KM za kratkoročnu kupovinu energije zbog sanacije ispada u proizvodnji,
- 69.350 hilj. KM po osnovu kupoprodaje na tržištu (po ovom osnovu planirano 76.568 hilj. KM prihoda, a za istu količinu energije),
- 4.980 hilj. KM za nabavku el. energije u vezi pomoćnih usluga,
- 15.387 hilj. KM za prijem po osnovu UPTS-a na 110 kV mreži i distributivnoj mreži,
- 45.545 hilj. KM za nabavku el. energije iz obnovljivih izvora;
- 1.248 hilj. KM za prijem od industrijskih elektrana.

Planirani troškovi u prve četiri alineje odnose se na djelatnost *Trgovine*, troškovi nabavke šeste alineje odnose na djelatnost *Snabdijevanja*, dok se troškovi nabavke iz pete alineje odnose na djelatnosti *Snabdijevanja* (pretežno) i *Proizvodnje* (dio po osnovu proizvodnje

mHE Modrac). Kako se po osnovu ugovora sa Operaterom za OIEiEK o preuzimanju električne energije iz obnovljivih izvora iz malih hidroelektrana EP BiH javio prihod tako su povećani i troškovi po istom osnovu. Bitno je naglasiti da su značajne količine i troškovi nabavke praktično neizbježni zbog zakonske obaveze otkupa od nezavisnih proizvođača koju EPBiH ima, dok se troškovi nabavke po osnovu UPTS-a javljaju zbog isprepletenosti distributivne mreže sa druge dvije elektroprivrede u BiH.

Ostvareni troškovi za kupoprodaju na tržištu mogu biti i veći od planiranih, ako se realizacijom istih postiže dodatni pozitivan finansijski efekat za Društvo. Konkretno, ako se kroz aktivnosti kupoprodaje električne energije na dnevnoj, sedmičnoj, mjesečnoj i kvartalnoj bazi može ostvariti pozitivna razlika između prihoda od prodaje i troškova nabavke za istu količinu energije, onda treba koristiti ukazane prilike, vodeći računa da se ne ugrozi likvidnost i realizacija ranije ugovorenih obaveza prema krajnjim i drugim kupcima, te NOS-u BiH u vezi pomoćnih usluga. Troškovi za kratkoročnu kupovinu energije radi sanacije ispada proizvodnje ne predstavljaju ograničenje-limit nakon što se eventualno dostigne planirani iznos troškova u toku godine u slučaju ugroženosti rada EE sistema i sigurnosti snabdijevanja kada je neophodna havarijska nabavka električne energije.

Za troškove pomoćnih usluga u EES-u je planirano 25.859 hilj. KM od čega se najveći dio odnosi na trošak sistemske usluge u iznosu 25.415 hilj. KM (pretežno u djelatnosti distribucije, po cijeni sistemske usluge koja važi od 01.01.2020. godine), dok se ostatak od 444 hilj. KM odnosi na troškove za kapacitete u vezi pomoćnih usluga planirane u djelatnosti *Trgovine*. Troškovi (ali i prihodi) u vezi pomoćnih usluga su planirani uobzirujući postojeći koncept pomoćnih usluga u elektroenergetskom sistemu BiH.

14. Troškovi premija osiguranja planirani su u iznosu od 2.386 hilj. KM gdje se primjenjuje selektivniji pristup kod identifikacije imovine koja podliježe većim rizicima i koju treba osigurati. Najveći dio troškova osiguranja se odnosi na premije osiguranja stalnih sredstava (oprema, građevine, vozila) u djelatnostima proizvodnje i distribucije, a manji dio planiranih troškova odnosi se na osiguranje zaposlenih.

15. Drugi troškovi usluga planirani su u iznosu od 15.216 hilj. KM, a obuhvataju troškove poštanskih i telekomunikacionih usluga, troškove službenih putovanja, troškove sistemskih studija, reprezentaciju, troškove bankarskih usluga, troškove zakupa, troškove reklame, sponzorstva itd. Porast ovih troškova u 2020. godini u odnosu na procjenu ostvarenja za 2019. godinu se dobrim dijelom odnosi na usluge naplate računa za el. energiju putem trećih lica (prelazak na ovaj vid naplate pokrenut tokom 2019. godine). Očekuje se i dalji rast troškova otpreme pošte u okviru djelatnosti snabdijevanja gdje se kontinuirano povećava obim štampanja, kovertiranja i dostave računa kupcima putem pošte (prema zaključku Vlade FBiH iz maja 2016. godine) u odnosu na nivo i dinamiku dostignutu u 2019. godini. Računajući aktuelnu cijenu kovertiranja i dostave te broj kupaca tu se planira trošak od oko 6,3 mil. KM što je više nego u dosadašnjem periodu. U okviru ove stavke planirani su i izdaci za medijsku promociju EPBiH što uključuje i troškove usluga sponzorstva u iznosu 0,6 mil. KM.

16. Troškovi amortizacije planirani su u iznosu od 148.342 hilj. KM i odnose se na predračun troškova amortizacije stalnih sredstava shodno Računovodstvenoj politici Društva odnosno amortizacionim stopama i osnovicama za obračun amortizacije. U strukturi planiranih troškova amortizacije dominantno mjesto zauzima djelatnost *Proizvodnje* na koju se odnosi 56,3% planiranih troškova amortizacije dok se na djelatnost *Distribucije* odnosi 41,3% planskih troškova. Ovi troškovi su planirani u iznosu koji je približan procjenjenom za 2019. godinu. Dio planiranih troškova amortizacije odnosi se na amortizaciju opreme i

građevinskih objekata, a jedan dio troškova amortizacije (skoro 6,9 mil. KM) se odnosi na donirana sredstva i isti ima protustavku u prihodu od donacija na stavci *Ostali prihodi*.

17. Troškovi mrežarina i naknade za NOS planirani su u iznosu 52.331 hilj. KM. Proračun ovih troškova izvršen je prema planiranom/bilansiranom preuzimanju električne energije sa prenosne mreže i važećim tarifama određenim od strane DERK-a u momentu izrade Plana za prenosnu mrežarinu s tim da je moguć rast ovih tarifa (prvenstveno zbog znatno smanjene potrošnje Aluminij d.d., Mostar). Od planiranih troškova:

- 44.682 hilj. KM odnosi se na troškove prenosa električne energije po osnovu isporuka krajnjim kupcima na distributivnoj mreži i 110 kV naponu.
- 3.070 hilj. KM odnosi se na troškove naknade za rad NOS-a BiH,
- 4.579 hilj. KM odnosi se na korištenje mreže drugih EP radi isporuke krajnjim kupcima.

Važno je istaći da se troškovi prenosa i tarife za rad NOS-a obračunavaju i plaćaju (od strane EPBIH) za energiju koju potroše krajnji kupci. U skladu sa važećim propisima i strukturom distributivne mrežarine, troškovi prenosa i NOS-a za krajnje kupce na distributivnoj mreži planirani su kod djelatnosti *Distribucije* (osim manjeg iznosa planiranog kod Snabdjevanja za kupce sa područja drugih ODS-ova), dok su troškovi prenosa i NOS-a u vezi krajnjih potrošača/ kupaca na 110 kV naponu planirani kod djelatnosti *Snabdijevanja*. Za dio tarife za rada NOS-a koji se plaća preko G komponente dio troškova NOS-a je planiran u djelatnosti proizvodnje.

18. Troškovi plata i naknada plata planirani su u iznosu od 158.275 hilj. KM na bazi uvećanja procjene ostvarenja za 2019. godinu za cca 2% što prati rast prosjeka neto plate u Federaciji BiH s tim da će se dio isplate vezati i za radni učinak. Kolektivni granski ugovor koji je potpisan u aprilu 2018. godine i stupio na snagu početkom jula 2018. godine ističe u julu 2020. godine. U toku 2020. godine se očekuje zaključenje novog Granskog kolektivnog ugovora sa približno istim nivoom prava i obaveza. Pretpostavljeno je da će u na snazi ostati stope doprinosa i poreza koje su važile u periodu izrade ovog Plana iako su izmjene u vezi toga u parlamentarnoj proceduri. Ukoliko budu usvojene predložene izmjene od strane Vlade FBiH tada bi troškovi plata mogli biti manji od ovdje planiranih, ali bi se povećali troškovi na planskoj stavci *6.1./19 Drugi troškovi rada*. Prosječan broj zaposlenih bi trebao biti blizu (oko 1% manji) dostignutom u periodu izrade ovog Plana. Pored troškova plata, za plate po osnovu rada zaposlenika EPBIH na investicionim projektima Društva planiran je iznos od 3.625 hilj. KM što daje ukupnu planiranu bruto masu za plate u iznosu 161.900 hilj. KM. U okviru troškova plata (kao i troškova na narednoj stavci) planirana su sredstva za plate i naknade pripravnici koji bi bili angažovani tokom 2020. godine, a koji bi prvo radno iskustvo sticali u EP BiH.

19. Drugi troškovi rada planirani su u iznosu 23.517 hilj. KM i najvećim dijelom obuhvataju naknade (u bruto iznosu, uključujući poreze i doprinose na oporezivi iznos) koje se isplaćuju zaposlenicima po osnovu Pravilnika o radu Društva (naknade za topli obrok i prevoz, regres, naknade za smrtne slučajeve itd.). Naknada za topli obrok planirana je sa bruto troškom u iznosu od 18,45 KM dnevno dok su troškovi naknade za prevoz radnika i regresa za godišnji odmor planirani (sukladno Pravilniku o radu, uz minimalni i neoporezivi iznos isplate) prema važećim cijenama prevoza, očekivanoj prosječnoj neto plati FBiH u 2020. godini te broju zaposlenika koji ostvaruju prava na te naknade. Moguće su (u toku je parlamentarna procedura) izmjene propisa koji regulišu oporezivanje i doprinose u vezi ovih naknada. U slučaju da se usvoji kako je predloženo isto bi se reflektovalo i na troškove koji bi mogli biti povećani na ovoj stavci, ali bi isto bilo kompenzovano manjih troškom plata zbog smanjenja ukupne stope doprinosa na plate. Na ovoj stavci planirani su i troškovi na ime podsticajnih

otpremnina u iznosu 500 hilj. KM. Pored navedenog planirani su i troškovi stipendija, naknada pripravniciima-volonterima te naknade članovima organa Društva i sl.

20. Troškovi vodoprivrednih naknada su planirani u iznosu 24.597 hilj. KM na osnovu zakonskih propisa koji regulišu ovu oblast (konkretno važećih stopa), te na osnovu sagledane proizvodnje za 2020. godinu. Izuzetak su troškovi opće vodoprivredne naknade koji su vezani za isplaćene plate zaposlenicima, te troškovi naknade za zaštitu voda (baziraju se na podacima o ekvivalentnom broju stanovnika). Preko 98% ovih troškova se odnosi na djelatnost proizvodnje i to posebno podružnicu HE na Neretvi kod koje su posebno veliki (u sumi 21.823 hilj.KM) troškovi doprinosa za korištenje hidroakumulacionih objekata i troškovi vodne naknade od posebnog značaja za HNK.

21. Razne dažbine, naknade i članarine planirane su u ukupnom iznosu od 20.126 hilj. KM, a u skladu sa važećim zakonskim propisima i osnovama za obračun poreza, naknada doprinosa i članarina dok su troškovi administrativnih i drugih taksi planirani prema procjeni za plansku godinu. Samo na dvije (varijabilne) naknade odnosi se 65,3% troškova iz ove stavke i to na naknadu za zagađenje zraka (planirano kod obje TE u ukupnom iznosu 5.442 hilj. KM) i naknadu o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenih radom termoelektrana (7.690 hilj. KM za obje TE). Ostatak se odnosi na komunalne naknade, koncesije, doprinose za građevinsko zemljište, članarine komorama i elektroprivrednim udruženjima, doprinose i poreze koji ne zavise od poslovnog rezultata, razne naknade regulatornim agencijama (DERK, FERK, RAK) i slično. Značajan iznos ovih troškova je i u distributivnoj djelatnosti obzirom na izuzetno visoke iznose komunalnih naknada u pojedinim općinama, a dio se odnosi i na koncesije u vezi malih HE.

22. Drugi troškovi poslovanja planirani su za 2020. godinu u iznosu od 8.522 hilj. KM, a obuhvataju izdatke za zaštitarske i usluge čišćenja, zdravstvene usluge, sistematski pregled radnika, usluge za stručno usavršavanje (edukacija radnika), pretplatu za stručna i službena izdanja, troškove konsultantskih, revizorskih i advokatskih usluga, usluga prevođenja, zatim komunalnih i neproizvodnih usluga, usluge u vezi protivpožarne zaštite i zaštite na radu te razne ostale neproizvodne usluge. Na ovoj stavci planirani su i troškovi poribljavanja u ukupnom iznosu 0,9 hilj. KM gdje se na podružnicu HE na Neretvi odnosi preko 90% iznosa.

23. Finansijski troškovi i rashodi planirani su u iznosu 4.399 hilj KM, a pretežno se odnose na kamate po dugoročnim kreditima (2.979 hilj. KM) i troškove kamata po osnovu aktuarskih obračuna (1.305 hilj KM). Nisu planirani rashodi (kao ni prihodi) po osnovu kursnih razlika. Ne očekuje se veći rast troškova kamata na kredite u 2020. godini obzirom da nije povučeno mnogo kreditnih sredstava u prethodnim godinama. Skoro 93% planiranih finansijskih rashoda je planirano kod djelatnosti proizvodnje i distribucije koje su bile dominantni korisnici kredita u proteklom periodu. Trošak kamata će biti povećan kada novi proizvodni objekti uđu u upotrebu u 2021. i 2022. godini.

24. Drugi rashodi planirani su u iznosu od 53.276 hilj. KM, a odnose se na rashode po osnovu šteta i naknada šteta, rashode po osnovu otpisa potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, rashode po osnovu otpisa zaliha i smanjenja vrijednosti stalnih sredstava. Obzirom na neizvjesnost naplate najveći dio ovih rashoda odnosi se na umanjenje vrijednosti po osnovu datih avansa ZD-rudnici u iznosu od 45.000 hilj. KM što je i osnovni razlog odstupanja ove planske stavke u odnosu na prethodne godine i procjenu realizacije za 2019. godinu. Dio iznosa sa ove stavke odnosi na troškove nabavke namirnica za restorane u proizvodnim podružnicama. Potrebno je napomenuti da se značajan dio rashoda iskazuje zbog obaveze poštivanja MRS-a i da se u istoj godini ili u godini nakon ostvare srodni-povezani prihodi (primjer je prihod od naplaćenih otpisanih potraživanja).

25. Troškovi rezervisanja planirani su u iznosu od 6.660 hilj. KM i odnose se na:

- rezervisanja na ime započelih sudskih sporova 2.885 hilj. KM ,
- rezervisanja po aktuarskim obračunima za tekući rad 2.227 hilj. KM,
- ostala rezervisanja za rizike i troškove u iznosu od 1.548 hilj. KM (od čega 1.200 hilj. KM troškovi demontaže u TE).

Aktuarski obračuni se odnose na buduće isplate zaposlenicima po osnovu jubilarnih nagrada i otpremnina (kod odlaska u penziju) te isplate naknada za smrtne slučajeve penzionisanih zaposlenika. Nisu planirani troškovi rezervisanja na ime aktuarskih gubitaka (kao ni prihodi po osnovu aktuarskih dobitaka).

Bilješka III– Finansijski rezultat

Planirana dobit za 2020. godinu prije oporezivanja iznosi 55.335 hilj. KM što je iznad dobiti koja je ostvarivana u periodu 2014-2019. godina izuzimajući dobit prije oporezivanja za 2018. godinu.

U odnosu na ostvareno za 2019. godinu očekivane glavne negativne okolnosti po rezultat poslovanja u 2020. godini su:

- pad finansijskih prihoda obzirom na velik utrošak vlastitih sredstava za finansiranje planiranih investicija;
- rast troškova održavanja i nekih drugih troškovnih stavki;
- veći rashodi po osnovu umanjenja vrijednosti potraživanja za date avanse
- veći troškovi nabavke iz obnovljivih izvora, zbog veće količine nabavke;
- veći troškovi sistemske usluge zbog povećanja tarife.

Sa druge strane, ključna pozitivna okolnost bi bila povećanje cijena kod prodaje električne energije i to posebno rast kod djelatnosti *Trgovine* (zbog rasta cijena na regionalnom tržištu u odnosu na prosjek prodaje za 2019. godinu), a dobrim dijelom (mada u manjem procentu) i rast obima prodaje te cijena za prodaju krajnjim kupcima. Planira se i manji specifični utrošak topline u odnosu na 2019. godinu što bi trebalo pozitivno uticati na troškove termoproizvodnje i finansijski rezultat.

Planirana dobit je dosta skromna ako se poredi sa iznosom kapitala Društva i planiranog prihoda za 2020. godinu, ali je razumna obzirom na okolnosti u kojima posluje EP BIH.

BILJEŠKE UZ PREDRAČUN BILANSA USPJEHA ZA 2021. i 2022. GODINU

Predračun planiranih prihoda, troškova i rashoda za 2021. i 2022. godinu je u osnovi približan iznosima za 2020. godinu. Glavne razlike u odnosu na tu godinu su sljedeće:

- različiti elementi varijabilnih prihoda i troškova bazirani na energetskim veličinama (pretežno iz EEB: prodaja, količina i struktura proizvodnje električne energije, količine nabavke energije itd.);
- uvođenje u pogon novih objekata sa njihovim očekivanim prihodima i troškovima (kod novih objekata će dominantan trošak biti amortizacija, a značajni će biti i troškovi kamata kao i koncesionih naknada);
- razlika u obimu tržišne prodaje, obzirom na proizvodne mogućnosti;
- veća prodajna cijena (uz blagi i postepeni rast) za kategorije kupaca u okviru javnog snabdijevanja;

- za 2021. i 2022. godinu su planirani manji prihodi, troškovi i efekti po osnovu kupoprodaje el. energije na tržištu što treba uobziriti kada se oni porede sa 2019. i 2020. godinom;
- očekivano dalje smanjenje finansijskih prihoda obzirom na planirano korištenje *a vista* i oročenih sredstava Društva za investicione aktivnosti tokom planskog perioda (posebno u 2020. godini); nakon puštanja u pogon novih proizvodnih objekata doći će do rasta troškova kamata obzirom da će isti većinom biti finansirani iz eksternih izvora;
- planirano je da troškovi zaposlenih budu približni nivou za 2020. godinu uz blago smanjenje broja zaposlenih obzirom na planirane odlaske radnika u penziju te provođenje mjera podsticajnih otpremnina; ovdje treba uobziriti da će 2020. godina imati 1 radni i kalendarski dan više u odnosu na 2021. i 2022. godinu;
- povećanje troškova amortizacije kao rezultat ulaganja tokom planskog perioda (prvenstveno u nove proizvodne objekte i blok 6 u TE Tuzla).

Za sve tri planske godine troškovi prenosa električne energije, troškovi naknade za rad NOS-a, troškovi sistemskih usluga kao i troškovi obavezne nabavke električne energije (obnovljivi izvori i nezavisni proizvođači) su planirani na bazi važećih (u) tarifa u I kvartalu 2020. godine. Planirana dobit za 2021. godinu je osjetno manja u odnosu na planirane za 2020. i 2022. godinu zbog manje količine i efekta plasmana bilansnog viška što je posljedica manje planirane proizvodnje bloka 6 u TE Tuzla zbog revitalizacije.

Planski pristup je da se kroz veći obim proizvodnje i prodaje (2021. godina je u tom smislu izuzetak zbog revitalizacije bloka 6 u TE Tuzla) ostvaruje rast prihoda od osnovnih djelatnosti, a da troškovi i rashodi rastu sporije u odnosu na rast prihoda. Fiksni troškovi se kroz mjere racionalizacije i uštede trebaju smanjivati odnosno nastojati ostvariti i ispod Plana. Izuzetak je trošak amortizacije i kamata gdje je rast neminovan obzirom na planirane investicije i povećanje obima prodaje (preko povećanja broja kupaca širenjem mreže i priključenjem novih kupaca). Investicijama u proizvodnju se nastoji obezbjediti pogonska spremnost i ekološka prihvatljivost proizvodnih kapaciteta na duži rok. Planiranim ulaganjima u nove proizvodne objekte bi se postepeno povećavao trošak amortizacije i kamata, kao i učešće istih u ukupnim troškovima, uz smanjenje varijabilnih troškova. Jedan dio rasta troškova amortizacije ima i svoju ekološku dimenziju u vidu poboljšanja ekoloških performansi proizvodnih kapaciteta što se prvenstveno odnosi na projekt izgradnje VP Podveležje gdje bi se obezbjedio novi vid energije iz obnovljivih izvora, ali i projekte odsumporavanja koji će dovesti do povećanja proizvodnog troška u termoelektranama nakon što budu završeni.

Na narednoj stranici se daje uporedni pregled predračuna bilansa uspjeha iz ovog plana sa ostvarenjem 2019. godine. Dati su indeksi koji pokazuju:

- odnos između planiranog za 2020. godinu sa ostvarenim za 2019. godinu,
- odnos između planiranog za 2021. i 2022. godinu sa planom za 2020. godinu.

Uporedba Predračuna Bilansa uspjeha za period 2020-2022. godina sa ostvarenjem za 2019. godinu

iznosi u hilj.KM

ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	Plan 2019-2021		Plan 2020-2022		
		2019 plan	2019 ostvarenje	2020 plan	2021 plan	2022 plan
	broj kolone		1	2	3	4
6.1./01	Prihodi od prodaje el. energije i pom. usluga	990.593	995.058	1.101.455	1.064.015	1.115.105
	- prihod od prodaje krajnjim kupcima EP BiH	710.430	719.697	746.441	772.873	788.975
	-prihod od UPTS-a (energ + mrež)	17.597	17.736	17.862	17.863	17.863
	- prihod od prodaje energije iz obnovljivih izvora	0	5.865	8.035	11.166	12.403
	-prihod od prodaje drugim kupcima u BiH	228.968	217.431	281.571	222.746	247.400
	-prihod od izvoza el. energije	18.134	21.151	34.602	26.424	35.521
	-prihod od prodaje pomoćnih usluga kapaciteti i energija	15.464	13.178	12.943	12.943	12.943
6.1./02	Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda	16.107	14.243	15.702	15.903	17.010
6.1./03	Prihodi od prodaje materijala i usluga	26.908	26.910	26.535	26.865	27.058
	- prihod od naknada priključenja	17.466	17.860	17.850	18.133	18.317
	- ostali prihod od prodaje mater. i usluga	9.442	9.050	8.685	8.732	8.742
6.1./04	Prihod od finansiranja	3.512	6.136	3.683	3.038	2.684
6.1./05	Ostali prihodi	11.607	20.042	11.772	12.072	11.229
	UKUPNI PRIHODI	1.048.726	1.062.389	1.159.147	1.121.893	1.173.085
6.1./08	Materijal za proizvodnju električne energije	343.322	296.237	341.798	308.553	324.484
6.1./09	Materijal za održavanje	12.784	10.666	12.797	12.885	12.663
6.1./10	Ostali troškovi materijala	6.483	5.574	6.431	6.593	6.540
6.1./11	Troškovi prevoza uglja	27.304	22.687	27.223	24.678	24.894
6.1./12	Usluge održavanja	18.034	16.448	18.417	18.790	19.788
6.1./13	Troškovi nabavke el. energije i pomoćnih usluga	97.165	176.372	179.497	177.889	178.088
6.1./14	Premije osiguranja	2.405	2.120	2.386	2.442	2.454
6.1./15	Drugi troškovi usluga	12.306	10.414	15.216	15.823	16.626
6.1./16	Troškovi amortizacije	157.998	148.030	148.342	157.642	162.145
6.1./17	Troškovi mrežarina i naknade za NOS	50.347	50.858	52.331	51.649	52.045
6.1./18	Plate i naknade plata	154.910	154.577	158.275	157.886	157.487
6.1./19	Drugi troškovi rada	22.519	23.969	23.517	23.594	23.514
6.1./20	Vodoprivredne naknade	26.427	26.393	24.597	25.053	25.237
6.1./21	Razne dažbine, naknade i članarine	22.134	18.170	20.126	19.850	20.809
6.1./22	Drugi troškovi poslovanja	9.171	7.140	8.522	8.797	8.621
6.1./23	Finansijski troškovi i rashodi	5.977	4.880	4.399	7.710	8.205
6.1./24	Drugi rashodi	7.747	48.705	53.276	48.632	48.533
6.1./25	Troškovi rezervisanja	5.761	14.810	6.660	6.647	6.664
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI	982.794	1.038.050	1.103.811	1.075.112	1.098.799
	PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA	65.932	24.339	55.335	46.780	74.286

index 2/1	index 3/2	index 4/2
5	6	7
110,7	96,6	101,2
103,7	103,5	105,7
100,7	100,0	100,0
137,0	139,0	154,4
129,5	79,1	87,9
163,6	76,4	102,7
98,2	100,0	100,0
110,2	101,3	108,3
98,6	101,2	102,0
99,9	101,6	102,6
96,0	100,5	100,7
60,0	82,5	72,9
58,7	102,5	95,4
109,1	96,8	101,2
115,4	90,3	94,9
120,0	100,7	99,0
115,4	102,5	101,7
120,0	90,7	91,4
112,0	102,0	107,4
101,8	99,1	99,2
112,6	102,3	102,8
146,1	104,0	109,3
100,2	106,3	109,3
102,9	98,7	99,5
102,4	99,8	99,5
98,1	100,3	100,0
93,2	101,9	102,6
110,8	98,6	103,4
119,4	103,2	101,2
90,1	175,3	186,5
109,4	91,3	91,1
45,0	99,8	100,1
106,3	97,4	99,5
227,4	84,5	134,2

Predračun gotovinskog toka za period 2020-2022.			
u mil. KM			
predračun rađen bez PDV-a kao neutralnog elementa posmatrano na godišnjem nivou	2020	2021	2022
PRILIVI SREDS TA VA IZ POSLOVNE AKTIVNOSTI			
Prilivi po osnovu prodaje el. energije i pomoćnih usluga	1.093,8	1.056,1	1.107,0
Prilivi po osnovu tehnol.pare, toplotne energije, šljake i pepela	14,3	14,5	15,5
Prilivi od prodaje materijala i usluga (priključci,tenderi, elektroenergetske saglasnosti)	25,2	25,5	25,7
Ostali prilivi (kamate, naplaćena potraživanja i sl.)	8,3	7,7	7,4
I UKUPNO PRILIVI iz poslovne aktivnosti	1.141,6	1.103,8	1.155,6
ODLIVI SREDS TA VA IZ POSLOVNE AKTIVNOSTI			
Materijal za proizvodnju (uključujući prevoz uglja)	369,0	333,2	349,4
Materijal i usluge održavanja	31,2	31,7	32,5
Ostali materijali i usluge	32,6	33,7	34,2
Odlivi po osnovu zaposlenih (plate, naknade zaposlenim i sl.)	181,8	181,5	181,0
Troškovi nabavke el. energije i pom. usluga	179,5	177,9	178,1
Troškovi mrežarina, naknada za NOS i prenos	52,3	51,6	52,0
Razne dažbine (vodoprivr. naknade, porezi, naknade i sl.)	44,7	44,9	46,0
Ostali odlivi (rezervisanja, isplate po osnovu jubilarnih nagrada, otpremnina i dr.)	8,9	9,1	9,3
- isplate po osnovu sudskih sporova i dr. rezervisanja	5,7	5,7	5,7
- isplate po osnovu jubilarnih nagrada, otpremnina	2,1	2,4	2,6
- ostalo (usluge, roba, štete)	1,0	1,0	1,0
Efekat smanjenja stanja zaliha i avansa prema rudnicima (zbimi)	0,0	0,0	0,0
II UKUPNO ODLIVI iz poslovnih aktivnosti	900,0	863,6	882,5
III NETO GOTOVINSKI TOK IZ POSLOVNE AKTIVNOSTI (I-II)	241,6	240,2	273,0
PRILIVI SREDS TA VA IZ ULAGAČKE AKTIVNOSTI			
Prodaja stalnih sredstava i otuđenje udjela			
Ostali prilivi iz ulagačke aktivnosti (dividenda ZD Eldis tehnika)	0,8	1,0	
IV UKUPNO PRILIVI iz ulagačke aktivnosti	0,8	1,0	0,0
ODLIVI SREDS TA VA IZ ULAGAČKE AKTIVNOSTI			
Sticanje stalnih sredstava po osnovu raspoloživih vlastitih sredstava	352,0	248,5	202,1
V UKUPNO ODLIVI iz ulagačke aktivnosti	352,0	248,5	202,1
VI NETO GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKE AKTIVNOSTI (IV-V)	-351,2	-247,5	-202,1
PRILIVI SREDS TA VA IZ FINANSIJSKE AKTIVNOSTI			
Povrat pozajmljenih sredstava (povrat pozajmica od rudnika)	3,6	3,6	0,8
Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti (umanjenje postojećih oročenih depozita)	70,5	70,8	
VII UKUPNO PRILIVI iz finansijskih aktivnosti	74,1	74,4	0,8
ODLIVI SREDS TA VA IZ FINANSIJSKE AKTIVNOSTI			
Vraćanje uzetih kredita (odnosi se na kredite EP djelatnosti + revit blok 6 TET u 2022)	13,7	11,9	21,4
Otplata glavnice novih kredita za KI (kredit za avans bloka 7)	21,9	28,3	28,3
Otplata glavnice novih kredita za ostale KI (VP Podveležje i drugo)	12,0	13,7	13,6
Neto isplata dividendi (% od dobiti, umanjeno za potraž. od vlasnika po osn subv.)	0,4	0,4	0,4
Odlivi za porez na dobit (bez korištenja prava djelimičnog oslobođanja)	9,0	12,0	9,5
Ostali odlivi iz finans. aktivnosti (pozajmice rudnicima za podstic. otpremnine i dr)	0,5	0,6	0,6
VIII UKUPNO ODLIVI iz finansijskih aktivnosti (VII-VIII)	57,5	66,9	73,7
IX NETO GOTOVINSKI TOK IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI	16,6	7,5	-72,9
X Neto povećanje (smanjenje) gotovine (III+VI+IX)	-93,0	0,2	-2,0
stanje gotovine na 31. 12 2019. g. 119,80 mil KM, stanje oročenih depozita 141,26mil. KM			
PG Stanje gotovine na početku godine	119,8	26,8	27,0
KG Stanje gotovine na kraju godine	26,8	27,0	25,0
X Neto povećanje (smanjenje) gotovine (KG-PG)	-93,0	0,2	-2,0

Predračun bilansa stanja za period 2020.-2022. godina

<i>Planirani bilans stanja za period 2020-2022</i>					
					(u mil. KM)
<i>Pozicija</i>		st. 31.12.2019	st. 31.12.2020	st. 31.12.2021	st. 31.12.2022
Stalna imovina i dugor. plasmani		2.819,08	3.241,93	3.703,13	4.172,28
Kratkoročna imovina		575,02	383,87	271,54	237,14
- zalihe		82,07	71,77	70,77	71,77
- dati avansi		110,71	68,61	30,28	1,28
- novac		119,80	26,80	27,00	25,00
- kratkoročna potraživanja		132,77	127,62	124,82	122,02
- kratkoročni finansijski plasmani		111,60	70,80	0,00	0,00
- potraž. za PDV i akt vrem. razgr. (AVR)		18,06	18,26	18,66	17,06
Ukupno aktiva		3.394,10	3.625,80	3.974,67	4.409,41
Kapital		2.986,99	3.027,72	3.062,40	3.122,59
Dugoročna rezervisanja		147,60	140,60	132,77	128,63
Dugoročne obaveze		115,38	312,26	619,43	992,55
Kratkoročne obaveze		86,17	94,67	103,77	99,77
Pasivna vremenska razgr (PVR)		57,97	50,56	56,31	65,87
Ukupno pasiva		3.394,10	3.625,80	3.974,67	4.409,41

Obim aktive i pasive se iz godine u godinu povećava obzirom na planirana ulaganja te značajno finansiranje istih iz eksternih izvora. Planiranim ulaganjima se uvećava vrijednost stalnih sredstava (obzirom da su veća od planiranih troškova amortizacije), ali i dugoročnih obaveza (tačnije dugoročnih obaveza po finansijskim kreditima). Također, već u 2020. godini značajno opada iznos novca i kratkoročnih finansijskih plasmana, jer bi se ulaganja u velikoj mjeri finansirala i iz vlastitih novčanih sredstava. Pozicija zaliha će generalno zavisiti i od kretanja zaliha uglja na depoima termoelektrana, a u predračunu su uzete zalihe uglja prema EEB-u za period 2020.-2022. godina. Za ostale zalihe, ako isključimo ugalj, planira se nivo blizu dostignutog sa krajem decembra 2019. godine. Planira se rast obima aktive i pasive za preko 1 mlrd KM u odnosu na stanje sa krajem 2019. godine i to prvenstveno na pozicijama stalnih sredstava (većinom investicije u toku i u okviru istih dominantno blok 7 TE Tuzla) u okviru aktive, odnosno dugoročnih obaveza (tačnije kreditne obaveze) na pasivi. Kratkoročne obaveze se također povećavaju, a što se zapravo odnosi na povećanje otplate kredita u prvoj narednoj godini u odnosu na datum bilansa. Umanjene vrijednosti potraživanja za date avanse ZD rudnicima utičen na smanjenje tekućih sredstava te na klasu kapitala preko finansijskog rezultata obzirom da se za iznos rashoda planira manja dobit. Također, očekivani iznos poreza na dobit je sa pozicije kapitala preraspoređen na kratkoročne obaveze s tim da se iste izmiruju u toku godine koja slijedi godini ostvarenja oporezovane dobiti.

Nije planirano da će vlasnici kapitala EP BiH vršiti dokapitalizaciju Društva tokom planskog perioda te su promjene u okviru klase kapitala vezane samo za dobit koja se planira u planskom periodu uz uobzirenje isplate dividende po prijedlogu iz narednog poglavlja.

Raspodjela planirane dobiti

Članom 37. i 38. Zakona o javnim preduzećima Uprava Javnog preduzeća predlaže raspored dobiti u jednoj finansijskoj godini i raspored dobiti po godinama trogodišnjeg planskog perioda, vodeći računa o preporukama Odbora za reviziju, ukupnim finansijskim obavezama Javnog preduzeća u godini koja slijedi, kao i o iznosu kapitalnih izdataka, te drugim investicijama neophodnim za pravilno održavanje i razvoj preduzeća.

Članom 40. Zakona o javnim preduzećima Odluku o raspodjeli dobiti donosi Skupština Društva po prijedlogu Uprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za reviziju i Nadzornog odbora.

Predlaže se da se planirana dobit nakon oporezivanja po godinama planskog perioda rasporedi na sljedeći način:

O P I S	2020 hilj. KM / udio	2021 hilj. KM / udio	2022 hilj. KM / udio
<i>1. planirana dobit nekon poreza</i>	<i>43.335,2</i>	<i>37.280,5</i>	<i>62.786,1</i>
1.1. fond rezervi (zakonska obaveza)	8.667,0	7.456,1	12.557,2
1.2. neraspoređena dobit	32.068,2	27.224,4	47.628,9
1.3. dividende	2.600,0	2 600,0	2.600,0

Planirani iznos za dividende baziran je na obavezi raspoređivanja 20% dobiti nakon oporezivanja u rezerve te na pretpostavci o nastavku i obimu subvencioniranja socijalno ugroženih kategorija u skladu sa aktima Vlade FBiH. Tada bi iznos dividende (cca 2,6 mil. KM godišnje) koji bi bio isplaćen većinskom (90,4%) vlasniku bio dovoljan da pokrije iznos eventualnih subvencija za odnosnu godinu s tim da je kroz planirani iznos za dividendu planiran i dio isplate ostalim dioničarima. Također, Plan polazi od pretpostavke da se neće vršiti isplata dobiti/dividende sa pozicije neraspoređene-akumulirane dobiti iz prethodnih perioda.

Obzirom na značajne investicije koje su pred JP Elektroprivreda BiH u narednom periodu, predlaže se da se glavnina dobiti zadrži u Društvu radi reinvestiranja odnosno manje potrebe za eksternim zaduženjem (gdje je upitno i do kojeg iznosa se Društvo može dodatno zadužiti u odnosu na kredite koji su već ugovoreni). Na bazi ove pretpostavke (kao i pretpostavke da će glavnina ostvarene dobiti za 2019. ostati zadržana) je i urađen predračun gotovinskog toka. U protivnom, ne bi bilo dovoljno sredstava da se realizuje planirani obim ulaganja ili bi bila ugrožena likvidnost Društva.

8 PLAN LJUDSKIH RESURSA

Društvo će u periodu 2020-2022. godina zapošljavanjem kvalitetnih kadrova putem javnog oglašavanja, te dosljednim provođenjem temeljnih opredjeljenja utvrđenim Politikom upravljanja ljudskim resursima, obezbijediti postizanje planskih rezultata i ostvarenje ciljeva Društva. Zapošljavanja novih radnika će se u pravilu, u skladu sa Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Federaciji BiH, vršiti putem javnog oglašavanja, po postupku utvrđenim ovom Uredbom i aktima Društva.

Po pitanju broja radnika i troškova radne snage, planirano je da se koeficijenti produktivnosti po radniku minimalno zadrže na dostignutom nivou uz zadovoljenje uslova da ukupni troškovi radne snage ne prelaze procjenjeni iznos za 2019. godinu za više od 2,1%.

Društvo će u planskom periodu, u skladu sa zakonom i drugim propisima, preduzeti aktivnosti na uspostavi novog sistema nagrađivanja radnika koji će se zasnivati na rezultatima rada i vrednovanju radnog učinka. Uspostavljeni sistem vrednovanja radnog učinka će obezbijediti pretpostavke za isplatu varijabilnog dijela plaće, što znači mogućnost za uvećanje i umanjenje plaće zavisno od ostvarenog radnog učinka i rezultata poslovanja Društva.

Plan ljudskih resursa 2020-2022. godina

Djelatnosti	Plan 31.12.2019. godine neodređeno	Broj zaposlenih 31.12.2019.		Plan 2020.					Plan 2021.				Plan 2022.					
				prestanak	Novi prijemi			Plan 31.12.2020.	prestanak	Novi prijemi			Plan 31.12.2021.	prestanak	Novi prijemi			Plan 31.12.2022.
					N	O	P			N	O	P			N	O	P	
PROIZVODNJA	1632	1608	34	50	48	42	21	1606	69	64	42	22	1601	83	75	42	21	1593
DISTRIBUCIJA	2071	2070	32	69	63	11	28	2064	90	79	29	21	2053	98	89	15	17	2044
SNABDIJEVANJE	356	351	8	13	10	9	5	348	11	6	7	1	343	12	5	5	1	336
TRGOVINA	23	23	1	0	0	1	1	23	0	0	1	0	23	0	0	0	0	23
FUNKCIJE POTPORE	278	273	0	9	7	0	2	271	5	4	0	2	270	4	3	0	2	269
UKUPNO EP BIH	4360	4325	75	141	128	63	57	4312	175	153	79	46	4290	197	172	62	41	4265

Tabela iznad predstavlja planski okvir u kojem se ima kretati broj radnika. Potrebe za zapošljavanjem će se preispitivati kontinuirano od strane Uprave Društva, te će se svi prijedlozi za zapošljavanje morati detaljno obrazložiti. U slučaju potreba poslovanja, biće omogućena preraspodjela radnika prilikom zapošljavanja između djelatnosti i podružnica i to u okviru planiranog broja za nivo Društva. Prijem novih radnika na poslovima proizvodnje i održavanja u djelatnosti proizvodnje, te operativnog stručnog tehničkog osoblja za rad na terenu u djelatnosti distribucije planiran je u 100% obimu, dok u ostalim djelatnostima, poslovima i procesima planiran je do najviše 75% od broja prestanaka ugovora o radu po sili zakona.

Na osnovu navedenih kriterija za planiranje u planovima djelatnosti i u Planu Direkcije će biti detaljno razrađeni planovi ljudskih resursa. Planovi će sadržavati konkretan pregled radnih mjesta koja će biti popunjavana, vrstu zapošljavanja (određeno, neodređeno), plan prijema pripravnika, kao i dinamiku realizacije. U Operativnom programu Direkcije biće razrađen

plan za funkcije potpore (zajedničke funkcije Društva), a u planovima djelatnosti biće razrađeni planovi djelatnosti uključujući i odgovarajuće sektore u Direkciji. Planovi ljudskih resursa će se u toku planskog perioda analizirati i po potrebi revidirati u skladu sa promjenama koje budu rezultat prestrukturiranja (u organizacijskom, pravnom i računovodstvenom smislu), te u skladu sa rezultatima realizacije novih poslovnih mogućnosti. Izuzetno, kod odlaska u penziju radnika na specifičnim radnim mjestima koja zahtijevaju posebno radno iskustvo ili posebna znanja i sposobnosti, može se planirati i izvršiti prijem novog radnika prije odlaska u penziju (najviše do 6 mjeseci) radi uvođenja u posao i prijenosa potrebnih informacija i znanja na novog radnika.

Također, kod odlaska u penziju radnika sa radnog mjesta za koje je važećom sistematizacijom predviđen VI stepen stručne spreme, popunjavanje upražnjenog radnog mjesta će se izvršiti radnikom koji ima IV ili VII stepen stručne spreme, uz izmjenu sistematizacije za konkretno radno mjesto sa kojeg radnik ide u penziju, u zavisnosti od složenosti poslova tog radnog mjesta. Ukoliko je sistematizacijom predviđeno više izvršilaca, u tom slučaju, izmjenice se sistematizacija na način da se smanji broj izvršilaca, te sa VI stepenom utvrdi stvarni broj istih, a izmjenom sistematizacije za novo radno mjesto predvidi IV ili VII stepen stručne spreme, u zavisnosti od složenosti poslova tog radnog mjesta.

U planovima ljudskih resursa nisu planirana nova zapošljavanja niti će se vršiti unutrašnja preraspodjela na poslovima očitavanja, održavanja vozila i radnih mašina i održavanja čistoće. Iznimno, prijem radnika na navedene poslove moći će se realizovati radi zamjene radnika koji je odsutan sa radnog mjesta zbog bolovanja dužeg od 42 dana i to na isto radno mjesto na kojem je zaposlen radnik radi čijeg odsustva se predlaže zamjena. Zabranjeno je zapošljavanje novih radnika na poslovima fizičko-tehničke zaštite po bilo kom osnovu.

Djelovaće se u pravcu povećanja udjela radnika u neposrednoj eksploataciji u odnosu na upravljačke, potporne procese i održavanje, te u pravcu povećanja efikasnosti zaposlenih na svim nivoima nakon utvrđivanja normativa po procesima, organizacionim jedinicama i radnicima.

Posebna pražna će se posvetiti upravljanju karijerama zaposlenih. Dinamika angažovanja pripravnika će biti prilagođena očekivanom terminu okončanja školovanja stipendista, kako bi stipendisti Društva mogli uzeti učešće u oglasnoj proceduri za prijem pripravnika.

Djelovaće se na organizacijskom i kadrovskom jačanju funkcija kompanije koje se odnose na djelatnost snabdijevanja i procese vezane za otvoreno tržište električne energije, kroz prilagođavanje organizacije poslova tržišnim uslovima poslovanja, te angažman adekvatnog i kvalitetnog kadra (internim preraspoređivanjem i/ili vanjskim zapošljavanjem).

Radi provođenja aktivnosti na obustavi gotovinske naplate, neće se planirati zapošljavanje novih radnika na neodređeno vrijeme na radnim mjestima referenata za naplatu. Izuzetno, u slučaju neophodne potrebe kao što je potreba za zamjenom iznenada odsutnog radnika (bolovanje), prijem na ova radna mjesta može se vršiti na određeno vrijeme i to u onim odjeljenjima u kojima nije u toku proces obustave gotovinske naplate.

U skladu sa dinamičkim planom po kojoj će se u provoditi aktivnosti obustave gotovinske naplate, te poslovnim odlukama, izvršiće se potrebne izmjene organizacije i sistematizacije radnih mjesta, te raspoređivanje radnika koji obavljaju poslove naplate na druge odgovarajuće poslove u okviru podružnica Društva.

Broj radnika u organizacionim jedinicama koje će voditi izgradnju novih proizvodnih jedinica će se odrediti nakon donošenja odluke o njihovoj izgradnji i određivanja metodologije upravljanja tim projektima.

U cilju poboljšanja nepovoljne starosne strukture, zapošljavanje novih radnika u Društva će se vršiti prvenstveno iz reda mladih i to onih koji su uspješno obavili pripravnički staž, a koji su pokazali najbolje rezultate.

Društo će, u skladu sa mogućnostima i raspoloživim sredstvima, vršiti stipendiranje najboljih studenata sa visokoškolskih ustanova, a ove aktivnosti će biti vođene krovno, sa nivoa Društva.

U slučajevima neplaniranih prestanaka ugovora o radu, zapošljavanje novih radnika će se vršiti samo ukoliko je to neophodno da bi se obezbjedilo nesmetano odvijanja procesa rada.

U slučaju privremene spriječenosti za rad (bolovanja) radnika u trajanju dužem od 42 dana i odsustva radnika sa posla usljed korištenja porodiljskog odsustva i u drugim sličnim opravdanim slučajevima, može se izvršiti zapošljavanje novog radnika na određeno vrijeme, ali samo ako ne postoji mogućnost angažovanja drugih radnika i najduže do povratka radnika sa bolovanja, odnosno do povratka sa porodiljskog ili drugog odsustva, uz poštivanje opredjeljenja da se koeficijenti produktivnosti po radniku minimalno zadrže na dostignutom nivou te da troškovi radne snage ne prelaze procjenjeni iznos za 2019. godinu za više od 2,1%.

Kroz provođenje podsticajnih otpremnina ili drugih odgovarajućih mjera, djelovaće se u cilju poboljšanja nepovoljne starosne strukture zaposlenih, racionalizacije broja zaposlenih i rješavanja problema izazvanih postojanjem velikog broja radnika sa preostalom radnom sposobnošću - invalidi II kategorije invalidnosti, koji je naročito izražen u podružnicama Društva, kao i na određene kategorije radnika koje kroz proces prestrukturiranja i reinženjeringa budu identifikovane kao ciljne kategorije na koje trebaju biti usmjerene podsticajne otpremnine ili druge odgovarajuće mjere.

Zapošljavanje u Društvu, odnosno u vladajućem društvu i budućim zavisnim Društvima iz oblasti elektroprivrednih djelatnosti koja će se formirati kao rezultat procesa prestrukturiranja Društva, će se vršiti prvenstveno iz postojećih ljudskih resursa, internim raspoređivanjem radnika. Zapošljavanje novih radnika izvan Društva će se vršiti u slučajevima kada se ne može obezbijediti interno raspoređivanje odgovarajućih kadrova unutar Društva.

Uzimajući u obzir da je obrazovanje jedan od najvažnijih segmenata upravljanja i razvoja ljudskih resursa, najefikasniji način ostvarenja konkurentnih prednosti i temeljna pretpostavka ulaska na otvoreno tržište, obučavanja radnika koji će se u planskom periodu fokusirati na slijedeće oblasti:

- menadžerska znanja i sposobnosti,
- multidisciplinarna znanja neophodna za rekonstrukciju i izgradnju novih objekata,
- savremene tehnologije i nove metode rada i upravljanja u elektroenergetici i rudarstvu,
- tržište električne energije i snabdijevanja u uslovima otvorenog tržišta,
- kreiranje i primjena mjera upravljanja potrošnjom,
- energetska efikasnost,
- obnovljivi izvori električne energije,
- sistemi kvaliteta u elektroprivrednoj i rudarskoj djelatnosti,
- uspostavljanje sistema upravljanja sigurnošću informacija,

- upravljanje ljudskim resursima,
- aktuelna zakonska regulativa iz oblasti radnog prava, privrednih društava, finansijskog poslovanja i dr.,
- unapređenje znanja iz oblasti zaštite okoline i
- zaštita na radu i zaštita od požara.

Potrebe za stručnim i profesionalnim razvojem radnika će se realizovati i upućivanjem radnika na seminare, konferencije, kurseve, obučavanje za sticanje /produžavanje važenja licenci, certifikata, stručnih i dr. ispita, kao i upućivanjem na druge vidove obučavanja.

Program obučavanja na nivou Društva koji se utvrđuje na osnovu potreba procesa rada i rezultata anketa će se realizirati centralizirano sa nivoa Društva.

Osim standardnih metoda obučavanja radnika, u planskom periodu će se provoditi obučavanje radnika korištenjem rješenja iz oblasti učenja na daljinu, putem vlastitog edukacionog portala.

9 PLAN ULAGANJA

9.1 Politika ulaganja

Društvo će u narednom planskom periodu nastojati ispuniti planirani nivo ulaganja u cilju ostvarenja definisanih poslovnih ciljeva. Postepenim usmjeravanjem ulaganja sa rekonstrukcije i revitalizacije postojećih proizvodnih objekata na nove proizvodne objekte želi se postići pravovremeno uključivanje novih proizvodnih objekata, sa savremenim tehnološkim procesima proizvodnje električne energije u proizvodni portfolio EPBiH. Ovim ulaganjima se pored izgradnje zamjenskih objekata teži povećanju instalisanih kapaciteta, dostizanju standarda kvaliteta isporuke u skladu sa Općim uslovima, sigurnom i stabilnom snabdijevanju kupaca električnom energijom, podizanju stepena iskorištenja raspoloživih resursa i energetske efikasnosti te zadovoljavanju okolinskih zahtjeva.

Politika ulaganja je:

- U proizvodnji smanjenje ulaganja u postojeće objekte koji su pri kraju životne dobi, a intenziviranje ulaganja u nove i zamjenske projekte kroz kapitalne investicije;
- U distribuciji održanje nivoa ulaganja u skladu sa raspoloživim sredstvima, uz korištenje tekućih, i po potrebi novih kreditnih sredstava, kao i ciljano smanjenje postojećih zaliha materijala predviđenih za nove objekte;
- Postepeno reduciranje zajedničkih ulaganja i njihovo svođenje samo na sistemsku infrastrukturu;
- Realiziranje odluka o dokapitalizaciji rudnika u skladu sa raspoloživim sredstvima, te priprema plana ulaganja za naredni period u skladu sa dugoročnim planovima razvoja termokapaciteta i prestrukturiranja rudnika.

9.2 Prioriteti ulaganja

Kvantifikacija najvažnijih strateških ciljeva EPBiH kroz plan ulaganja:

- **Izgradnja novih zamjenskih termo kapaciteta i novih proizvodnih kapaciteta iz obnovljivih izvora:**
 - iznos ulaganja: 1,27 milijardi KM,
 - broj projekata sa početkom gradnje u planskom periodu: 5
 - broj projekata koji ulaze u proizvodnju do kraja planskog perioda: 2
- **Dokapitalizacija rudnika:**
 - Ulaganje od 77,2 miliona KM po već donesenim odlukama, u skladu sa raspoloživim sredstvima za ulaganje

Pojedinačni projekti koji imaju najveći prioritet ili minimalni cilj koji treba realizirati:

- **Početak gradnje novih kapitalnih projekata:**
 - TE Tuzla Blok 7
 - HE Vranduk
 - HE Janjići
 - HE Una Kostela
 - mHE na Neretvici
- **Realizacija ulaganja u distributivne objekte** (dostizanje standarda kvaliteta) u planiranom iznosu

Programom o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u FBiH prioritet je:

- **Osnivanje Operatora distributivnog sistema**

Nove elektrane koje bi trebale biti završene i stavljene u pogon prije isteka planskog perioda i to VE Podveležje i mHE na Neretvici (Faza IA)

Realizacija planiranih ulaganja po djelatnostima u 2020. godini, vršiće se usmjeravanjem ulaganja po prioritetu razvojnih projekata te ulaganjima za koja su već donesene investicione odluke a čija je realizacija u prethodnom periodu već počela.

U oblasti **proizvodne djelatnosti** ističe se projekat izgradnje postrojenja za odsumporavanje na Bloku 6 u TE Tuzla i Bloku 7 u TE Kakanj. Pored toga planirani su kapitalni remont Bloka 5 i revitalizacija Bloka 6 u TE Tuzla kao i izgradnja toplinske stanice TS3 i rekultivacija odlagališta „Divkovići“ I faza, zatim kapitalni remont Bloka 6, rekonstrukcija Bloka 7, revitalizacija cirkulacionih pumpi i ugradnja bubnja kotla Bloka 7 u TE Kakanj, te remont agregata A4, A5 i A6 u HE Jablanica, agregata A1 i A2 u HE Grabovica te agregata A1, A2 i A3 u HE Salakovac.

U dijelu ulaganja **djelatnosti distribucije** izdvajaju se projekti prelaska distributivne mreže na naponski nivo 20 kV, rekonstrukcije i izgradnje elektrodistributivnih objekata, rekonstrukcije obračunskih mjesta, sistema nadzora i upravljanja, priključenja na distributivnu mrežu i ROMM i AMM/AMR, te osnivanje ODS-a.

U **djelatnosti snabdijevanja i trgovine** prioritet su rekonstrukcija i sanacija poslovnih objekata te IKT projekti u vezi ovih djelatnosti (SCADA, SOEE i dr.)

U oblasti **kapitalnih ulaganja** sa nivoa Društva prioriteti su dati u strateškim ciljevima EPBiH.

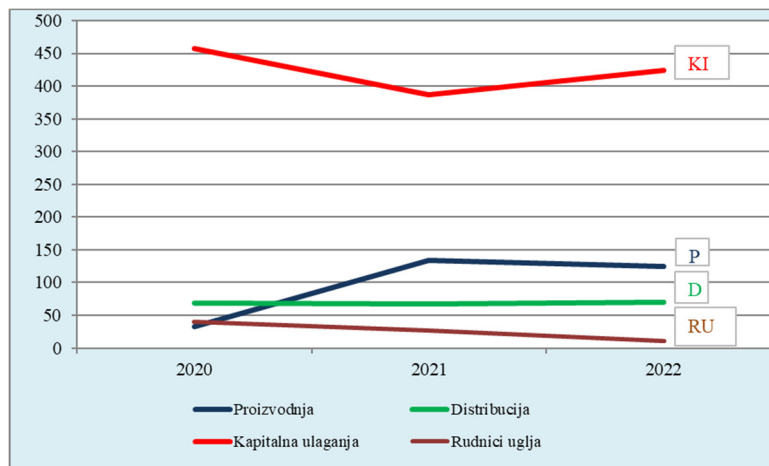
Ulaganja **u zajedničke projekte** odnose se na ulaganja IKT (Direkcija i zajednički IKT projekti) za infrastrukturu, tehničke sisteme upravljanja, licence, razvojne projekte, izgradnje mreže punionica za elektromobile itd.

Dinamika realizacije ulagačkih aktivnosti i ukupan iznos ulaganja u **dokapitalizaciju rudnika** će biti u skladu sa nivoom raspoloživih sredstava s tim da će se nastaviti i u godinama nakon planskog perioda.

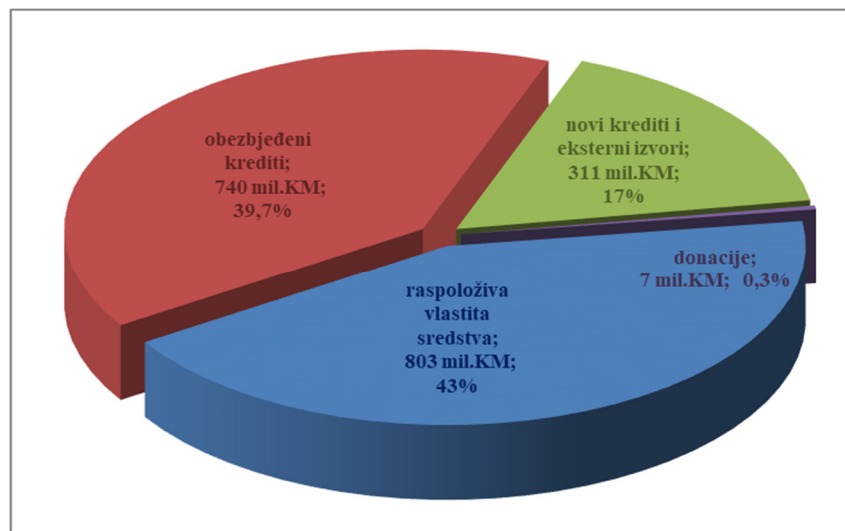
Rezultat ovakve politike ulaganja je vidljiv kroz suštinske promjene strukture ulaganja koje se vide na grafičkom prikazu dinamike. Posmatrajući sveukupno ulaganje u tri godine 68,3 % se odnosi na nove kapitalne projekte.

Strukturu sredstava za ulaganje u trogodišnjem periodu čine:

- **Raspoloživa vlastita sredstva od 802,5 mil. KM**, koja proizilaze iz planiranog gotovinskog toka iz poslovnih aktivnosti i stanja novčanih sredstava i oročenja sa krajem 2019. godine,
- **Obezbjeđena i potpisana kreditna sredstva od 739,7 mil. KM**, koja uključuju potpisani Sporazum o kreditnoj liniji sa China EXIM bankom koji je postao efektivan u decembru 2019. godine ,
- **Planirana kreditna sredstva** za odsumporavanje u TE Tuzla i TE Kakanj **159,7 mil. KM**, te za revitalizaciju bloka 6 u TE Tuzla u iznosu **10 mil. KM**
- **Kreditna sredstva** za avans za Blok 7 u TE Tuzla **141 mil. KM**,
- **Donacije 6,5 mil. KM.**

Raspoloživa vlastita sredstva za ulaganje u narednom periodu procijenjena su na osnovu predračuna gotovinskog toka iz poslovnih aktivnosti, stanja gotovine i depozita na kraju 2019. godine i drugih bitnih elemenata. Pri tome se, između ostalog, vodilo računa o obavezama na ime servisiranja kredita, zadržanju rezerve likvidnosti, a pretpostavka je utrošak većine oročenih depozita na investicije već u prvoj planskoj godini (što je u vezi sa planiranim finansijskim prihodima za planski period). Na taj način dobivena su raspoloživa vlastita sredstva u iznosu od 802,5 miliona KM. Ovdje treba napomenuti da će sredstva potrebna za finansiranje rada vlastitih zaposlenika (plate i druge redovne naknade) na investicijama iznositi cca. 4,1 mil. KM godišnje odnosno 12,4 mil. KM za trogodišnji planski period gdje se vlastiti rad na investicijama pretežno odnosi na djelatnost distribucije u iznosu od 3,8 mil. KM godišnje.

Ukupni investicioni plan u trogodišnjem periodu iznosi 1,86 milijardi KM, prije svega za potrebe kapitalnih ulaganja u nove i zamjenske proizvodne objekte. Osim vlastitih sredstava u iznosu od 802,5 mil. KM planirano je da se dodatna sredstva obezbijede i iz postojećih i potpisanih kredita u iznosu od 739,7 mil. KM, planiranog kredita za odsumporavanje u iznosu od 159,7 mil. KM, obezbjeđenog kredita za avans za Blok 7 u TE Tuzla u iznosu od 141 mil. KM, te planiranog kredita za revitalizaciju bloka 6 u TE Tuzla u iznosu 10 mil. KM u 2021. godini s tim da će se u narednom periodu sagledati potreba za obezbjeđenjem ovog kredita, ovisno o realizaciji Plana u 2020. godini.

Tokom planskih godina, zavisno od sticanja uslova za realizaciju pojedinih projekata, donosiće se odluke o novim izvorima finansiranja ili revidiranju planova.

Plan ulaganja - raspoloživa sredstva					hilj. KM	
Ulaganja po djelatnostima		2020.	2021.	2022.	Ukupno	udio
I	Djelatnost proizvodnja - planirana ulaganja	32.556	134.064	125.111	291.731	15,7%
Ia	Planirana ulaganja za projekte djel. proizvod.	31.830	133.401	124.506	289.737	
Ib	Planirana ulaganja za IKT projekte u djel. proizvod.	726	663	605	1.994	
1	Vlastita sredstva - amortizacija (30%)*	34.761	41.001	42.533	118.296	
2	Kredit za odsumporavanje B6 TET i B7 TEK	0	73.572	86.105	159.677	
3	Kredit za revitalizaciju bloka 6 TE Tuzla	0	10.000	0	10.000	
4	Povrat postojećih kredita	4.567	15.255	17.394	37.216	
II	Djelatnost distribucija - planirana ulaganja	68.321	67.950	70.405	206.676	11,1%
IIa	Planirana ulaganja za projekte djel. distr.	63.551	65.542	68.610	197.703	
IIb	Planirana ulaganja za IKT projekte u djel. distr.	4.770	2.408	1.795	8.973	
1	Vlastita sredstva - amortizacija	46.501	46.860	47.220	140.581	
2	Vlastita sredstva - priključci	17.850	18.133	18.317	54.300	
3	Obezbeđeni krediti	7.234	11.735	14.669	33.638	
4	Donacije	2.009	27	0	2.036	
5	Povrat postojećih kredita	9.113	7.965	6.801	23.879	
III	Djelatnost snabdijevanje i trgovina - planirana ulaganja	3.502	2.057	762	6.321	0,3%
IIIa	Planirana ulaganja za projekte djel. snabdij. i trg.	1.480	322	272	2.074	
IIIb	Planirana ulaganja za IKT projekte u djel. snabdij. i trg.	2.022	1.735	490	4.247	
1	Vlastita sredstva - amortizacija	929	929	931	2.789	
IV	Kapitalna ulaganja - planirana	458.023	386.496	424.425	1.268.944	68,2%
1	Vlastita sredstva - amortizacija (70% od amort. djel. proizvod.)*	81.110	81.775	82.579	245.464	
2	Obezbeđeni krediti	84.273	16.973	4.900	106.146	
3	Potpisani kredit za Blok 7 TE Tuzla	18.013	258.186	323.754	599.953	
4	Kredit za avans Blok 7 TE Tuzla	141.279	0	0	141.279	
5	Donacije	2.086	1.400	1.000	4.486	
6	Povrat postojećih kredita	36.699	33.567	31.049	101.315	
V	Zajednički projekti - planirana ulaganja	3.674	1.786	1.615	7.075	0,4%
Va	IKT (Direkcija i zajednički projekti IKT-a)	2.235	1.516	1.345	5.096	
Vb	Ostala ulaganja **	1.439	270	270	1.979	
1	Vlastita sredstva - amortizacija	3.605	3.630	3.655	10.890	
2	Povrat postojećih kredita	0	0	0	0	
VI	Planirana dokapitalizacija ZD rudnika uglja	39.974	27.000	10.200	77.174	4,1%
VIa	Dokapitalizacija po donesenim odlukama o dokapitalizaciji	39.974	27.000	10.200	77.174	
VII	Planirana dokapitalizacija neelektroprivrednih ZD	800	1.000	0	1.800	0,1%
VIIa	Dokapitalizacija ostalih ZD	800	1.000	0	1.800	
1	Vlastita sredstva - dobit ZD iz ranijeg perioda	800	1.000	0	1.800	
	Ukupno ulaganje (I+II+III+IV+V+VI+VII)	606.850	620.353	632.518	1.859.721	100%
VIII	Struktura ulaganja	2020.	2021.	2022.	Ukupno	udio
1	Raspoloživa vlastita sredstva***	351.956	248.460	202.091	802.506	43,2%
2	Donacije	4.095	1.427	1.000	6.522	0,4%
3	Obezbeđeni i potpisani krediti (II3 + IV2 + IV3)	109.520	286.894	343.323	739.737	39,8%
4	Kredit za odsumporavanje B6 TET i B7 TEK	0	73.572	86.105	159.677	8,6%
5	Kredit za revitalizaciju bloka 6 TE Tuzla	0	10.000	0	10.000	0,5%
6	Kredit za avans Blok 7 TE Tuzla (IV4)	141.279	0	0	141.279	7,6%
7	Nedostajuća sredstva	0	0	0	0	0,0%
	Izvori ulaganja (VIII1+VIII2+VIII3+VIII4+VIII5+VIII6+VIII7)	606.850	620.353	632.518	1.859.721	100%

* - 70% iznosa amortizacije iz djel. proizvod. preneseno kapitalnim investicijama. Iznos amortizacije VE Podveležje 100% u djel. proizvod., a prema planu početka njegovog rada raspoređen je iznos povrata za otplatu kredita između kapitalnih inv. i djel. proizvod.

** - ostala ulaganja sadrže: punionice za električna vozila i razvojne projekte

*** - Po predračunu gotovinskog toka za period 2020.-2022. na strani 45. ovog Plana

Da bi se realizovala planirana ulaganja potrebno je pored postojećih i potpisanih kredita u iznosu od 881 mil. KM (suma VIII 3 + VIII 6), obezbijediti sredstva u iznosu od 159,7 mil. KM za projekte odsumporavanja u TE Tuzla i TE Kakanj, kao i kredit za revitalizaciju bloka 6 u TE Tuzla u iznosu 10 mil. KM.

Kao potencijalno raspoloživi nivo vlastitih sredstava za ulagačke aktivnosti uzet je nivo amortizacije prema odobrenju iz III tarifnog postupka FERK-a, korigovan za:

- procenat promjene obima proizvodnje za djelatnost proizvodnje,
- procenat promjene neto distribucije za djelatnost distribucije i
- procenat promjene broja kupaca za djelatnost snabdijevanja I reda.

Ove promjene se odnose na podatke iz EEB-a i broja kupaca za 2011. godinu kao referentne veličine u zadnjem tarifnom postupku.

Kod djelatnosti proizvodnje nivo amortizacije je dodatno uvećan za pripadajući dio troška amortizacije za proizvodnju toplotne energije i tehnološke pare u termoelektranama, te za planirani trošak amortizacije za vjetroelektrane, male hidroelektrane i hidroelektrane u planskom periodu.

Kod djelatnosti distribucije nivo amortizacije je dodatno uvećan za pripadajući dio troška amortizacije za distribuciju energije preuzete od ostalih snabdjevača.

Izvori tekućih kreditnih sredstava su međunarodne finansijske institucije (WB, EBRD, EIB, KfW), a i za nove kredite izvori bi dominantno trebale da budu navedene institucije, a eventualno i razne državne izvozne agencije zavisno od načina realizacije pojedinih projekata. Za realizaciju najvećih projekata (blokovi u termoelektranama) inicijalno su planirana vlastita i eksterna sredstava, prije svega po potpisanom Sporazumu o kreditnoj liniji sa China EXIM bankom čija efektivnost se očekuje u drugoj polovini 2020. godine.

U planskom periodu predviđeno je da se oročena sredstva koriste za ulagačke aktivnosti, prvenstveno za avans za izgradnju Bloka 7 u TE Tuzla te za ulaganja planirana po djelatnostima i na osnovu odluka o dokapitalizaciji rudnika.

Međutim, postoji značajan stepen neizvjesnosti u pogledu realizacije planirane dinamike trošenja sredstava usljed okolnosti na koje EPBiH može imati mali uticaj (dozvole, saglasnosti, procedure finansijskih institucija, odluke Vlade FBiH, odluke lokalnih zajednica, postupci javnih nabavki, žalbe, revizije, itd.). Zbog toga, EPBiH će na osnovu kontinuiranih analiza i projekcija gotovinskih tokova pažljivo planirati dinamiku i optimizirati korištenje oročenih sredstava na kratkoročnim depozitima.

9.3 Ulaganja u djelatnosti proizvodnje

Planirana ulaganja u djelatnost proizvodnje za period 2020.-2022. godina imaju za cilj:

- Produženje životne dobi za termo blokove,
- Povećanje sigurnosti i pouzdanosti proizvodnje električne energije, tehnološke pare i toplotne energije,
- Ulaganja u smanjenje uticaja na okolinu,
- Povećanje energetske efikasnosti i raspoloživosti,
- Smanjenje proizvodnih troškova.

Planom ulaganja u proizvodnu djelatnost obuhvaćena su i ulaganja za ostale potrebe kao što su informacioni i telekomunikacioni sistemi i softveri, alati, vozila, uredska oprema i objekti, čija je namjena poboljšanje kvaliteta, efikasnosti i sigurnosti postrojenja i rada zaposlenih.

U Planu ulaganja za period 2020.-2022. godina potrebno je planirati sredstva na način:

- preostala ugovorena sredstva za koja nije izvjesno da će do kraja tekuće godine biti realizovana,
- sredstava po donesenim investicionim odlukama za koje je pokrenut postupak nabavke,
- sredstava po donesenim investicionim odlukama za koje nije izvjesno da će do kraja tekuće godine biti pokrenut postupak nabavke s tim da je rok realizacije istih planiran u periodu 2020.-2022. godina,
- sredstva planirana za nova ulaganja.

Ukupna ulaganja u djelatnosti proizvodnje u periodu 2020.-2022. godina iznose 291,7 mil. KM, od čega vlastitih sredstava u iznosu od 120,1 mil. KM. Dio tih ulaganja u iznosu od 2,0 mil. KM se odnosi na ulaganja u systemske IKT projekte za djelatnost proizvodnje kao što su modul održavanja, SDNiU, AMM/AMR. Preostali dio sredstava u iznosu od 169,7 mil. KM su kreditna sredstva koja se planiraju obezbijediti u toku 2021. i 2022. godine za potrebe realizacije projekta izgradnje postrojenja za odsumporavanje na blokovima B6 u TE Tuzla (57,1 mil. KM) i B7 u TE Kakanj (102,6 mil. KM), te za revitalizaciju Bloka 6 u TE Tuzla (10 mil. KM). Realizacija projekta revitalizacije Bloka 7 u TE Kakanj (86 mil. KM) je pomjerena za jednu godinu u odnosu na prvobitno planiranu dinamiku, te će se glavina investicije (76 mil. KM) realizirati nakon planskog perioda tj. u 2023. godini iz vlastitih sredstava. Razlog pomjeranja realizacije je nedovoljna raspoloživost sredstava u ovom planskom periodu.

Pored navedenih iznosa, u ovom planskom periodu planiran je i povrat kreditnih sredstava koja su uložena u prethodnom periodu u ukupnom iznosu od 15,2 mil. KM.

(hilj.KM)

Plan ulaganja za djelatnost proizvodnje				
Izvori sredstava	2020.	2021.	2022.	Ukupno za planski period
Vlastita sredstva	31.830	49.829	38.401	120.060
Vlastita sredstva za IKT	726	663	605	1.994
Kreditni (planirani)	0	83.572	86.105	169.677
Ukupno	32.556	134.064	125.111	291.731

9.4 Ulaganja u djelatnosti distribucije

Plan ulaganja u distributivnu djelatnost izrađuje se i realizuje po slijedećim podprogramima:

A. Ulaganja u distributivnu mrežu

1. Rekonstrukcija/sanacija i izgradnja novih elektrodistributivnih objekata
Kapitalna ulaganja – prelazak distributivne mreže sa 10 kV naponskog nivoa na 20 kV naponski nivo
2. Rekonstrukcija obračunskih mjernih mjesta
Proširenje sistema daljinskog očitavanja i upravljanja brojilima električne energije - *Automatic Meter Management (AMM) Systems*
3. Sistemi daljinskog nadzora i upravljanja
4. Priključenje na distributivnu mrežu novih krajnjih kupaca/proizvođača

- B. Ulaganja u ostale potrebe, zajedničke za podružnicu
 - 1. Oprema za IS i TK
 - 2. Alati
 - 3. Uredska oprema
 - 4. Vozila
 - 5. Poslovni objekti

- C. Ulaganja u programe koji se realizuju kroz Sektor za IKT (SCADA i AMR/AMM sistemi i komunikacione mreže)

Planirana ulaganja u distributivnu djelatnost za period 2020.-2022. godina imaju za cilj:

- obezbijedenje distributivnih kapaciteta za priključenje novih krajnjih kupaca/proizvođača,
- dovođenja kvaliteta isporuke električne energije u okvire norme BAS EN 50160 za distributivne sisteme, odnosno u okvire BAS i IEC standarda koji tretiraju ovu oblast,
- funkcionalne promjene naponskih nivoa u distributivnoj mreži koje uključuju prelazak distributivne mreže sa 10 kV naponskog nivoa na 20 kV naponski nivo, uz postepeno ukidanje naponskog nivoa 35 kV,
- zadovoljenje zakonskih obaveza u pogledu kvaliteta mjerenja električne energije,
- tehnološko unapređenje sistema mjerenja električne energije sa ciljem obezbjeđenja značajnih i pravovremenih informacija o potrošnji energije relevantnim akterima na tržištu i njihovim sistemima, uključujući i krajnje kupce električne energije,
- tehnološko unapređenje mreže, sa ciljem povećanja pouzdanosti i optimizacije funkcionisanja distributivnog sistema - automatizacija distributivne mreže,
- obezbijedenje uslova za povećanje produktivnosti rada, podizanja kvaliteta usluga koje pruža Distributer kao i poboljšanje uslova rada zaposlenika,
- zadovoljenje zakonskih obaveza u pogledu zaštite i uticaja na okolinu.

U skladu sa usvojenim Planom aktivnosti za prestrukturiranje EPBiH, Zakonom o električnoj energiji i privremenim Smjernicama elektroenergetske politike FBiH predloženih od Vlade FBiH, planira se izvršiti uspostava Operatora distributivnog sistema (ODS) kao posebnog pravnog lica. Ova kompanija koja će postati jedno od zavisnih društava u 100%-tnom vlasništvu EPBiH se planira uspostaviti u planskom periodu. U tom smislu kod formiranja ODS-a Društvo kao ulog u novcu planira 2020. godine uložiti sredstva u iznosu od 100 hiljada KM.

U momentu izrade Plana poslovanja, teško je sagledati iznos stalnih sredstava, zaliha i potraživanja koja će biti dio osnivačkog uloga ili naknadne dokapitalizacije u toku planskog perioda 2020.-2022., ali je izvjesno da će to biti sredstva koja su već vezana za djelatnost distribucije. Sve odluke o osnivanju ODS-a i dokapitalizaciji ODS-a kao zavisnog društva će donositi Skupština Društva, te će konkretni iznosi osnivačkog uloga i dokapitalizacije zavisiti od obima i strukture pomenutih sredstava, datuma njihovog unosa u to zavisno društvo i vrijednosti koja bude uvrđena/procijenjena u skladu sa važećim propisima i zakonima.

Ulaganja u djelatnosti distribucije u periodu 2020.-2022. godina planirana su u iznosu od 206,7 mil. KM, od čega je 33,6 mil. KM na osnovu kredita koji su već obezbijeđeni (uključujući i sredstva iz kredita EIB-a za projekat izgradnje pametnih mjerenja), a 2,0 mil. KM iz donacija.

Unutar ovih ulaganja uključena su i sredstva u iznosu od 9 mil. KM za systemske projekte iz oblasti IKT-a, kao što su modul održavanja, SCADA, SDNiU, pametnih mreža sa AMM/AMR sistemima a koji se odnose na djelatnost distribucije.

(hilj.KM)

Plan ulaganja za djelatnost distribucije				
Izvori sredstava	2020.	2021.	2022.	Ukupno za planski period
Vlastita sredstva	54.308	53.780	53.941	162.029
Vlastita sredstva za IKT	4.770	2.408	1.795	8.973
Kreditni (obezbjedeđeni)	7.234	11.735	14.669	33.638
Donacije	2.009	27	0	2.036
Ukupno	68.321	67.950	70.405	206.676

Investiciona ulaganja su planirana po podprogramima a odabir prioriternih projekata za ulaganje u planskom periodu 2020.-2022. izvršen je u skladu sa planiranim budžetom i kriterijima za odabir prioriternih projekata:

- priključenje svih novih korisnika distributivne mreže na način i u rokovima utvrđenim Opštim uslovima za isporuku električne energije i Pravilnikom Regulatora o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje,
- priprema i realizacija kapitalnih projekata za prelazak distributivne mreže 10 kV naponskog nivoa na 20 kV naponski nivo,
- izgradnja i rekonstrukcija/sanacija elektrodistributivne mreže u cilju dovođenja isporuke električne energije u okvire norme EN 50160,
- implementacija Projekta uvođenje SCADA/DMS/OMS na nivou distribucije, projekat koji se finansira sredstvima kredita i sredstvima granta njemačke razvojne banke (kFW) i dijelom iz vlastitih sredstava, prema planiranoj dinamici implementacije,
- implementacija Projekta „Izgradnja sistema pametnih mjerenja u elektrodistribuciji“ – projekat koji se finansira dijelom iz vlastitih sredstava i dijelom iz sredstava kredita EIB (50:50%), prema dinamici implementacije,
- rekonstrukcija obračunskih mjernih mjesta (izmještanje mjernih mjesta na pristupačnu lokaciju i eliminisanje unutrašnjeg priključka),
- priprema distributivne mreže za uklapanje novih TS 110/x kV u skladu sa planom izgradnje prenosne mreže,
- promjena tretmana neutralne tačke u distributivnim mrežama EPBiH
- ulaganja u ostale potrebe, zajedničke za Podružnicu, (IS i TK sistemi, alati, vozila i uredska oprema). Ovim planom ulaganja obuhvaćene su nabavke koje doprinose unapređenju kvaliteta i efikasnosti rada, kvaliteta pružanja usluga i poboljšanju radnih uslova zaposlenih u distributivnoj djelatnosti,
- realizacija sistemskih IKT projekata, projekti za čiju realizaciju je nadležan Sektor za IKT
- ostala ulaganja u elektrodistributivnu mrežu treba planirati u skladu sa preostalim, raspoloživim sredstvima.

Da bi se donošenje novih investicionih odluka baziralo na kvalitetnoj investiciono-tehničkoj dokumentaciji, u svakoj planskoj godini planirana su odgovarajuća sredstva za pripreme aktivnosti (projektovanje, pribavljanje saglasnosti, rješavanje IPO i sl) za planirana ulaganja u narednim godinama.

9.5 Ulaganja u djelatnosti snabdijevanja i trgovine

U periodu 2020.-2022. godina investiciona ulaganja u djelatnosti snabdijevanja i trgovine planirana su u iznosu od 6,3 mil. KM. Ova ulaganja odnose se na rekonstrukcije i tipiziranje šalter sala i kancelarija za odnose s kupcima, nabavku uredske i IT opreme i vozila, te za aplikaciju obračuna i naplate električne energije. Unutar ovih ulaganja uključena su i sredstva u iznosu od 4,2 mil. KM za sistemske projekte iz oblasti IKT-a.

Sredstva za ulaganja u djelatnosti trgovine biće obezbijedena putem zajedničkih projekata na nivou EPBiH, odnosno iz sredstava koja se planiraju u okviru planova Sektora za IKT. Ulaganja se odnose na održavanje i nadogradnju SCADA sistema i prateće softverske i hardverske strukture u okviru Dispečerskog centra, kao i održavanje i proširenje aplikacije *Blue Trader* za podršku procesu trgovine. Razvoj i implementacija drugih aplikacija u funkciji informatizacije i automatizacije u procesima upravljanja i trgovine biće u većini realizovan vlastitim kadrovima.

U planu ulaganja djelatnosti snabdijevanja i trgovine uključena su i sredstva za projekte iz oblasti IKT-a, kao što su SOEE i SONN.

(hilj.KM)

Plan ulaganja za djelatnosti snabdijevanja i trgovine				
Izvori sredstava	2020.	2021.	2022.	Ukupno za planski period
Vlastita sredstva	1.480	322	272	2.074
Vlastita sredstva za IKT	2.022	1.735	490	4.247
Ukupno	3.502	2.057	762	6.321

9.6 Kapitalna ulaganja sa nivoa Društva

U cilju izgradnje novih i zamjenskih proizvodnih kapaciteta u ovom planskom periodu intenziviraju se aktivnosti u okviru kapitalnih investicija. Starost i niska efikasnost postojećih blokova u termoelektranama, kao i strateško opredjeljenje da se grade elektrane na bazi obnovljivih resursa, zahtijeva velike investicije u nove energetske kapacitete.

Cilj ovih ulaganja je:

- obezbijediti proizvodnju električne energije radi kontinuiteta u snabdijevanju tarifnih i netaarifnih kupaca,
- obezbijediti kontinuitet u isporuci toplotne energije,
- povećati kapacitete i obim proizvodnje na bazi obnovljivih resursa,
- povećanje ukupnog instalisanog kapaciteta i rast proizvodnje,
- postizanje veće efikasnosti i većeg udjela kombinovane proizvodnje toplotne i električne energije,
- istraživanje rezervi i obezbjeđenje plasmana za ugalj iz vlastitih rudnika,
- zadovoljavanje obaveza na osnovu Ugovora o energetske zajednici, odnosno direktiva EU koje se odnose na energetske sektor.

Investicione odluke za izgradnju donesene su za: Blok 7 u TE Tuzla, HE Vranduk, HE Una Kostela, mHE na Neretvici (FAZA I i FAZA II) i VE Podveležje, za pripremne aktivnosti za veći dio projekata, te se u planskom periodu očekuje početak gradnje novih i zamjenskih elektrana.

Cilj za trogodišnji period je: započeti gradnju pet projekata.

Ti prioritetni projekti su:

1. **TE Tuzla-Blok 7, mHE na Neretvici FAZA IA** - projekti čija je faza pripreme u završnoj fazi i čiji je početak gradnje planiran u 2020.
2. **mHE na Neretvici FAZA IB** - gradnja treba biti započeta do kraja 2021.
3. **HE Vranduk, HE Janjići, HE Una Kostela-Aneks** - projekti čija gradnja treba biti započeta do kraja 2022.

Pored toga, dodatni cilj je da do kraja trogodišnjeg planskog perioda 2020.-2022.:

- dva projekta budu u pogonu (VE Podveležje i mHE na Neretvici – I faza).

Dugoročni strateški i prioritetni cilj je realizacija izgradnje Bloka 7 u TE Tuzli, a nakon toga eventualno i Bloka 8 u TE Kakanj. Imperativ je da nastavak gradnje Bloka 7 u toku 2020. godine, što proizilazi iz potrebe da blok bude u pogonu do kraja 2025. godine.

Riječ je o zamjenskim projektima za postojeće blokove koji izvjesno moraju biti zaustavljeni zbog isteka životnog vijeka i ograničenja koje nameće EU regulativa za rad termoelektrana nakon 2019. godine. Pored toga, bez ovih kapaciteta rudnici bi ostali bez potrebnog plasmata uglja za termoelektrane, čime bi proizvodnja uglja bila reducirana na nivo koji ne bi omogućio opstanak svih postojećih rudnika.

KAPITALNA ULAGANJA 2020.-2022.								
	Instalisana ukupna snaga	Moguća godišnja proizvodnja	Investicija ukupno	Ulaganja 2020.-2022.			Ukupno	%
				2020.	2021.	2022.		
				MW	GWh	mil. KM		
Hidroelektrane	124,75	591,61	697,02	4,55	10,70	47,90	63,15	4,98%
mHE i Vjetroelektrane	125,4	317,90	420,90	110,36	33,92	8,70	152,98	12,06%
Termoelektrane	750	4.511,00	2.929,85	342,11	341,87	367,82	1.051,81	82,89%
Vrelvod TE K do/i Sar	MWt 300*		240,00	1,00	0,00	0,00	1,00	0,08%
UKUPNO	1.000,15	5.420,51	4.287,77	458,02	386,50	424,43	1.268,94	100,00%

* - ne ulazi u ener. sumu

IZVORI SREDSTAVA

vlastita sredstva	212,37	109,94	72,97	395,28	31,15%
kredit	243,57	275,16	350,45	869,18	68,50%
donacije	2,09	1,40	1,00	4,49	0,35%
UKUPNO	458,02	386,50	424,43	1.268,94	100,00%

Ukupna investiciona vrijednost navedenih projekata je 4,29 milijardi KM, a na planski period se odnosi 1,27 milijardi KM. Struktura ulaganja odražava politiku ulaganja i pokazuje investicioni portofolio u kojem su zastupljeni različiti proizvodni kapaciteti, tako da se na termo objekte odnosi 83%, na HE 5%, te na male HE i VE 12 % od ukupnih ulaganja.

Od ukupno potrebnih sredstava koja su planirana do 2022. godine, oko 68% je predviđeno obezbijediti iz eksternih izvora. U prvoj planskoj godini će biti potrebno 243,6 miliona KM kreditnih sredstava, od čega je već obezbijeđeno 84,2 miliona KM putem kreditnih aranžmana iz ranijeg perioda, zatim 18 miliona KM kroz potpisani Sporazum o kreditnoj liniji sa China EXIM bankom za izgradnju Bloka 7 TE Tuzla (očekuje se da bude efektivan u prvoj polovini 2020. godine), te 141,3 milion KM putem kredita za avans za izgradnju Bloka 7 u TE Tuzla. Udio eksternih izvora će biti povećan do kraja realizacije projekata, jer većina treba biti realizirana nakon 2022. godine.

Planirana ulaganja u pripremu izgradnje i izgradnju novih elektroenergetskih objekata, sa dinamikom ulaganja, i rokovima za ulazak u pogon, predstavljena je u narednoj tabeli:

KAPITALNA ULAGANJA 2020.-2022.										
		Instalisana ukupna snaga MW	Moguća godišnja proizvodnja GWh	Investicija ukupno mil. KM	Ulaganja 2020.-2022.				Početak izgradnje	Ulazak u pogon
					2020. mil. KM	2021. mil. KM	2022. mil. KM	Ukupno mil. KM		
Hidroelektrane										
1	HE VRANDUK	20,0	96,0	142,9	0,2	0,6	22,8	23,6	2022	2025
2	HE JANJIĆI	15,8	77,3	109,8	1,3	3,0	19,9	24,1	2022	2026
3	MHE UNA KOSTELA	13,7	73,5	32,7	0,2	1,5	1,0	2,7	2022	2026
4	HE USTIKOLINA	60,0	275,0	277,0	1,0	2,0	1,0	4,0	2022	2026
5	HE KOVANIĆI	9,1	46,2	75,9	1,0	1,5	1,5	4,0	2024	2026
6	HE BABINO SELO	6,2	23,7	55,2	0,1	0,5	0,5	1,1	2022	2026
7	Studije „Integralno upravljanje vodnim resursima u slivu rijeke Bosne“			1,0	0,3	0,7	0,2	1,1	2020	2021
8	Razvoj i priprema HE			2,5	0,5	1,0	1,0	2,5		
	UKUPNO HE	124,8	591,6	697,0	4,6	10,7	47,9	63,2		
Male HE										
9	mHE na Neretvici	24,9	99,9	102,7	10,0	6,0	5,5	21,5	2020	2021/22
10	mHE Kakanj	4,5	22,0	30,5	0,7	0,4	0,2	1,3	2021	2024
Vjetroelektrane										
11	VE Podveležje	48,0	120,0	162,7	97,6	25,1	0,0	122,6	2018	2021
12	VE Vlašić	48,0	98,0	125,0	1,1	1,5	2,0	4,6	2021	2022
13	Razvoj i projekti u vezi OIE				1,0	1,0	1,0	3,0		
	Ukupno mHE i VE	125,4	339,9	420,9	110,4	33,9	8,7	153,0		
Termoelektrane										
14	TE TUZLA - G7	450,0	2.756,0	1.814,9	339,1	339,2	366,9	1.045,2	2020	2025
15	TE KAKANJ - G8	300,0	1.755,0	1.114,9	3,0	2,7	0,9	6,6		
	Ukupno TE	750,0	4.511,0	2.929,9	342,1	341,9	367,8	1.051,8		
16	Vrelovod TE Kakanj do/i Sarajevo	MWt 300*		240,0	1,0	0,0	0,0	1,0		
	SVEUKUPNO	1.000,2	5.442,5	4.287,8	458,0	386,5	424,4	1.268,9		

* - ne ulazi u energetska sumu

1	vlastita sredstva				212,4	109,9	73,0	395,3	31,15%	
2	kredit				243,6	275,2	350,5	869,2	68,50%	
3	donacije				2,1	1,4	1,0	4,5	0,35%	
	Sveukupno				458,0	386,5	424,4	1.268,9		

U ovom trogodišnjem planskom periodu cilj je započeti gradnju pet projekata, od kojih su za dva već obezbjeđena kreditna sredstva.

Projekat Izgradnje Bloka 7 u TE Tuzla se finansira u procentu od 85% iz kreditnih sredstava kineske izvozno-uvozne banke (EXIM banka) u iznosu od 614 miliona EUR. Rok otplate kredita je 20 godina sa uključenim grejs periodom od 5 godina. U novembru 2017. godine je potpisan Sporazum o kreditnom aranžmanu sa China EXIM bankom, čija efektivnost se očekivala početkom 2020. godine. Obzirom na novonastalu situaciju sa epidemijom virusa 2019-nCoV, kineski partner u izgradnji CGGC je krajem januara 2020. godine poslao obavijest o uticaju epidemije na realizaciju projekta. Kako je navedeno u toj obavijesti, obzirom da je sjedište kompanije u Wuhanu, epicentru epidemije, uvedene su restrikcije u obavljanju poslovnih aktivnosti svih kompanija. Također, postupak otvaranja specijalnog računa kod CEXIM banke je zaustavljen, a izdavanje avansne garancije se može očekivati tek u martu 2020. godine. Preostalih cca 108,3 miliona EUR bi se finansiralo iz komercijalnog kredita (Ugovor potpisan krajem decembra 2019.godine) i vlastitih raspoloživih sredstava. Imajući u vidu predviđenu dinamiku kod kineskih partnera, plaćanje avansa se može očekivati u martu ili aprilu 2020. godine.

Projekat Izgradnje VP Podveležje većinski finansira KfW banka sa kreditom u iznosu 65 miliona EUR iz 2013. godine čiji je period otplate 14 godina uz grejs period od 3 godine.

Projekat Izgradnje HE Janjići većinski finansira KfW banka sa kreditom u iznosu 30 miliona EUR iz 2014. godine čiji je period otplate 15 godina i grejs period 4 godine.

Za zamjenske blokove u TE Tuzli i TE Kaknju završena je investiciona i okolinska dokumentacija, dobijene potrebne saglasnosti i dozvole.

EP BiH je u završnoj fazi za početak izgradnje zamjenskog Bloka 7 – 450 MW u TE Tuzla. Potpisani su:

- Ugovor o inženjeringu, nabavci i izgradnji (EPC Ugovor) između EP BiH i Konzorcija China Gezhouba Group Company Limited, Kina (lider) i GEDI, Kina (član) 27.08.2014.g.
- Sporazum o kreditnoj liniji između Cexim banke i EP BiH, 27.11.2017. g.;
- Sporazum o projektnom partnerstvu između EP BiH i Konzorcija, parafiran 12.06.2019.g.
- Ugovor o Garanciji FBiH, potpisan između Federalnog ministarstva finansija i CEXIM banke u novembru 2019. godine;
- Ugovor o izdavanju Garancije F BiH, između Federalnog ministarstva finansija i EP BiH, potpisan 15.10.2019. godine;
- Ugovor o komercijalnom kreditu za finansiranje dijela avansa, između EP BiH i konzorcija domaćih komercijalnih banaka (Sberbank BH, Intesa Sanpaolo BiH i NLB), potpisan 30.12.2019. godine.

Skupština EP BiH je na sjednici održanoj 18.09.2018. godine donijela:

- Odluku o davanju saglasnosti na izbor Konzorcija China Gezhouba Group Company Ltd – CGGC, Kina i China Energy Engineering Group, Guangdong Electric Power Design Institute Co., Ltd– GEDI, Kina za Projektnog partnera za zajedničko ulaganje u Projekat izgradnje Bloka 7;
- Odluku o investicionom ulaganju u izgradnju Bloka 7;
- Odluku o zaduženju kod The Export – Import Bank of China - CEXIM banke za realizaciju Projekta izgradnje Bloka 7;
- Odluku o prihvatanju Garancije FBiH za osiguranje kredita CEXIM banke za realizaciju Projekta izgradnje Bloka 7;

Ove odluke su stupile na snagu dana 11.04.2019. godine, s kojim danom su kumulativno ispunjeni uvjeti navedeni u predmetnim odlukama, kako slijedi:

- 19.04.2018. godine Dom naroda Parlamenta FBiH je dao prethodnu saglasnost na izbor Projektnog partnera za zajedničko ulaganje u Projekat izgradnje Bloka 7;
- 07.03.2019. godine Predstavnički dom Parlamenta FBiH je dao prethodnu saglasnost na izbor Projektnog partnera za zajedničko ulaganje u Projekat izgradnje Bloka 7;
- 11.04.2019. godine je stupila na snagu Odluka Parlamenta FBiH o davanju prethodne saglasnosti za kreditno zaduženje EP BiH kod CEXIM banke za projekat izgradnje Bloka 7 kao i Odluka Parlamenta FBiH o odobravanju Odluke Vlade FBiH o izdavanju Garancije FBiH u korist CEXIM banke za kreditno zaduženje EP BiH.

EP BiH je u oktobru 2019. uplatila FBiH 39,63 mil.KM na ime premije za izdavanje garancije i 8,03 mil.KM na ime provizije za izdavanje garancije. Efektivnost Sporazuma o kreditnom aranžmanu sa China EXIM bankom se očekuje u toku prvog kvartala 2020. godine.

Za potrebe obezbjeđenja finansijskih sredstava za uplatu dijela avansa, osiguran je kredit kod komercijalnih banaka, uz instrumente osiguranja u vidu mjenica i kolateralu u nekretninama, i

to PTZ EPBiH i Blok 6 u TE Tuzla. Planirano je da ovaj kredit bude skoro u cjelosti otplaćen prije nego što dođe na naplatu kredit kod CEXIM banke.

U toku su pripremni građevinski radovi na lokaciji izgradnje bloka 7 (započeti u novembru 2019. godine), s tim da je u oktobru 2019. godine uplaćeno 1,8 mil.KM (bez PDV-a) na ime avansa za te radove. Također, u sklopu pripremnih radova, u decembru 2019. godine je uplaćeno 4,1 mil.KM (bez PDV-a) za izmještanje dalekovoda u krugu TE Tuzla. Ove avansne uplate su kao investicije računovodstveno evidentirane u 2019. godini, s tim što će se fizička realizacija većinom odvijati u 2020. godini.

U sklopu aktivnosti povećanja efikasnosti u TE Kakanj i smanjenja emisije zagađujućih materija, pokrenuta je izrada Projekta snabdijevanja toplinskom energijom iz TE Kakanj područja do/i Sarajeva. U toku su aktivnosti na izradi Idejnog projekta.

Pored aktivnosti na realizaciji objekata navedenih u tabeli u planskom periodu će biti poduzete aktivnosti na razvoju i drugih projekata, među kojima su elektroenergetski objekti na rijekama: Neretva, Bosna, Drina, Vrbas i Krivaja, kao i provođenje istraživanja za nove lokacije budućih vjetroparkova. Realizacija izgradnje kapitalnih objekata u narednom planskom periodu će zavisiti od pokazatelja iz studija i elaborata tehno-ekonomske opravdanosti izgradnje, ali i od mogućnosti za dobijanje potrebnih dozvola i saglasnosti, te podrške Vlade FBiH i lokalnih zajednica.

Za planirane kapitalne projekte odgovarajuće odluke će donositi Skupština Društva odnosno Nadzorni odbor u skladu sa nadležnostima utvrđenim Statutom i drugim aktima Društva. Odluke će biti zasnovane na investicionoj dokumentaciji sa aspekta opravdanosti i isplativosti projekata, a sadržavat će i preciznu dinamiku i izvore sredstava i preduslove za realizaciju.

Dinamika korištenja sredstava na godišnjem nivou i okvirna struktura izvora data je u narednoj tabeli.

Kapitalne investicije	2020				2021				2022				Ukupno za planski period	Udio kredita
	Vlastita fin. sredstva	Kredit	Donacije	Ukupno	Vlastita fin. sredstva	Kredit	Donacije	Ukupno	Vlastita fin. sredstva	Kredit	Donacije	Ukupno		
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9	10	11	12=9+10+11		
UKUPNO	212.372	243.565	2.086	458.023	109.937	275.159	1.400	386.496	72.972	350.454	1.000	424.425	1.268.944	75,40%
Termoelektrane	182.822	159.292	0	342.114	83.687	258.186	0	341.873	44.070	323.754	0	367.823	1.051.810	73,78%
TE Tuzla blok 7	179.822	159.292	0	339.114	80.974	258.186	0	339.160	43.193	323.754	0	366.946	1.045.220	74,07%
TE Kakanj blok 8	3.000	0	0	3.000	2.713	0	0	2.713	877	0	0	877	6.590	0,00%
Vrelvod TE Kakanj do/i Sarajevo	500	0	500	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	1.000	0,00%
Hydroelektrane	3.550	0	1.000	4.550	8.300	1.500	900	10.700	20.702	26.700	500	47.902	63.152	84,94%
HE Vrandak	200	0	0	200	600	0	0	600	1.000	21.800	0	22.800	23.600	97,57%
HE Ustikolina	1.000	0	0	1.000	2.000	0	0	2.000	1.000	0	0	1.000	4.000	76,92%
HE Janjici	1.250	0	0	1.250	1.250	1.500	200	2.950	15.000	4.900	0	19.900	24.100	92,47%
HE Kovanići	0	0	1.000	1.000	1.500	0	0	1.500	1.500	0	0	1.500	4.000	58,82%
HE Una Kostela	200	0	0	200	1.500	0	0	1.500	1.032	0	0	1.032	2.732	57,14%
HE Babino Selo	100	0	0	100	500	0	0	500	500	0	0	500	1.100	87,64%
Studija „Integralno upravljanje vodnim resursima u slivu rijeke Bosne“	300	0	0	300	450	0	200	650	170	0	0	170	1.120	0,00%
Razvoj i priprema HE	500	0	0	500	500	0	500	1.000	500	0	500	1.000	2.500	0,00%
MHE i VE	25.500	84.273	586	110.359	17.950	15.473	500	33.923	8.200	0	500	8.700	152.982	77,48%
MHE na slivu rijeke Neretvice	10.000	0	0	10.000	6.000	0	0	6.000	5.500	0	0	5.500	21.500	73,82%
MHE Kakanj (TE Kakanj)	700	0	0	700	350	0	0	350	200	0	0	200	1.250	88,37%
VE na platu Podveležja	13.200	84.273	86	97.559	9.600	15.473	0	25.073	0	0	0	0	122.632	82,40%
VE na platu Vlašića	1.100	0	0	1.100	1.500	0	0	1.500	2.000	0	0	2.000	4.600	0,00%
Razvoj i projekti u vezi OIE (Spreča...	500	0	500	1.000	500	0	500	1.000	500	0	500	1.000	3.000	0,00%

9.7 Ulaganja u zajedničke projekte

Planom poslovanja 2020.-2022. godina u zajedničke projekte planirana su ulaganja u ukupnom iznosu od 7,1 mil. KM, i to u:

- a) Informaciono komunikacione tehnologije – IKT
b) Ostala ulaganja, u opće poslove i razvoj Društva

(hilj.KM)

Plan ulaganja za Zajedničke projekte				
Izvori sredstava	2020.	2021.	2022.	Ukupno za planski period
IKT	2.235	1.516	1.345	5.096
Opći poslovi	1.419	250	250	1.919
Razvoj	20	20	20	60
Ukupno	3.674	1.786	1.615	7.075

- a) Informaciono komunikacione tehnologije – IKT

Strateški ciljevi razvoja IKT definisani su Politikom razvoja IKT:

- Obezbijediti operativnu podršku poslovnim procesima na proaktivan način uspostavljanjem korisničkih servisa koji će poboljšati performanse poslovnih procesa
- Obezbijediti IKT infrastrukturnu i servisnu osnovu za uvođenje novih servisa, a u cilju podrške:
 - uspješnom vođenju, upravljanju i održavanju elektroenergetskog sistema,
 - efikasnom provođenju svih poslovnih procesa i planiranju razvoja elektroenergetskog sistema.
- Izgradnja IKT infrastrukture mora se realizovati u skladu sa zakonskom regulativom i propisima Regulatorne agencije za komunikacije, te politikom sigurnosti IKT sistema.
- Kroz konsolidaciju tehničkog i poslovnog informacionog sistema obezbijediti integritet informacije u IKT sistemu (jedinstven unos informacije i njena višestruka upotreba)
- Razvijati mehanizme pomoću kojih će se mjeriti uticaj IKT-a na poslovanje kompanije.

U cilju uspostavljanja stabilnog i lahko upravljivog IKT sistema (infrastrukture i servisa) u funkciji kontinuiranog i efikasnog obavljanja poslovnih procesa u svim osnovnim i pomoćnim djelatnostima EPBiH planirana su ulaganja u uvođenje novih IKT servisa, automatizaciju i informatizaciju u segmentima proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom, i udovoljavanju zahtjevima za kontinuirano širenje komunikacione infrastrukture kroz IKT investicione projekte.

Sredstva za zajedničke projekte u Direkciji Društva, kao i projekte koje nije moguće jednoznačno pridružiti samo pojedinim djelatnostima (TK mreže i objekti, licence, softveri...) planirana su u okviru zajedničkih projekata IKT sistema u iznosu od 5,1 mil. KM (za planski period sumarno). Sredstva namjenjena za projekte iz oblasti IKT-a za djelatnost proizvodnje (2 mil. KM), distribucije (9 mil. KM) te snabdijevanja i trgovine (4,2 mil. KM) uključena su u planove ulaganja tih djelatnosti.

U okviru infrastrukturnih IKT projekata najznačajnija ulaganja su predviđena kroz sljedeće:

- Informacioni sistemi
- IKT podrška osnivanju ODS-a
- IKT podrška izgradnji sistema daljinskog nadzora i upravljanja (SCADA)
- IKT podrška razvoju sistema pametnih mjerenja AMR/AMM.

Značajne aktivnosti planirane su na konsolidaciji i integraciji različitih aplikativnih rješenja u okviru informacionog sistema, u cilju obezbjeđenja većeg kvaliteta i transparentnosti podataka u informacionom sistemu u funkciji poslovnih procesa i podrške odlučivanju.

Najveća ulaganja predviđena su u licenciranje različitih softverskih paketa i rješenja (Microsoft, Oracle, SAP).

b) Ostala ulaganja

Ostala ulaganja u iznosu od 2 mil. KM u posmatranom periodu, između ostalog, odnose se na nabavku električnih vozila te širenje mreže punionica za električna vozila.

U oblasti razvoja nastaviće se aktivnosti na razvojno-istraživačkim projektima, ispitivanju potencijala vjetro, sunčeve energije i vodotokova. Ove aktivnosti imaju za cilj obezbjeđenje relevantnih podloga za ocjene opravdanosti izgradnje, izradu projektnih rješenja i realizaciju investicionih ulaganja u nove elektroenergetske objekte i poboljšanje kvaliteta isporuke električne energije.

9.8 Ulaganja u dokapitalizaciju zavisnih društava

a) Dokapitalizacija zavisnih društava rudnika uglja

Planom poslovanja 2020.-2022. godina planirana je dokapitalizacija zavisnih društava rudnika uglja putem ulaganja u iznosu od 77,2 miliona KM po već donesenim odlukama o dokapitalizaciji za planski period. Pored navedenog iznosa predviđen je nastavak ulaganja i nakon planskog perioda. Ukupan iznos i dinamika realizacije ulagačkih aktivnosti će biti u skladu sa nivoom raspoloživih sredstava i uključuje i period nakon planskog perioda.

Najznačajnija planirana ulaganja se odnose na nabavku, širokog čela, rotornog bagera i samohodnog transporter za ZD RU Kreka te širokog čela za ZD RMU Breza.

Potrebno je posebnu pažnju posvetiti poslovanju zavisnih društava rudnika uglja, kroz poboljšavanje poslovanja rudnika na način da se izvrši dokapitalizacija i modernizacija rudnika te prestrukturiranje u rudnicima, što će za rezultat imati povećanje produktivnosti odnosno pozitivno poslovanje ovih subjekata.

(hilj.KM)

Plan ulaganja za zavisna društva rudnike uglja - donesene odluke o dokapitalizaciji				
Ulaganja	2020.	2021.	2022.	Ukupno za planski period
Ukupno	39.974	27.000	10.200	77.174

b) Dokapitalizacija ostalih, neelektroprivrednih zavisnih društava

Planom poslovanja 2020.-2022. godina planirana je dokapitalizacija ostalih zavisnih društava ulaganjem vlastitih sredstava od dobiti tih društava u iznosu od 1,8 mil. KM. Navedena dobit se pretežno odnosi na period prije 2020. godine u kojem EPBiH nije povukla svu dobit/dividendu koju su ova zavisna društva ostvarila u ranijem periodu. Planira se da u planskim godinama EPBiH kao 100%-tni ili većinski vlasnik ovih zavisnih društava povuče dio njihove dobiti ostvarene zaključno sa 2019. godinom, nakon čega bi se upravo tim sredstvima izvršila dokapitalizacija i time povećao kapital tih ostalih zavisnih društava.

(hilj.KM)

Plan ulaganja za neelektroprivredna zavisna društva				
Ulaganja	2020.	2021.	2022.	Ukupno za planski period
Ukupno	800	1.000	0	1.800

10 NABAVKE

U skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima, Zakona o javnim nabavkama BiH, Pravilnika o nabavkama EP BiH i operativnih procedura u EP BiH, a na osnovu važećeg Plana poslovanja Društva, radi se Plan nabavki roba, usluga i radova na godišnjem nivou.

Planiranje nabavki prema Zakonu o javnim nabavkama je obaveza koja zahtjeva da se proces nabavke posmatra u jednoj široj slici, uzimajući u obzir svoje potrebe na godišnjem nivou, raspoloživa finasijska sredstva, vrijeme trajanja ugovora o javnoj nabavci, vrijeme potrebno da se provede odgovarajući postupak za neophodne robe/usluge/radove, te blagovremeno pokretanje istog. Na početku „lanca nabavke“ nalazi se identifikovanje potreba za određenim robama/uslugama/radovima, a na osnovu čega se priprema Plan nabavki i vrši obezbijedenje finasijskih sredstava za realizaciju istih, kao osnovni postulat Zakona o javnim nabavkama, a to je efikasno trošenje javnih sredstva.

Plan nabavki Društva za 2020. godinu je usvojen na 289. sjednici Uprave održanoj 14.01. 2020. godine s tim da je naknadno (18.02. 2020. godine, 296. sjednica Uprave) dopunjen sa Planom nabavki za djelatnost distribucije a 296. sjednici Uprave održanoj 18.02.2020 god broj: U-01-4695/20-296./4. Prilikom izrade, ovaj Plan nabavki se referisao na (tada važeći) Revidovani plan poslovanja 2019-2021. godina (u dijelu koji se odnosi na 2020. godinu).

Po usvajanju ovog Plana, donešeni Plan nabavki roba, usluga i radova za 2020. godinu će biti sagledan i eventualno usklađen sa finasijskim i ulagačkim dijelom ovog trogodišnjeg Plana poslovanja Društva. Inače, Planom nabavki za 2020. godinu u EP BiH su definisani predmeti nabavke, procjenjena vrijednosti nabavke, postupak nabavke, izvori finansiranja, dinamika nabavke.

Dinamika i aktivnosti na pripremi i donošenju Plana nabavki EP BiH za 2020. godinu su bile uslovljene slijedećim aktivnostima:

- donošenjem Plana poslovanja za period 2020.-2022. godinu;
- definisanjem specifikacija roba, usluga i radova;
- usaglašavanjem jedinstvenih specifikacija za nabavku roba, radova i usluga na nivou resornih sektora za pojedine djelatnosti u Direkciji Društva;
- usaglašavanjem količina roba, obima usluga i radova sa finasijskim sredstvima iz Plana poslovanja za period 2020.-2022. godinu.

Planira se sljedeća dinamika nabavki po prioritetima, i to:

- nabavke energenata u funkciji ostvarenja elektroenergetskog bilansa,
- nabavke u funkciji planiranih remonata,
- nabavke u funkciji realizacije priključaka distributivnih kupaca,
- ugovaranje uklanjanja opasnih otpadnih materijala,
- nabavke ostalih usluga i radova,
- ostale redovne nabavke u cilju održavanja pogonske spremnosti i redovnog poslovanja, i
- hitne nabavke koje nisu planirane, a koje se realizuju u cilju otklanjanja posljedica havarija i drugih vanrednih situacija.

Izbor postupka nabavke koji pravilno odražava veličinu, prirodu i složenost ugovora od ključnog je značaja, u smislu efikasnosti. Nezavisno od tehničko-tehnoloških i ekonomskih specifičnosti u kojima posluje EP BiH, većina nabavki planira se realizovati po otvorenom

postupku javnih nabavki, putem javnih tendera, kao osnovnom postupku nabavki definisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Planirani postupci nabavke u EP BiH će biti usklađeni sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i predstavljaju obavezni postupak za sve podružnice i Direkciju, jer su sagledani kao cjelina predmeta nabavke na nivou Društva. Definisanje postupaka nabavke ima poseban značaj sa aspekta primjene zakonskih propisa i čini osnov za dinamiziranje procesa nabavki tokom 2020. godine.

Krajem oktobra 2017. godine je donešena procedura P 84/04 „Izrada i usvajanje Plana nabavke i izvještavanje realizaciji“. U predmetnoj proceduri je detaljno definisano način na koji se vrši izrada Plana nabavki, u prilogu procedure su tipski obrazac koji se popunjava i za centralizirane i za decentralizirane nabavke. Taj obrazac je jedinstven i urađen je u skladu sa podzakonskim aktima, koji definišu oblast nabavki.

Potrebno je da Društvo nabavku sirovina i materijala uskladi sa stvarnim potrebama, definiše optimalne zalihe, te izvrši kontrolu postojećih zaliha kako bi se nabavka materijala, rezervnih dijelova, elektromaterijala, brojila, sitnog inventara, demontiranog materijala i slično svela na minimum u planskom periodu. U tom smislu je nophodno sljediti *Politiku upravljanja zalihama* utvrđenu početkom 2016. godine. Popravljanjem prakse upravljanja zalihama mogu se postići značajni finansijski efekti.

Plan nabavke Direkcije Društva sadržavat će nabavke standardiziranih roba, radova i usluga, za sve podružnice EP BiH, kao i nabavke po investicionim odlukama koje je usvojila Uprava društva i Nadzorni odbor, a čija pojedinačna vrijednost iznosi preko 100.000,00 KM (proizvodne podružnice), dok će planovi nabavke podružnica sadržavati pojedinačne nabavke za svaki dio Društva - Podružnicu, sa naznačenim postupkom nabavke.

U tom smislu Plan nabavki je podijeljen na:

- centralizirane nabavke koje se realizuju u Direkciji društva;
- decentralizirane nabavke koje se realizuju u podružnicama Društva.

Faktori koji su nas opredjelili za kombinaciju centralizirane/decentralizirane nabavke su: efikasnost kroz kontrolu troškova, protekcionizam/favorizovanje; strateške nabavke; hitne situacije itd.

U Direkciji EP BiH, koja vrši funkciju potpore zavisnim društvima (rudnicima) biće realizirane nabavke za potrebe rudnika, a prema Listi nabavki koja čini prilog Odluke o dokapitalizaciji rudnika.

11 PROVOĐENJE PLANA

Nakon usvajanja Plana poslovanja Društva, u svrhu njegovog provođenja, planove elektroprivrednih djelatnosti donose nadležni izvršni direktori uz saglasnost Generalnog direktora, a za Direkciju Društva plan donosi Generalni direktor na prijedlog Izvršnog direktora za ekonomske poslove i to najkasnije petnaest dana od dana donošenja Plana poslovanja Društva.

Izvršni direktori djelatnosti prijedloge planova djelatnosti i podružnica prije usvajanja dostavljaju na provjeru Izvršnom direktoru za ekonomske poslove, koji u roku tri radna dana dostavlja mišljenje o usklađenosti sa planom poslovanja Društva. Usvojeni Plan poslovanja za djelatnosti dostavlja se (svako iz svoje nadležnosti) Izvršnom direktoru za ekonomske poslove.

Nakon usvajanja planova EP djelatnosti, planove podružnica donose direktori podružnica, uz saglasnost nadležnih izvršnih direktora, i to najkasnije petnaest dana od dana donošenja plana EP djelatnosti. Usvojen Plan poslovanja podružnice Direktor podružnice dostavlja nadležnim izvršnim direktorima, te Izvršnom direktoru za ekonomske poslove.

Nosioci izrade i donosioci planova EP djelatnosti i planova podružnica dužni su osigurati potpunu usaglašenost ovih planova sa Planom poslovanja Društva.

Nakon usvajanja Plana poslovanja EPBiH na nadležnom organu, isti predstavlja obavezujući dokument svih zaposlenih.

U narednom planskom periodu u cilju provođenja Plana u potpunosti, vršiće se praćenje i izvještavanje Plana putem:

- Izvještaja, analiza i informacija o realizaciji planova poslovanja,
- izvještaja o poslovanju koji se podnose polugodišnje i godišnje,
- mjesečnih izvještaja, analiza i informacija kojim se obuhvataju pojedini segmenti Plana.

Investicione odluke donositi u skladu sa realnim mogućnostima te otkloniti spore i neefikasne realizacije započetih investicionih ulaganja. Poduzeti sve aktivnosti da se Planom postavljeni zadaci ostvare te trošenje sredstava uskladi sa planiranim.

U slučaju izglednog prekoračenja planskih elemenata ili neispunjenja planiranih prihoda potrebno će biti sačiniti Program štednje na nivou EPBiH u cilju svođenja troškova i rashoda u zadate planirane okvire, kao i utrošak sredstava svesti u realne okvire, imajući u vidu tržišnu i finansijsku situaciju, konkurenciju i socijalno okruženje u kojem posluje Društvo.

PRILOZI

1. Plan prihoda, troškova i rashoda EPBiH po djelatnostima i planskim stavkama za 2020. godinu (u hilj. KM).
2. Plan prihoda, troškova i rashoda EPBiH po djelatnostima i planskim stavkama za 2021. godinu (u hilj. KM).
3. Plan prihoda, troškova i rashoda EPBiH po djelatnostima i planskim stavkama za 2022. godinu (u hilj. KM).

- UKUPNO EP BIH (po djelatnostima) -		Prilog 1		Trogodišnji plan poslovanja 2020-2022; Plan za 2020. godinu			
Plan prihoda, troškova i rashoda za 2020. godinu							
- PO PLANSKIM STAVKAMA -							
ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNABDJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
6.1/01	<i>Prihod od električne energije i pom. usluga</i>	8.035,02	7.101,48	741.815,32	344.503,08	0,00	1.101.454,90
6.1/02	<i>Prihod od sporednih i nus proizvoda</i>	15.701,51	0,00	0,00	0,00	0,00	15.701,51
6.1/03	<i>Prihod od prodaje materijala i usluga</i>	2.330,47	22.393,68	1.590,86	0,00	220,00	26.535,02
6.1/04	<i>Prihodi od finansiranja</i>	95,27	154,11	1.918,40	0,00	1.515,00	3.682,79
6.1/05	<i>Ostali prihodi</i>	993,88	8.005,19	1.423,24	0,00	1.350,00	11.772,30
UKUPNI PRIHODI		27.156,15	37.654,46	746.747,83	344.503,08	3.085,00	1.159.146,52
6.1/08	<i>Materijal za proizvodnju el. energije</i>	341.797,53	0,00	0,00	0,00	0,00	341.797,53
6.1/09	<i>Materijal za održavanje</i>	6.471,95	6.235,49	60,96	0,00	29,00	12.797,39
6.1/10	<i>Ostali troškovi materijala</i>	1.603,10	3.533,34	779,59	38,49	476,15	6.430,67
6.1/11	<i>Prevoz uglja</i>	27.222,91	0,00	0,00	0,00	0,00	27.222,91
6.1/12	<i>Usluge održavanja</i>	9.609,06	6.658,03	745,69	125,26	1.279,43	18.417,47
6.1/13	<i>Troškovi nabavke el. energije i pom. usluga</i>	464,36	23.226,00	48.517,62	107.288,92	0,00	179.496,90
6.1/14	<i>Premije osiguranja</i>	1.616,76	701,58	39,44	2,38	26,31	2.386,46
6.1/15	<i>Drugi troškovi usluga</i>	2.126,17	1.512,18	9.396,20	61,16	2.120,27	15.215,99
6.1/16	<i>Amortizacija</i>	83.598,56	61.295,49	467,59	46,42	2.934,27	148.342,33
6.1/17	<i>Troškovi mrežarina i naknade za NOS</i>	281,07	47.193,24	4.856,97	0,00	0,00	52.331,28
6.1/18	<i>Plate i naknade plata</i>	62.919,47	67.635,56	13.794,00	1.342,81	12.582,97	158.274,81
6.1/19	<i>Drugi troškovi rada</i>	8.806,84	10.656,65	2.134,08	135,25	1.784,41	23.517,22
6.1/20	<i>Vodoprivredne naknade</i>	24.289,92	222,48	41,87	4,12	38,83	24.597,22
6.1/21	<i>Razne dažbine, naknade i članarine</i>	15.601,04	2.683,50	320,47	171,78	1.348,78	20.125,57
6.1/22	<i>Drugi troškovi poslovanja</i>	3.417,02	3.182,95	880,02	47,65	994,74	8.522,37
6.1/23	<i>Finansijski troškovi i rashodi</i>	1.286,62	2.806,91	149,24	13,41	142,35	4.398,53
6.1/24	<i>Drugi rashodi</i>	46.769,58	4.209,71	945,68	2,64	1.348,57	53.276,19
6.1/25	<i>Troškovi rezervisanja</i>	1.970,32	2.980,60	348,50	14,90	1.346,17	6.660,50
UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI		639.852,26	244.733,72	83.477,92	109.295,21	26.452,25	1.103.811,36
PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA							55.335,16

- UKUPNO EP BIH (po djelatnostima) -		Prilog 2	Trogodišnji plan poslovanja 2020-2022; Plan za 2021. godinu				
Plan prihoda, troškova i rashoda za 2021. godinu							
- PO PLANSKIM STAVKAMA -							
ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNABDJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
6.1./01	<i>Prihod od električne energije i pom. usluga</i>	11.165,69	6.319,68	769.029,24	277.500,65	0,00	1.064.015,26
6.1./02	<i>Prihod od sporednih i nus proizvoda</i>	15.903,02	0,00	0,00	0,00	0,00	15.903,02
6.1./03	<i>Prihod od prodaje materijala i usluga</i>	2.346,24	22.703,21	1.595,69	0,00	220,00	26.865,14
6.1./04	<i>Prihodi od finansiranja</i>	86,85	155,33	1.945,48	0,00	850,00	3.037,65
6.1./05	<i>Ostali prihodi</i>	973,39	8.095,99	1.452,36	0,00	1.550,00	12.071,74
UKUPNI PRIHODI		30.475,18	37.274,20	774.022,78	277.500,65	2.620,00	1.121.892,80
6.1./08	<i>Materijal za proizvodnju el. energije</i>	308.552,61	0,00	0,00	0,00	0,00	308.552,61
6.1./09	<i>Materijal za održavanje</i>	6.302,57	6.486,12	61,88	0,00	34,00	12.884,58
6.1./10	<i>Ostali troškovi materijala</i>	1.621,03	3.669,51	789,67	38,53	474,34	6.593,08
6.1./11	<i>Prevoz uglja</i>	24.678,13	0,00	0,00	0,00	0,00	24.678,13
6.1./12	<i>Usluge održavanja</i>	10.148,70	6.597,23	752,76	113,24	1.177,91	18.789,85
6.1./13	<i>Troškovi nabavke el. energije i pom. usluga</i>	464,36	22.929,80	48.540,04	105.955,24	0,00	177.889,44
6.1./14	<i>Premije osiguranja</i>	1.664,06	702,74	39,83	2,93	32,64	2.442,21
6.1./15	<i>Drugi troškovi usluga</i>	2.071,68	1.495,69	10.356,73	40,92	1.857,59	15.822,61
6.1./16	<i>Amortizacija</i>	92.713,80	62.032,00	455,93	23,74	2.416,50	157.641,97
6.1./17	<i>Troškovi mrežarina i naknade za NOS</i>	282,51	46.504,32	4.861,97	0,00	0,00	51.648,81
6.1./18	<i>Plate i naknade plata</i>	62.388,23	67.755,06	13.816,84	1.342,81	12.582,97	157.885,91
6.1./19	<i>Drugi troškovi rada</i>	8.813,13	10.662,04	2.139,68	144,94	1.834,22	23.594,01
6.1./20	<i>Vodoprivredne naknade</i>	24.741,38	223,69	42,12	4,44	41,79	25.053,41
6.1./21	<i>Razne dažbine, naknade i članarine</i>	15.363,83	2.696,82	242,68	160,16	1.386,24	19.849,72
6.1./22	<i>Drugi troškovi poslovanja</i>	3.496,52	3.234,89	842,73	55,97	1.167,02	8.797,14
6.1./23	<i>Finansijski troškovi i rashodi</i>	4.442,04	2.771,70	150,00	29,80	316,33	7.709,87
6.1./24	<i>Drugi rashodi</i>	41.772,94	4.273,31	869,05	2,98	1.713,63	48.631,92
6.1./25	<i>Troškovi rezervisanja</i>	1.964,28	2.996,45	339,51	11,17	1.335,62	6.647,04
UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI		611.481,82	245.031,37	84.301,44	107.926,87	26.370,81	1.075.112,31
PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA							46.780,50

- UKUPNO EP BIH (po djelatnostima) -		Prilog 3	Trogodišnji plan poslovanja 2020-2022; Plan za 2022. godinu				
Plan prihoda, troškova i rashoda za 2022. godinu							
- PO PLANSKIM STAVKAMA -							
ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNABDJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
6.1./01	<i>Prihod od električne energije i pom. usluga</i>	12.402,98	6.322,54	785.127,92	311.251,14	0,00	1.115.104,58
6.1./02	<i>Prihod od sporednih i nus proizvoda</i>	17.009,66	0,00	0,00	0,00	0,00	17.009,66
6.1./03	<i>Prihod od prodaje materijala i usluga</i>	2.327,08	22.910,73	1.600,58	0,00	220,00	27.058,38
6.1./04	<i>Prihodi od finansiranja</i>	69,42	156,54	1.957,72	0,00	500,00	2.683,67
6.1./05	<i>Ostali prihodi</i>	1.020,79	8.205,34	1.452,38	0,00	550,00	11.228,51
UKUPNI PRIHODI		32.829,93	37.595,15	790.138,59	311.251,14	1.270,00	1.173.084,81
6.1./08	<i>Materijal za proizvodnju el. energije</i>	324.484,33	0,00	0,00	0,00	0,00	324.484,33
6.1./09	<i>Materijal za održavanje</i>	6.301,70	6.265,96	61,41	0,00	34,00	12.663,07
6.1./10	<i>Ostali troškovi materijala</i>	1.619,64	3.627,85	788,61	37,78	466,43	6.540,31
6.1./11	<i>Prevoz uglja</i>	24.893,52	0,00	0,00	0,00	0,00	24.893,52
6.1./12	<i>Usluge održavanja</i>	11.126,22	6.590,53	759,05	118,45	1.194,24	19.788,49
6.1./13	<i>Troškovi nabavke el. energije i pom. usluga</i>	464,36	23.141,77	48.526,94	105.955,24	0,00	178.088,31
6.1./14	<i>Premije osiguranja</i>	1.674,90	703,66	39,68	2,93	32,64	2.453,81
6.1./15	<i>Drugi troškovi usluga</i>	2.078,58	1.504,05	11.144,48	40,92	1.857,59	16.625,62
6.1./16	<i>Amortizacija</i>	96.534,59	62.818,71	454,03	19,17	2.318,80	162.145,31
6.1./17	<i>Troškovi mrežarina i naknade za NOS</i>	286,86	46.894,65	4.863,97	0,00	0,00	52.045,48
6.1./18	<i>Plate i naknade plata</i>	62.000,03	67.907,19	13.654,05	1.342,81	12.582,97	157.487,05
6.1./19	<i>Drugi troškovi rada</i>	8.806,43	10.657,46	2.133,67	135,25	1.781,41	23.514,22
6.1./20	<i>Vodoprivredne naknade</i>	24.925,33	224,20	41,60	4,44	41,79	25.237,36
6.1./21	<i>Razne dažbine, naknade i članarine</i>	16.243,31	2.701,34	318,29	160,16	1.386,24	20.809,33
6.1./22	<i>Drugi troškovi poslovanja</i>	3.493,31	3.181,41	772,97	55,97	1.117,02	8.620,69
6.1./23	<i>Finansijski troškovi i rashodi</i>	4.980,24	2.738,93	139,31	29,80	316,33	8.204,62
6.1./24	<i>Drugi rashodi</i>	41.773,95	4.205,53	837,07	2,98	1.713,63	48.533,17
6.1./25	<i>Troškovi rezervisanja</i>	1.970,72	3.072,95	284,54	11,17	1.324,62	6.664,01
UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI		633.658,03	246.236,19	84.819,69	107.917,08	26.167,72	1.098.798,71
PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA							74.286,09